

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

תרומם שני

עם פירוש חדש

על מנילת אסתר

אשר ישיבו נגלה ונסתר : עם פירוש חדש פשתגן הכתב

אשר לא היה בעולם כמורו :

עם מבט מדייק בחסר יתר וחלף : חמי ספרים וספרים כמלכים ככתב ידן נוסף בקלף ;

גם בלוחות גדולים וחדשים ודיו שמור ומייר לכן :

ברפום של הרבני הנגיד המופלא ומפולג ומפורסם מהורדר

ישכר בער במהו אר"י ליבשנייאר

הובא במצוות וברוצאת ר"י יעקב סמנוד בוכרי

ש ק ל א ב

שנת ח ק צ ג

ירל

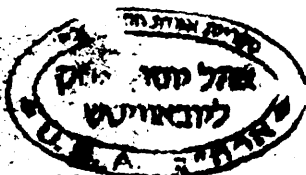
паргумъ шены аль мегылашь естеръ
ш. е.

халденскій вторичный прифразъ на книгу есфирь

ш к л о в ъ

1833 года

тѣпографіѣ берка шнеура

объяснен
енсур
ьно

пенсур в леве сур

בהסכם רבניי רבופרי

הרב פינחס הכהן בן יצחק הכהן ז"ל :
אחיו רבי משה הכהן ז"ל
רבי אהרן בן אליהו הגדול ז"ל
רבי בנימין השוחט בן יוסף חסיד ז"ל
רבי יהודה בן חלפתא הגדול ז"ל
רבי שמחה בן יוסף חסיד ז"ל
רבי יצחק בן חלפתא ז"ל

121
122

הרגום שני

על מגילת אסתר

א

וְהָיָה

מלכות בבל למוכדאמן ארעא
 ושולמניה יעדון מיניה לאהו ידעין
 אנשי מדינתא מן ישוון עליהון
 למלכא וכר מית נבוכדנצר מלכא
 דבבל קם אויל מרוך בריה בתריה
 ולא הוו צבין אינשיה מדינתיה
 למוקמיח עליהון ברם מתיבין
 ואמרין ליה נבוכדנצר אבך לאהוה
 מרוריה עם אנשא ואיך מוקמין
 אנהנא יחד מלכא עלינו כבר מהפני
 אבך נבוכדנצר ואחי עלנא וקמי
 יהון וכר שמע אויל מחודית פתגמי
 הדין ראנשי מדינתיה אמרין ליה
 מתיב ואמר להון נבוכדנצר אבא

בימי אחשורוש הוא אחשורוש
 חד מן עשר מלכין די מלכו
 ועתידין בעלמא ואילין אינון עשר
 מלכין. מלכותא קרמיתא דמך
 מלכיא יי צבאות דבעגלה תתגרל
 מלכותיה עלן. תנינא דנמרוד.
 תליתאה דפרעה מלכא דמצרים.
 ביעאה דישדאל. חמישתא
 דנבוכדנצר מלכא דבבל. שתיתאה
 דאחשורוש. שבעאס דיון.
 תמינאת דרומי. תשיעאה דבן דוד
 משיחא. עשרייתא דמך מלכיא יי
 צבאות דבעגלה תתגלי מלכותיה
 עלן ועל כל דיירי ארעא. בר מטת

מית

דכתב

פתשגן

מן העולם ומתחילתו לסוף ממנו לא היו יורשים אצלו מדינתו מן
 ישוון עליהם חלק * וכמוה נבוכדנצר מלך בבל קם אויל מרוך
 בנו מחאו ולא היו חסדים אצלו מדינתו ובקומו עליהם לחלק
 עם ואחריו לא הלא נבוכדנצר אבך לא כיה בר פס סלמיס ואיכס
 נוקימים אצלו חלק. חלק עלינו. כבר פס נבוכדנצר אבך
 עלינו ויכרוג אהונו ולכמוס חויל מרוך לאם הכברים בליל
 אצלו מדינתו דברים אלץ ענה ויאמר אליהם נבוכדנצר לאם
 ופכר מן העולם ועד עתה אינכם מחמימים. יאנו ואחריו

(א) יודי בימי אחשורוש. הוא אחשורוש אחד משנים המלכים
 אשר מנבו והשר היו עתידין בעולם: ואלה הם העשרה
 המלכים המלכות הראשונה לחלק מלכי המלכים יי צבאות דבעגלה
 מחבל מלכותו עלינו המלכות השני למרוד * השלישית לפרט
 חלק מלכים. שרשייתא דמך מלכיא יי צבאות דבעגלה
 השנייה למרוד הכרעה ליון כשחייבה לרומי. הששייתא למשיח
 דוד סע דין לחלק מלכי המלכים יי צבאות דבעגלה המנה
 זלכיהו עלינו * על כל יוצאי בבל: נאשר סגיש מלכות בבל לכאד

נבוכדנצר

א

מית ומירד מן עלמא ועד בען לית
 אתון מהימנין . מתיבין ואמרין ליה
 נבוכדנצר אבוך ארגין ית ארעא
 כולהוית מלכיא כולהון דעלוי
 מפרש כתבא הוה האיש מרגין
 הארץ ומרעיש ממלכות . מה עבד
 אויל מרוךך בההיא שעמא על לבי
 גנוי מלכא ואפיק מתמן של יוון
 דפרוק ודינחש ורמא בעקבו
 דנבוכדנצר אבוהו ונגר ואפיקתיה
 מקבריה דהכרין מפרש עלוהי
 כתבא ואתה השכח עקברך נצר
 נתעב וכד חזו אנשי מדינתיה דעבד
 אויל מרוךך רעות אבוי דבשמיא
 קמו כולהון בחרונה רבא ואלבישו
 ית אויל מרוךך ארגונא טבא
 דמלכותא ויהבו ליה יקר סגיא ורכו
 יתירא : מתיב דניאל גברא
 דתחמדתא ואמר ליה לאויל מרוךך
 הא כל יזמוי דנבוכדנצר אבוך לא

נפקאסירא מוביתיה לעלסדרהיכרין
 כתבא מפרש עליה אסירוי לא
 פתח ביתה וכד אתחייבו סנאיהון
 דיהודאי אתגבר וסליק עליהון
 נבוכדנצר אבוך ואחרוב ית ארעא
 דישדאל ובון ית קרתא ירושלם
 ואוקוד ית בית מקדשיא כנורא
 ואגלי ית עמא דישרא ואייתיהתהון
 לכבל ואגלי עמרונית ירויכין מלכא
 דבית יהודא ואסר יתיה בבית
 אסירי תלתין ושבע שנין מן קדם
 דלא שם ערוי רעות אבוי דבשמיא
 ואף נבוכדנצר אהגבר בלבביה
 ואמר לית מלך ושלטי אלא אנא
 דהכא מפרש כתבא עלוהי אעלה
 עד במתי עב אדמה לעליון . בהא
 שעמא עבד אויל מרוךך רעות אבוי
 דבשמיא ועל לבית אסירי ואפיק
 מתמן ית יהויכין בר יהויקים מלך
 שכטא דבית יהודא תפקו עמיה כל

אסיריא

פתשון הכתב

פנודנצר אבין הרגין את כל הארץ ואת כל
 הממלכות אשר עליו סכחוב מפרש הסם האיש מרגין
 פארץ ומרעיש ממלכות . מה עשה אויל מרוךך בשח הסיוא בא אל
 בניו המלך ויועא משס ככלי ברזל ונחשט וישלך לחוש בעקבות
 סוכדללו אביו ויחשכוו ויטלכוו מקברו . כאשר מפרש הכחוב עליו
 ואתה סקלכט מקברך כנור נחשב . וכרלות אבוי המריכס שישס
 פיל ערוךך רגן אביו עקמיס קמו כולס פתחיה רכס וילבישו את

אויל מרוךך לבס ממכות סכלה ולרגמן ויחטו לו יקר וגדולס וכפוד
 כחמוד חמוד . עמד דניאל איס חמודס ויחמר אל אויל מרוךך הכס
 כל ימי נבוכדנצר אבין לא הוליא אסיריס ביסה כלשר חפרס עליו
 סכחוב אסיריו לא פתח ביחס . וכלשר מחייכוו סומליכס של ישראל
 החבבר וישל סליכס כנודננר אבין והכריב את אביו . ויבן את
 ירושלים סיר קדש וישרוף את בית המקדס כלס ויגל את בני ישראל
 מחרסס ויכא לחס ככל ויגל עמחס את ויפויכין מלך יהודה ויסלבר

אשר יאמר מה עבד איל מרוד דבתי היא
 שעתא על לבי גנני מלכא ואפיק
 מתמן כל משחנין טבון וכל מיני
 בוסמין ואסתי יתיה ומשח יתיה
 אלביש יתיה לבושא דמלכותא
 ואכל לחם תרירא קדמוי כל יומי
 תוהי ודריוש מדאה קביל מלכותא
 הוא את שורוש מלכא פרסאה בר
 דריוש מלכא מדאה הוא את שורוש
 דאמר למייתי חמרא מן מאה ועשרין
 שבע מדינן למאה ועשרין ושבע
 סלכין דגננין קדמוי די שתי פל גבר
 גבר מן חמר מדינתיה דלא יתנוק.
 הוא את שורוש מלכא מעותא. הוא
 את שורוש מלכא מפשא דאמר
 תבטל מלכותי ולא תבטל גיורתתי
 הוא את שורוש דמתקלקלן עצתיה
 לא תקנן גיורתיה הוא
 את שורוש דאמר לאעלא ית
 שתי מלכתא ערמילתא קדמוהי

פתשגן

זהו כיתה האפורי שבע וששים שנה על אשר לא טע אל לבו לעשות
 עון אביו ששמים. וגם כבודגלר הספאר בלבבו לאחור אין מלך
 גלים כי אם את: כאשר מפרט עליו הכתוב אפלה על במתי טב
 דמם לפליון. כשה הכיא טעה חויל מרודך רגון אביו ששמים
 בוא אל ביח האפורים ויולא חסס את יכויון מלך יסודם וילא
 מדי כל האפורי כולם: מה עשה חויל מרודך בעם הכיא בא עוד אל
 מדי סגלן ויולא חסס כל קומי שמן הסמאסם הטובים וכל מיני בעמי

ולא עלתה הוא את שורוש דביומוהי
 אידבנוי דבית ישראל מנן בלא כסף
 בדכתיב הנם נמכרתם. הוא
 את שורוש דאשתחרו בימוהי
 אפוהי דבית ישראל כישולי קרירא
 הוא את שורוש דאמר למיתי ארזי
 מן לבנון ודחב מאופיר ולא מייתי:
 הוא את שורוש דביומוי איתקיים
 על בית ישראל מה דכתיב בספר
 אודייתא דמשה בבקר האמר מי
 יתן ערב: הוא את שורוש חמשא
 כתיב בהון הוא ואיתקרין רשיען.
 וחמשא כתיב בהון הוא ואיתקרין
 צדיקיא. אכרם הוא אכררם. הוא
 אהרן ומשה הוא משה ואהרן. הוא
 חזקיה. הוא עורא. אגן חמשא
 צדיקין. וחמשא רשיען קדמאה
 נמרוד דכתיב ביה הוא היה גבור
 ציד. הוא עשו אבי אהים. הוא דהן
 ואבירם. הוא המלך אהו. הוא

אחשורוש

דכתב

וירחז אורו וימסח אורו וילבש אורו כגרי מלכות. ואכל לחם חמיר
 לפיו כל ימי חייו: ודריוש חמיר יבב על כסא מלכותו. כול
 החשורוש המלך הפרסי בן דריוש מלך מדי הוא החשורוש אשר לזכ
 לכביא יין למשכב ועסרים וננאס חרינכ להסקות את כסם ופסרי
 מאב מלכים כיוסכים לפמו ולחמקו סהכל אחר ואחר מיין חמיר
 ולא יזק. כול החשורוש מלך חטווח. הוה החשורוש מלך טעס אהו
 אחר חבטל מלכותו. ולא חבטל גורתי: כול החשורוש חמירן עמו
 ולא

אחשורוש • ועל דאמר וקא עבר
 אתקצרו זמוי בדרם מלך מהורו ועד
 כוש מהורו דמערכא ועד כוש
 דמדינתא על מאה ועסרין ושבע
 מדינן יהוי אחשורוש דקמל אתתיה
 ממלך דתמוי • הוא אחשורוש דקמל
 דתמוי הקן ממלך אתתיה • הוא
 אחשורוש המלך מהורו ועד כוש
 והלא הורו וכוש קריבין הויאן תרא
 לתרא לא הוי דהוה שליט בהורו
 וכוש דהון קריבין ליה הכי הוה
 שליט על מאה ועסרין ושבע מדינן
 ואפרכי די להון דכותיה את משבח
 דשלמה מלכא שליט בבולי עבר
 נהרא מתפסח ועד ענה והלא תפסח
 וענה קריבין הויין תרא לתרא אלא
 הוי דהוה שליט על תפסח וענה די
 הויין קריבין הכי הוה שליט על כולי

עבר נהרא עלמא • ארבע הונן
 דשליטו מסוף עלמא ועד סופיה
 תרין מן אומי עלמא ותריין מן ישראל •
 שלמה ואתאב מן ישראל •
 בשלמה בתיב כדאמרי • באתאב
 בתיב איש גוי וממלכה ונבוכדנצר
 ואחשורוש יא אחשורוש אתקצרת
 מלכותיה וקא הוה שליט אלא על
 מאה ועסרין ושבע מדינן ולמה זכה
 די שליט על מאה ועסרין ושנ
 מדינן • אלא אמר קודשא בריה
 עתיד הוא למסבה לאסתר דהיא
 בנת בנתה דשרה דחית מא
 ועסרין ושבע שנין תיעול בת בנת
 דשרה דחית מאה ועסרין ושבע
 שנין ותמלוד על מאה ועסרין ושבע
 מדינן • ב בימים בוימא האנון בר
 הוה יתיב מלכא אחשורוש על

כורסיה

הכתב

פתשונ

הוא חלקי אמו : הוא החסרות • ועל אשר אמר ולא עשה קלרו יקרו
 רק חלקי חסורו ועד כוש • מהורו אשר בחצר ובר כוש אשר בחור
 על שבע ועשריזומאה מדינה הוא החסרות אשר הדיח אשמו כסבור
 אהבו • הוא החסרות אשר הרב אהבו סמן כסבור אשמו • הוא
 החסרות המולך מהורו ועד כוש • והלא הורו וכוש קרובים כיוון
 לזה : אלא כאשר היה מושל על הורו וכוש הקרובים לו כן היה מושל
 על שבע ועשרים ומאה מדינה ואיי כוש : זכה לזה מולל בחוב
 צלמה סתף אשר כיה רודם ככל עבר סכר • אחססח ועד ענה •
 והלא חססח וענה קרובים כיוון לזה • אלא כאשר היה רודם על
 חססח וענה אשר כיו קרובים כן היה רודם על כל עבר כד שכינה
 ארבעה הם אשר מלכו מקלה סעולם ועד קלכו • עיים מן אומים
 סעולם

ולא קמו צורומו • הוא החסרות אשר אמר לאכי לא נשמי סמלס
 ערומה לפיו ולא באה • הוא החסרות שבימיו נמכרו בית ישראל
 חנם בלא נסף כחוב השם נאדרס • הוא החסרות שבימיו הסתדרו
 פניכם של ישראל כשלי קדרה • הוא החסרות אשר לוב לביב
 ארדס תן לבטן יובב מלוסיר ולא סובלו • הוא החסרות שבימיו
 מתקיים בני ישראל מה סכסכו בספי חורח משה בבקר האמר תי יתן
 ערב • הוא החסרות • חססח נאמרס בים הוא • ונקראו רשעים •
 וחססח נאמרס בים הוא • ונקראו לדיקים • אדרס הוא אברהם •
 הוא הארן וחססח • הוא משה ואהרן • הוא חזקיה • הוא מרדכי •
 אלה הם החסרות הגדולים • חססח רשעים • כולשון נמיה סכסח
 זו הוא ביה גבור ליד • סוף עש אבי ארס • הוא דתן ואבירם •

הוּו קרין ליה דהוה רב ושליש על
 כל מלכי ארעא מדינתא ומערבא
 דכנפתיה ושלמה ישב על כסא דוד
 אביו כל מלכיא דחילו מניה פתרא
 אומיא ולשניא ליה ישמעון שרון
 ופגעין ותיין ורומין בישין אתמסרו
 בודיה מסין הוּו מסקין ליה כל נוני
 ימא ועופי שמיא פתרא בעירא
 וחיות פרא מלקין ואזין לבי טבתא
 למתנכסא מהון לשירות שלמה
 עתיד ותקיף והנא נכסין כספא
 ודחוא סגין לתרא פשר מתלין
 ומתויטמירין ומהודע קוין דלית להון
 סוף סנאוי ובעלי דכבוי הוון רתמוי
 וכל מלכותא ישמעון ליה קמו
 בולהון למחמי אפיה ומתתמדין
 למשמע ממלל דעתיה רמא

פתשגן
 פתשגן

וממלכא רומס יתיה בדיל עכדיה
 דוד אבוי שמיה מהלך פנו מלכותא
 וגבורתיה בגווי חכימין תמים וקשוא
 סמי מן ביש ודע ברזי שמיא וחכים
 אלהא תקפת מלכותיה מן כל
 מדכוותא וסוכלתנותיה מפל פני
 מחול ישמעו שמעיה וממלל דעתיה
 פתרא כולהון אתו למשיא בשלמיה
 דחיומו יתיה כל מלכיא אתרעך
 מניה כל שקמוניא קריבו ליה בגיהון
 ובנותיהון למחוי עבדין ואמרי
 דהמין קדמוי צבין למסב קדמו
 ומתתמדין למשמע טילי פומיה
 וחוכמתיה ברה פתח פומיה למלכא
 ברעין וסגדין קדמוי כל דעתיה
 אנון די עלון סיא די עלון קדמו
 ופקדין ובסרון כל ברפיהון וסנאין און

אתריהון

הכתב

וסר מרש יודע רוי שמס ומסס אלהי מרוס הגדול מלכותא ואל
 המלכים וכלו מכל בני מחול כשמוע בעמים שחשו ואחריו פיו ו
 מתקבלים ובלים יחד לשאלו לו לשלום ואוהבים אחוה כל המלכים
 רעדה אחוה כל השרים והמושלם היו מקריבין לו בניסם ופגוה
 היותם עבדים ושפחות רבים היו לפניו ומפלים לעמוד לפניו
 ומתאשים לשמוע דבר שפחיו פוחמסו וכאשר היה פומה פיו לומר
 היו כורעים ומשתחיים לפניו כל המונקים לראות פניו כל שרי
 המדינות והעקודים היו מכניס עריהם ומקומותם ומשגלים
 חליוסם ועירותם ובלים לשמוע דברי חממו ונועם אחרותיו
 וכאשר היה נוחן שבה והודאה למלך מלכי המלכים היה פומה פיו
 בשמחה ובזלזולות ומירוס ומשגל למלך הכבוד בירו נמסר המפתח
 הגדול אשר בו פותחים כל ערי המנה וביום לבי ידע ושמע לפניו

סגנון

אחוריהו ומדינתהו ואתין למשמע
מלי חוכמתא ונעמית פומיה איך
מאתא דיהיב . פיא מודה ויהיב .
חושפתתא למרי מלכין מפתח
פומיה בתצוצרתא מרומס ומשפת
למלכא . רמא ליה אתיהיב מפתתא
דנא דפתחין ביה כל תרעי חוכמתא
ובנית לבאידע וישמע מלי עופא
פחדא בערא וחיות פרא שבין
ואילין כתאין קדמוי אריין ונמרין
אחידו ונא חכים בלישניה מן כל
אומיא פחדא ספר כל מתיבתא ועין
מנעב כל מלכיא וכל מלכותא
דתיתא אחידו כל שלמוניא וליה
אתיהיב כליל ריש דנצחין ורמא
שעבוד על כל אנשא הוא הות ריש
כל מלכיא ומלכותא לקבל חברתא
לאנשא ונא כל מלכיא אתרעדו
מניה וכל מדינן גלה ליה רון וידע

כל רזי גני אנשא בגין .
צדקתא ועבד גמילות חסדא מן
בראשית הוא זכה בעלמא דדין
ליהוי מלכא ואף הוא זכי לעלמא
דאתי הוא שלמה מלכא דעבר
כורסיה רבא דמלכותא חפי יתיה
דהבא טבא דאופיר מקובע באבני
בורלא ומשקע באבני ציצא ושיישיא
ומקובעין ביה ומרגדן וכדכודנן
ובורלן ומרגליון ופד פנין טבין לכל
מלך לא אתעביד פותיה וכל
מלכותא לא יכלין למתקנא כורתא
דדמי ליה ודין הוא עובדא דכורסיא
קיימין עלוי תרין עטר אריין דדהבא
ולקבליהו ותריין עטר נשריא ודהבא
אריא לקבל נשרא ונשרא לקבל
אריא מכונין ארין לקבל ארין . ידא
דאריא דדהבא דימיניה לקבל
גפיה נשרא דדהבא דשמאדיה

וגפיו

דכתב

פתשין

ככא גדול למכותו : לפי אוחו זכב עשו מולא באבני שהם ומשוכן
באבני בהט ושט : ומולא אוחו מולא אבני נכר לשם וסדרה : וכל
מיני מרגליות טובים : כמזכיר לא היה ולא נקשה לכל מלך : ואין כל
ממלכה יכולה להכין ולטעום כשא הדומה לו : וזה מעשה הכסף :
עומדים עליו שנים עשר אריות וזכב ולעומתם שנים עשר נשרי וזכב
אריות לעומת נשר נשר לעומת אריות מקבילים איש אל אחיו : יד
אריות וזכב בימינו לעומת כף נשר וזכב בשמאלו . וכף נשר וזכב
בשמאלו לעומת יד אריות וזכב בימינו : משמאל האריות שבעים ושנים
וכשאריות שבעים ושנים : וראש צבול לכסף ממעל לתקום מעט

סמך

העומת : יתר בהמות וחיות הארץ . לבאים ושלוח השדה רלים
לפניו . אריות ונמרים אוחים חרב . חכם היה בלשונם מכל העמית
יתר מבין כל השוכות : פמלכים והמלכות כולם רבו ממנו . חיל
לאו לכל שרי הארץ : לו נכח יתן עטרה סלואחים : וישם חם על
כל האנשים : הוא היה ראש לכל המלכים . ולא כרים חלך לקראת
אחיו את כלי מלחמתו . כל המלכים והסדירות פחדו ממנו : מנלה
ממוקות בלם לו רחים . והיה יורש מלשור בני אדם עקב אשר עשה
משפט ודקס חסד ולחם עם האנשים . מששח ימי בראשית וזכ
לפיוח מלך כעולם כוח וכעולם ככא : הוא החלך שלמה אשר עש

הוּיָתָא דְכִיָּא דְמִינָה מְדַלְקָא דְלִקָּא
 לְבֵית מִקְדָּשָׁא וְחַתּוֹת מִינָה קְבִיעָא
 אֲגַנְתָּא רַבְתָּא דִּי רַהֲבָא דְמִלְכָּא
 מְשִׁחָא הוּיָתָא דְכִיָּא דְמִקְרִיבֵין מִינָה
 מְשִׁחָא לְבוֹצִינָא דְמִנְרָתָא וְצִייר עָלָה
 עֲלֵי כְהֵנָּא רַבָּא וְתַרְתִּין שְׁבָלִין דִּי
 דְהֵבָא נִפְקִין מִן אֲגַנְתָּא רַבְתָּא
 דְצִיירִין עֲלוּי תַרְיַן בְּנוּי דְעֲלֵי חֲפְנֵי
 וּפְיִנְחָס וּבְנוּי שְׁבָלִין דִּי דְהֵבָא נִפְקִין
 תַרְיַן צַנְתְּרִין דְהֵבָא דְצִיירִין עֲלֵיהוֹן
 תַרְיַן בְּנוּי דְאַהֲרֹן נֶדֶב וְאֲבִי הוּא וְתַרְיַן
 מוֹתְבִינִין דְהֵבָא אֶחָד לְכַהֲנָא רַבָּא
 וְאֶחָד לְסַגְנֵי כְהֵנָּא וְעֵיל מִן רִישֵׁי כּוֹרְסֵי
 קְבִיעִין שְׁבַעִין כּוֹרְסוֹן דְהֵבָא דִּי
 עֲלֵיהוֹן יִתְבִין שְׁבַעִין סְנַהֲרִין דִּינִין
 דִּינָא קְדָם מִלְכָּא שְׁלָמָה וְתַרְתִּין
 בְּנֵת יִמָּא יִתְבִין מִן תַרְתִּין אֹדְנוּי
 דְמִלְכָּא שְׁלָמָה דְלֹא יוֹדַע וְעֵיל

מְרִישֵׁי כּוֹרְסֵי קְבִיעִין בֵּיה עֶסְרִין
 וְאַרְבַּעַת אֲגַנְתֵי דִּי רַהֲבָא דְעֶבְרִין
 מְדַלְלָא לְמִלְכָּא שְׁלָמָה וְכַדְבְּעֵי מִלְכָּא
 שְׁלָמָה לְמִיעֵל לְכָל אֶתְרָא דִּי הוּא
 צְבִי כּוֹרְסֵי בְּמוֹכְנוּי אֶזְל תַּחְתּוּי
 וּמְשִׁיִּים יִתְרִיגֵי לֵיה עַל דְרָגָא קְדָמֵיהָ
 תּוֹרָא דִּי רַהֲבָא פְּשִׁיט יִתִּיה עַל
 דְרָגָא תְּנִינָא וּמִן תְּנִינָא לְתַלִּיתָא
 וּמִתַּלִּיתָא לְרַבִּיעֵתָא וּמִרְבִּיעֵתָא
 לְחֲמִישֵׁתָא וּמִחֲמִישֵׁתָא לְשִׁיתִיתָא
 וּמִשִּׁיתִיתָא עַד דְנַחְתִּין שְׁרִי וְחֲמִיִּין
 יִתְ מִלְכָּא שְׁלָמָה וּמִסְקִין וּמוֹתְבִין
 יִתִּיה עַל רִישֵׁי כּוֹרְסֵי וְתַנִּינָא דְכַכְפָּא
 חַד בְּמוֹכְנוּי וְכַד שְׁמַעוּ מִלְכֵי אֵית
 שְׁמַעִיה דְכּוֹרְסָא דְמַלְכוּתָא שְׁלָמָה
 אֲתַפְנְשׁוּן כּוֹלְהוֹן וְאֲתִין בְּחֵדָא
 וְאֲשִׁיתְחוּוּ קְדָמוּי וְאֲמַרִין לְכָל מִלְכֵי
 לֹא אֲתַעְבִּיד הֵיךְ כּוֹרְסָא חֵדָא וְכָל

פתשון

הכתב

אומה

שמוחם לוי : קכה : שחרם : משה : ואהרן : אלרד ומירד : ומור
 (ג'ל ומני) הכניא בנימס : ועל ראש המזורה קבוע כה זכב
 מלא שמן וזך אחר ממנו מעלים נרום בית המקדש וקהלים קבוע
 אהן זכב גדול מלא שמן וזך אחר ממנו וקריבים שמן לנרות
 המזרח : והים מתולר עליו עלי ככפן פגדול : ושתי שכלי זכב
 יולאום מן הכפן הגדול המלווירוח עליו שני בני עלי הפגי ושחם :
 ומצין שתי שכלי הזכב יולאום שתי למזרח זכב המלווירוח עליו
 שני בני אהרן מדב ואבירכוא ושני מ שני זכב אחד לכהן גדול ואחד
 למטן הכהנים : וממטל לראש הכפאל היו קבועים שבעים כסאום
 אב אחר עם יושבים שבעים סנהדרין שופטי שחפס לפני המלך שלמה
 ושני דני סים יושבים משני אופי המלך שלמה למטן לא יועע עמקום

כשפס וממטל לראש כנסת קבועים צו ארבעה ועשרים גפרי אב
 העובדים על למלך שלום : ומשקטס הגלך שלמה ללכ ללל מקום אחר
 הוא הכך הכפאל הולך מחמיו במנוגע הידועט לו : וכאשר יבים רגל
 על המשלה הראשונה שור הוכב סיה מנחה אלוה על המטלכ השמים
 ומן השמים לשלישים : ומן השלישים לרביעים : ומן הרביעים למחישים
 ומן המחישים לששים : ומן הששים ערלשר ירדו הנערים ולוקחים אס
 במלך שלמה : ומעלים ומחישים אלא על ראש כנסת : ומנין זכב
 אחר סיה מחווקן בככא נדמום גלל המטגלגל : וכאשר היו שומעים
 כמלכים כלכ אה שחע נכא המלך שלמה מחקבאים וצאנים יחד
 ומשחמאים למניו ולאמרים ללל המחלמות לא נעשה כנסת כזה : וליון
 כל אומה ושמן יעולכ לכהן נמוכו : וכאשר כמלכים היו רואים שבה

אומה ואומה לא יכלין למתקנא
 בותיה וכד חזו מלכיא שבחיה
 דכורסיא נחתו ושבתו למן די ברא
 עלמא כוליה וכד הנה סליק מלכא
 שלמה ויתב על כורסיה דמלכותא
 הנה חזר נשרא רבא ונסיב בתרא
 דמלכותא ויתיהיב ית כתר אברהישיה
 ומן בתר כן הנה תנינא רבא מפקע
 במנגנון והוון אריון ונישרין סלקין
 במגנון ומטלין על רישיה מלכא
 שלמה ויונה די דהבא נחתא מן
 עמודה ופתחת ארוניא ונסבה סיפרא
 דאורייתא ויהבא ליה בידוי דמלכא
 שלמה למוקמה מה דאמר משה
 והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו
 ותהי עמיה ויהי קרי ביה כל יומי
 חייה בריל דיסנון וזמיו על מלכותיה
 הוא ובנוי בנו ישראל • וכד אתא

כהנא רבא למשיא בשלמא דמלכא
 שלמה וכל סביא הווי יתבין מן ימינא
 דכורסיה ומן שפאליה ודיינין דינא
 דעמא וכד הווי עיילין סהדיא די
 סהרון שקריא קדם מלכא שלמה
 הווי מנגנון פקעין גלגליא חזרין תורין
 געין אריותא נהמין הובין חמפין
 אמרין פעין נמרין בעין אנקין בכין
 שונרין מייסין מווסין מילליו תרנגלין
 מקרקרין בני נצן מחמפין צפורין
 מיללין למרטוף לבהון דסהדיא
 דלא יסהרון סהרותא דשקרא והוון
 סהדיא אמרין בלכהון נסהד
 סהרותא דקושמא ואילא (ס"א זא)
 לא כן (ס"ב שני חיכות) בנינן עלמא מתעקר
 הון אריותא וחלין כוסמגן במסקיה
 דמלכא שלמה למיתב על כורסיה
 דמלכותא והיך כורסיא דמלכא

שלמה

הכתב

פתשנן

לפי החזק שלמה : היו בגלגלים העשירי בחמה מחנללים וסובבין
 או השורים געים : האריות שואגים : האזנים טורפים : הכבשים
 פועים הנחרים לנעקים • הגמלים בונים : החמלים מיללים :
 העישים מייבבים • הסרינגולים קוראים • הגלים מחלפלים והאפריים
 כלם טעים ורוחים לחשוב לב העדים לחטן לא ישדו עדות שקר :
 וכיו העדים אחרים בלבם נעדר עדות אחת : ואם אין נהים
 נעקרים ומשורשים מן העולם : ובעלות החלק שלמה לשבת על כסא
 מלכותו : אשר כחובו לא היה ולא נעשה לכל המלכות : היו האריות
 זורקים ומצוירי כל מיני בשמים בעליותו • וכאשר נחמייבו שומאיה
 של ישראל : סתכרו ונעלה עליהם עבודתו הרשע חלק ככל הכריב

סוכא וחתמתו היו משבחי ומחללים למי ברא העולם כלו : וכשהו
 סולה החלק שלמה ויושב על כסא מלכותו : היה שב הספר הגדול
 ולוקח חזר מלכותו ונחמה בראשו • ואחרי כן החמין הגדול היה
 מחללל בגלגלים שנינו בחכמה • ואז האריות והסורים מחנללים
 בחכמה ועולים להיות לו על ראש החלק שלמה • ויונה הזכב יורדה
 מן העמוד ונחתה האריות ולוקחת ספר החזרה ונחתו ביד החלק
 שלמה • לקיים מה שאמר משה בחזרתו והיה עמו וקרא בו כל ימי
 חייו • לחטן יורדך ימים על מחלכותו הוא ובניו בקרב ישראל •
 וככל הכסא גדול לשאול לשלם החלק שלמה : וכל הזקנים יושבים
 שימין הכסא ומשמאלו ודנים את העם • וכשהוא עדי שקר בלחם

שְׁלֹמֹה לֹא הָיָה לְכָל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹדֵר
 אֵיתָּחִיבוּ סִנְאֵיהוֹן דִּישִׁירָא אֵיתְגַבֵּר
 וְסָלִיק עֲלֵיהוֹן נְבוּכַדְנֶצַּר רְשִׁיעָא
 מַלְכָא דְבָבֶל אַחְרִיב יִתְ אַדְעָא
 דִּישִׁירָא בְּנֵיהִיבִית קִרְתָּא דִירוּשָׁלַם
 וְאַקְלֵי יִתְ בֵּית מַקְדָּשָׁא בְנוּרָא וְאַנְלִי
 יִתְ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאַיִתִּי יִתְהוֹן לְרַבְלָה
 דִּי בְּאַרְעַ חַמַּת וְאַנְלִי עֲמַהוֹן יִתְ
 כּוּרְסָא דְמַלְכָא שְׁלֹמֹה וְכֹדֵר בְּעֵי
 מַלְכָא נְבוּכַדְנֶצַּר רְשִׁיעָא דִּי סָקוּ וִיתְב
 עֲלוּי לֹא הָיָה יָדָא דִּי בְּמַנְנֹן הוּוּ
 סָלְקִין לֵיה אֲפָרִים יִתְ רַגְלֵיהָ עַל
 דְרַגְאֵ קְרָמָא וְאַרְיָא דְרַהֲבָא פְּשִׁיט
 יִתְ אִיטְמִיה דִּי מִנָּא וְמַחָא יִתְהָ עַל
 אִיטְמִיה דְשִׁמְאֵלִיה וְהָיָה מַחְגִּיר
 מִיְנֵיהָ עַד יוֹם מוֹתֵיהָ • וּמִבְּתַר
 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָא דְבָבֶל אָתָּא
 אֲבַסְנֵדְרוּס מוֹקְדוֹן וְשָׂבָא יִתְ כּוּרְסָא
 דְשְׁלֹמֹה מַלְכָא וְאַוּבִיל יִתְהָ לְמַצְרַיִם
 וְכֹדֵר תּוֹא יִתְהָ שִׁישְׁק מַלְכָא דְמַצְרַיִם

פתשגן

אח ארץ ישראל - חן אח עיר ירושלים לבו : שרף אח בית המקדש
 באש : הגלה אח בית ישראל : הביא אוחם רבנחם אשר בארץ הנוח
 ויגל עמחם אח כשא במלך שלמה : וכסבקה נבוכדנצר מלך הרשע
 לעלות ולשבת עליו • לא היה יודע כי בחננחם הגלגלי המהגלגלים
 היו עולים בו : פרש רגלו על המעלה הראשונה וארץ הובט טיה
 ידו שימחם והכחו על ידו כשפאלים • והוא נולד על ירכו מל יוס

יִתְ שְׁבַחְתִּיה דְכוּרְסִיה דְהָיָה מִשְׁוֹבַח
 מִן כָּל כּוּרְסֵי דְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה מִתְחַמֵּיר
 דִּי סָקוּ וִיתְב עֲלוּי וְלֹא הָיָה יָדָע דִּי
 בְּמַנְנֹן סָלְקִין לֵיה אֲפָרִים יִתְ רַגְלֵיהָ
 עַל דְרַגְאֵ קְרָמָא וְאַרְיָא דִּי דְרַהֲבָא
 פְּשִׁיט אִיטְמִיה דִּי מִנָּא וְמַחָא יִתְהָ
 עַל אִיטְמִיה דְשִׁמְאֵל וְהָיָה מַחְגִּיר
 פְּרַעָה חַגְרָא עַד יוֹם מוֹתֵיהָ • וְכֹדֵר
 אָתָּא אֲנִיפּוֹנִים בְּרֵי אֲנִיפּוֹכּוּס מַלְכָא
 וְסָלִיק עַל אַרְעָא דְמַצְרַיִם וְאַחְרִיב
 יִתְהָ וְשָׂבָא יִתְ כּוּרְסִיה מַלְכָא שְׁלֹמֹה
 וְאַיִתִּיהָ יִתְהָ בְּסַפִּינֵן וְאַיִשְׁתַּמְמַת
 פְּרַעָה דְכוּרְסִיה בְּשׁוֹלֵשִׁיתָא דִּי
 דְרַהֲבָא וְאַיִתִּיהָ כָּל אֲוִמֵי דְעֵלְמָא
 וְכָל קְנִיגֵיָא לְמַתְקָנָא יִתְ פְּרַעָה
 דְכוּרְסִיה וְלֹא יָכִילוּ לְמַתְקָנָא יִתְהָ
 עַד יוֹמָא הַדִּין וְכֹדֵר בְּמִילַת מַלְכוּתֵיהָ
 וְקַם כּוּרְשִׁי פְּרַסָּא בְּתַרְוָהּ וּבְזֻכּוֹת
 דִּי אֵיתְעַתְק בְּבֵית מַקְדָּשָׁא וְכָה
 דִּי סוּק וְיִתִּיב עַל הַהוּא כּוּרְסָא

דמלכא

הכתב

חוחו - ולחרי נבוכדנצר מלך בבל בא - אבסנדרוס מוקדון וישב אח
 כשא סמך שלום ויביאכו מצריומה : וכראוח סובך מלך מצרים אח
 שבה הכסף ומחבונחו אשר היה מחיבת מכל כראוח סמלנים הכאוח
 חאוח לעלוש ולשבת עליו • ולא היה יודע גם כן כי בחננחם הגלגלי
 המהגלגלי היו עולים בו : פרש רגלו על המעלה הראשונה וארץ
 הובט טיה ידו שימחם והכחו על ידו כשפאלים • והוא נולד על

דמלכא שלמה דכותיה לא הות
 לכוון מלכא * בשנת תלת
 למלכותיה דנבוכדנצר הון בית
 ישראל בכין מתאנחין ומתמהין
 ואמרין ווי לן אתגבר עלן שינאה בן
 ית ארעה אחריבית מדינתן בגלותא
 אנלי יתן ודלא פשר עבר בן סבינא
 בשושילתא אסר ודברבין בגלותא
 אנלי עולמתן בחרבא קמיל ומפלנין
 אוביל בשביא כליל דתושבתן
 אתנסיב מנן וכד קמו מלכיא דבית
 דוד דאנון מלכו עלמא בוליה ומן
 בתר דוד קם שלמה בריה ואמליך
 יתיה קודשא בריך הוא על חיות
 ברא ועל עופי שמיא ועל ריתשא
 דארעא ועל שרין ועל רוחין ועל
 לילין ויהוה ידע ממלכלהון ואנון
 ידעין בממלליה דהכרין כתיב

וידבר על העצים • וכד שפר לביה
 דמלכא שלמה בחמרא שרר וזמן
 לכל מלכיא מדינתא ומערבא דהון
 סמיכין ליה דארעא דישראל ואנני
 יתהון בגו מרכונא בבית מלכותיה •
 ותוב כד שפיר לביה דמלכא שלמה
 בתמריה אמר למעלא נבלין ועלצלן
 ותופין וכינרין דהוה מוזר בהון דוד
 אבוי • ותוב כד שפר לביה דמלכא
 שלמה בתמריה אמר לאיתא חיות
 ברא ועוף שמיא וריתשא דארעא
 ושירין ורוחין ולילין למרקדא קדמוי
 למחוי רבותיה לכל מלכיא דגנין
 קדמוי וסיפרין דמלכא קרין יתון
 בשמתהון ופולין מתכנשין ואתין
 דותיה בדלא אסירין ובדלא זקיקין
 ובדלא אנש דדבר יתהון בהאי
 שעתא אתבעי תרגלא ברא פני

עופיא

הכתב

פתשגן

ויכו ויקרא שמו פרעה וזה עד יום מותו • וכשבא אישפוסים בן
 בן אגריבוס המלך ויפל על ארץ מצרים ויחרב אותה • וישב אח נסח
 המלך שגור • ויבואה בארמון • ונחמשה רב • הסבא פשריות
 ידע • וזה להביא כל הרשי בעולם פשוטים בחלאת הכסף והכוב
 למען יביאו את רגל הסבא הנשברה ולא יכלו לכבויה עד היום הזה
 ויכו בקרבו ממלכתו ויקם כורס הפרסי וימלך מחי • ונאוח
 אשר אחר לבנת אח בית ס' וזה לעלות ולשבת על כסא פולך של
 זה אשר כחוסו לא נשעם לכל הממלכות : (ג) בשנת שלוש למלכו •
 פנכודנצר היו בית ישראל ברי • נאחוי ומשחומתי • ואתרי אוי
 על לנו כי בכרה עלינו יד האויב • בן אח ארנו • סחריב אח ערינו
 הגלה אותנו בגולה • ומשעי אשר לא ישו עשם נט • זקינו

עופיא ולא אשתבח ופקד עלוי
 מלכא דאיתיה ברוגזא ובעא
 למחבלא יתיה מתוב הרנגול ברא
 קדמוי דמלכא שלמה ואמר ליה
 שמע מרי מלכא דארעא אצית
 באודנד ושמע פתגמי הלא תלת
 ירחין דיה רבית עיטא בלבי ומלכין
 קשיטין עם מילתי מוזני לא אכלית
 ומוי לא שיתית ומן קדם דחויית
 ומייסית בעלמא בוליה ואמרית
 איךא היא מדינתא או שליטתא
 דלא משתמע ליה למרי מלכא
 אסתכלית אנא ותואית מדינתא
 חדא פרבא דקיסור שמהא בארעא
 מדינתא עפרא יקר מן דתבא וככפא
 כוביל בשוקין ואילגין מן בראשית
 תמן נציבין ומגניתא דערן אינון
 שתיין מיא אית תמן אכלוסין סגיאין
 פלגין ברי שיהודמן תמן נציבין מן

פחשן

לפניו להרבות המלכים הישנים לפניו את יקר השחרת גדולתו
 וסופרי המלך היו קוראים אותם בשמותם וכולם נחשבים
 ונחשבים אליו לא בדיקים ולא בכבלי צדא : ולא בן אדם הטוב בש
 בנת הדין ביקש וודעס ויו שרי (הוא הרנגול כבר) בן כזופות
 ולא נחאל וילן עליו המלך נחמוס לכבילו וליסרו : וישן זה שרי
 לפני המלך ויחמר לו הסכת ושחט אדוני מלך כל הארץ ויבואו דברי
 באזניך : הלא בלשח מדעס אדך נחמי עלה צנבי ופלגת יסרות
 מחיעלת : לחס לא אכלת ותיס לא שחיה : כי אחרתי לעומת
 וסדאס בעולם כולו טיפ מלכות או מחשלת אשר לא ישמע לאדוני

גינתא דערן למיקום בקרבא לית
 הינון ידעין לממתי בקושתא לא
 יכלין ברם בקושטא המיתי אחתא
 חדא שלימיא בכולהו ושימה מלכה
 שבא בעין אין שפר שלך מרי מלכא
 אוסר חרצי היך גיברא ואיקוס ואויל
 לכרבא דמיטור למדינת שבא
 מלכיהון בשושיקתא אויסר
 ושולטניהון בככלין דפרדז ואייתי
 יתון לות מרי מלכא ושפר פתגמא
 קדם מלכא ואתקרין כפרוי דמלכא
 וכחבו אנרתא וקמרו ית אנרתא
 בגפיה דתרנגול ברא וקם וסליק
 לשמי מרומא וצניף צניפא והוה
 נצח ופרח ביני עופיא ופחדו בתריה
 ואולו לכרבא דקיסור למדינת שבא
 והוה לעידן צפרא נפקת מלכת שיבי
 למסגד לימא ואחשיבו עופיא ית
 שימיא ורמת ידה על לבושיה ובזעת

יתרון

דכרב

המלך : הסמלתי ורליחי מדינה ארת אדך שש טיח קיסור באתר
 מזרח : ארמחו מוזב ירה : וככפא ברוגז צבל : ועלי כבדת
 בחגים טס חשכה ימי בראשית ותואיס טיס חגן עדין : חיל גדול
 וכלה רב בחוכה : ופטרות זכב בראשס : ילין צידס לפרוך הלכס
 ולין ביכלתס להכות ולירוח בקתס וככב חלורס נטרס : אף הרנס
 רליחי אשח ארת חוסלת ומולנת טליסס והכס תלנת טכא : ופחה
 אס תלחתי בן כניניך וככר כדבר לכני אדוני המלך : אלווד כנבור
 הללי : ואקוס ואלך נסיר קיסור למדינת כנה האסור מלכיתס כזיקי
 וככריתס כנני ברא וקציאס אל אדוני המלך : וייבז הדבר לסלך

ויקרא

יתרון והות תמיהא ומתמיהא (וכד
 תממת) נתת לותה תרנוול ברא
 נתות והא אינתא קארת בגפיה •
 שרת וקרת יתיה ומה הוה כתיב
 בנה מיני מלכא שלמה שלם ליכי
 שלם לרבניי כי די את ידעת דאמלוי
 יתי קודשא בריה הוא על חיות ברא
 ועל עוף שמיא ועל שידין ועל רוחין
 ועל לילין וכל מלכיא דמדינתא
 ומערכא דרומא וציפונא אתיו ושאיין
 בשלומי • בען אין תצבין ותיתין
 ותישאין בשלמי יקר סניא אנא עביד
 לך מן כל מלכיא דגנין קרמי ואין
 לא תצבין ולא תיתין ולא תשאלין
 בשלומי אסדר עלייכי מלכין ולגיונין
 ופרשין ואין תמדין מה מלכין ולגיונין
 אית ליה למלכא שלמה חיות ברא

פתשגן

ויקראו סופרי המלך ויכתבו מלחם : ויעברו ויקשרו אותו בכסף וזו
 שדי : ויקס ועטל לשמי מרומים : ויעץ ביעץ בין העופות • ובסווחו
 פורח ועופף פרחו ויעופפו כל העופות אחרינו • וילכו לעיר קיסור
 למדינת שבא • ויהי לפנות בוקר ותלא מלכת שבא להסתחות לשמש
 כמשפעה • והנה חשך השמש מפני העופות • ותשלח ידה בבגדיה
 ותקדעם והכי כמשחומתום : ובסיומה משחומתם ירד אליה וזו שדי
 ומרא והנה ארת קשורה בכסו • פמחה האגרת ותקראה • והאח
 היא שנינה מלח המלך שלמה שלום לך ושלוס לשריך • כלה ידעך
 אם לא שמעת כי המלך אחי הקב"ה על מית השרך ועל עוף
 שמתי על קדום על רוחים : ועל לילין • וכל מלכי מרח ומערב
 שון ודרום באים וסואלין לשלומי • עתה אם יש אה נשכס לבא
 אלי ושאל בשלומי • כבוד גדול אתן לכם מכל המלכין היושבי לפני

אנו מלכין ולגיונין ופרשין ואין
 תמדין מה פרשין עופי שמיא אנו
 פרשין תיילי אנו רוחין ושידין ולילין
 אנו לגיונין דתנבין יתכון על
 ערסתיכון כגו פתיכון חיות ברא
 קמלין יתכון כחקלא עופי שמיא
 אכלין ית בסרכון מוכון וכד שמעת
 מלכא שבא ית פתגמי אנתא תוב
 תנית רמת ידה על לבושיא ובועת
 יתון שלחת וקרת לסביא ולרבניא
 ואמרת להון לא ידעתון מה שלת
 די מלכא שלמה מתיבין ואמרין לית
 אנחנא ידעין למלכא שלמה ולא
 חשבין ית מלכותיה • והיא לא
 אתרהיצת ולא שמעת מליהון
 ושלחת וקרת לכל ספני ימא
 ואשעינת יתון אשכדין ומרג ליוואבני

הכתב

פ"ט כ"ט - טבין

ואם תחנאו ומריה ולא תשאלו לפלומי אשלה אחסם מלכי חיילים
 ופרשים • ואם תחמרת מי הם המלכי החיילי והסרסי אשר למלך
 שלמה • מית הסדס כמה המלכי • עוף השמי הס הפרסי
 והמילוח הס הסדס והרומח • והלילין המוגקי אחסם על ערסיכס
 ובכחסיכס : חיות הסדס יברגו • אחסם בשדס ועוף השמי יאלכו
 אח בשרכס מ'מליכס • וכשמע מלכת שבא אח דברי האגרת האת
 שבס ותשלח ידה שניס בבגדיה ותקדעס • ותלו לקרוא לקנין לשמים
 והאחר אליהם הלא ידעסם אם לא שמעת מה שלח אלי המלך
 שלמה : ויעשו יחדיו ויאמרו אליה אין אנו יודעי' אח המלך שלמה
 ובמלכותו אין אנו חפני' • והיא לא סעה לבה נס לבדיה ולא
 שמעת : אך שלמה ותקרא אל כל חופשי תשוס ומונלי סיס אקר לב
 ותלו לעמס ולעסון האלוות בעני בדוסי' וככל מיני מדבילות גבות
 ותשלח

מביין וישררת ליה שיחא אפי מלין
 ומלייתא וכולהון בני שתא חדא
 וכולהון בני ירחא חד וכולהון בני
 יומא חד וכולהון בני שעה חד
 וכולהון בני קומא חדא וכולהון בני
 קציצא חדא וכולהון לבושו ולבושיא
 ארגונוא וכתבת איגרתא וישררת
 ליה למלכא שלמה בדיהון מן כרכא
 דקיסוד לארעא דישראל מהליך
 שבע שנין פען בצלותך בבעותא
 דאבעי מן קדמך אייתי לותך לסוף
 דלת שנין יהוה לסוף דלת שנין
 אחת מלכא שבא לות מלכא שלמה
 וכד שמע מלכא שלמה דאתת
 מלכא שבא אפיק לותה ית בניהו
 בר יהוידע דדמי לשפרפרא דנפיק
 בעידן צפרא ודמי לכוכב נוגהא
 דמנהיר וקאים ביני בוכביא ודמי
 לשושנה דקאים על פרצדי דמאי

וכד תות מלכא שבא ית בניהו בר
 יהוידע ואתרכינת מן רכובתא
 מתיב בניהו בר יהוידע ואמר לה
 למה אתרכינת מן רכובתא מתיבה
 ואמרה ליה לית את מלכא שלמה
 מתיב ואמר לה לית אנא מלכא
 שלמה לא חד מן משמש שיא דקיימין
 קדמוי ומיד אהדרא אפאה לאחוריה
 ומתלה מתלא לרברבניא אי לא חזי
 לכוון אריא אתון חזון מרבעותיה
 ואין לא חזיתון מלכא שלמה אתון
 חזון שפר דגבר דקאי בקדמוי ואייתי
 יתה בניהו בר יהוידע לקדם מלכא
 וכד שמע מלכא דאתת לותיה קם
 ואזל וייתיב בבית זוגיתא וכד חזית
 מלכא שבא דמלכא בבית זוגיתא
 יתיב מחשיבא בלבה ואמרה דמלכא
 במיא יתיב ותליות תילונה דתעבר

והוא

פתשון רכוב

ידה חטל המרכבה פחד בניהו בן יהוידע ויחמר לה למה ירדה
 חטל מרכבתו ויחזן המלכה והחמר לו האם איך המלך שלמה
 יען בניהו בן יהוידע ויחמר הלא אין אהי המלך שלמה כי אם
 אחד מעבדיו היושבי לפניו והשב פנים המוריים : והוא נשלה
 לשריה והחמר אם לא רחמי' את האריות אחת רחמי' את רובני'
 והם לא רחיים המלך שלמה אחת רחיים את מראה האם היסה
 העמוד לפניו ויבא אחת בניהו בן יהוידע לא המלך שלמה :
 וכאשר שמע עוד כי באה אליו המלכה שבא והביעה אל בית
 מלכותו קם המלך מהיכלו ויך וישב אל בית זכוכית אשר לו
 והתעבה בעלגה בלבו כאשר ראו והחמר המלך שלמה כעני' הוא

יבט

והחלה למלך שלמה ששה אלפי' נערי' ונערות כולם בני ששה
 כולם בני חידש אחד כולם בני יום אחד כולם בני רגע אחד כולם
 בני קומה אחד כולם בני קלב אחד וכולם לבושי' לבוש ארגום :
 והחשוב אצרה והשלה בידים למלך שלמה : מעיר קיסוד ועד
 ארץ ישראל מפלגה שבע שני' עמה אבקט מתך וארזה פיך
 ואבול לפיך מתך שלש שני' ויהיה מתך שלש השני' והבוא מלכת
 שבא אל המלך שלמה ירושלימה : וכשמוט המלך שלמה כי באה אליו
 המלכה שבא הוליה לקראתה את בניהו בן יהוידע הרומם לאשמורה
 כיוצאה לעת בוקר ולחילת השחר העומדת והמברקת בין הכוכבי'
 והדומה לשושנה היושבת על פלגי מים • וכי כראחו המלכה שבא

וְחָזָא לָהּ סַעְרָא בְרִיגָלָהּ מִתִּיב מִלְכָּא
 וְאָמַר לָהּ שׁוּפְרֵךְ שׁוּפְרָא דְנִשְׂאָ
 וְסַעְרֵךְ שְׁעַר דְגִבְרָא וְשְׁעַר לְגִבְרָא
 שְׁפַר וְלֹא תִתְּא גִנְאִי • מִתִּיבָה מִלְכַּת
 שְׂבָא וְאָמְרָה לִיה מְרִי מִלְכָּא אֲמַתִּיל
 לָךְ תִּלְתָּא מִתְּלִינְדִין אִין תִּפְשֵׁר יִתְהוּן
 לִי יְדַעִית אֲנָא דְגִבְרַת חֲפִים אֲתָ • וְאִי
 לֹא אֲתָ בְּשֵׁאר בְּנֵי אֲנִישָׁא מִתִּיבָה
 וְאָמְרָה מְהוּ גְרַנְרִיין דְעָא וְדוּלוּן
 דְפְרוּל דְדָלוּ אֲבָנָא וּמִשְׁקֵי מִיָּא
 מִתִּיב וְאָמַר לָהּ גּוּבְתָא דְכוּחָלָא
 מִתִּיבָה וְאָמְרָה לִיה מְהוּ עֶפְר מִן
 הָאֲדָמָה יֵצֵא וּמֵאֲבָלוּ עֶפְר מִן הָאָרֶץ
 נִשְׁפָּךְ בְּמִים וּמִבִּישׁ לְבֵית מִתִּיב
 וְאָמַר לָהּ נִפְשָׁא • מִתִּיבָה וְאָמְרָה
 לִיה מְהוּ אֲדַקְלִין אוּיִל בְּרִישׁ כּוּלְהוּן
 וְצִית צוּתָא רַבָּא וּמְרִירָא רִישִׁיה
 בְּנִגְמוֹן • שְׂבַח לְחוּרֵין גִּנְאִי לְמַסְכִּינֵין
 שְׂבַח לְמַתִּים גִּנְאִי לְחִיין חַדְרֵי

לְצִיפּוּרִין נָסִים לְנוּנִין מִתִּיב וְאָמַר לָהּ
 כִּיתְנָא • מִתִּיבָת וְאָמְרָה לִיה לֹא
 הָאֲמַנְתִּי לְדַבְרִים עַד אֲשֶׁר בָּאתִי
 וְתִרְאִינָה עֵינֵי וְהִנֵּה לֹא הוּגַד לִי
 הַחֲצִי הוּסַפַּת חֲכָמָה וְטוֹב עַל
 הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי אֲשֶׁרִיקָה
 וְאֲשֶׁרִי אֲנִשִּׁיקָה וְאֲשֶׁרִי עֲבַדְתִּי אֱלֹהֵי
 וְאֵעִיל יִתְה בְּנֵו מִרְכוּנָא בְּבֵית
 מְלָכוּתָא וְכַד חוּת מִלְכַּת שְׂבָא
 רְבוּתִיה וְיִקְרִיה (דְּמִלְכָּא שְׂלֵמָה)
 יִהְבַּת שְׂבַחָא לְמָאן דִּי בְרָא דָּאָת
 וְאָמְרָת יְהִי יי אֱלֹהֵיךְ בְּרוּךְ דָּא תַּת
 בְּךְ לְמַתְּבִי תֵךְ עַל כּוֹרְתֵי דְמִלְכוּתוֹן
 לְמַעַבְד צְדָקָתָא וְדִינָא וְיִהְבַת
 לְמִלְכָּא דְהִבָּא וּכְסָפָא טָבָא • סְנִי
 לְחַרָּא • וְיִהְבַּת לָהּ מִלְכָּא כָּל מָה
 דְּצִבַּת • וּמִלְכֵי מַעֲרָבָא וּמְדִינָתָא
 וְצִיפּוּנָא וְדְרוּמָא כְּד שְׁמַעוּ שְׁמַעִיה
 כּוּלְהוּן בְּחַרָּא מוֹדַעוּעִין וְאֲתוּן מִן

אתריון

הכתב

פתשגן

23

זוהו הוה כופת • והזן המלכה והאמר • רוב ספרים הולך ברשע מלך
 ולשוק לטקס גדולה ומרע • כוספ רשעו כלגמון • שבה לשרים והזני
 לאבינוים • פאר נחמים ויגון נחמים • שמהה לטפוח וכלל לדיים •
 מה הוה • ויגן כמלך ויאמר וזה כיה הפשח • והדבר אליו
 המלכה כדברים האלה • לא האמנתי לדירים עד אשר באתי
 והראינה עיני והכס לא הוגד לי הסלי • הוספת חכמה וטוב אל
 הפשח אשר שמעתי אשרי • אשרי אשרי עבדיך אלה ויבא אחת
 המלך אל תוך היכל מלכותו • ויראות מלכה שבה אח יקר השפחה
 גדולתו מלכה שבה והודללה למי ברא חוזה והאמר • יסו' אלסך

את־יהוֹן בִּיקָר רַב וּבְרַבּוֹ רַבָּא
 וּבְרַחֵב וּבְכַסְפֵּי רַבָּא בְּנֵי אֲשָׁב וְיִמְרָגְלִין
 וְכַד אֲתִתִּיבּוּ סְנֵי אִיהוֹן דִּישְׂרָא הוּהּ
 יִרְמִיָּה נְבִיא מִתְנַבֵּא נְבוּאָה סְנֵי אִין
 אֱלֹהִין שְׂבִישֵׁת יִתִּיהוּרָהָא דְקוּדְשָׁא
 וְאוּבִילֵת יִתִּיהוּ לְאַרְעָא שְׂבִישֵׁת בְּנִימִין
 דְּהִבִּין כְּתִיב וַיֵּצֵא יִרְמִיָּה מִירוּשָׁלַם
 לֵלְכֵת אֶרֶץ בְּנִימִין וְאִין דְּהוּהּ יִרְמִיָּה
 נְבִיא בְּגוֹ יְרוּשָׁלַם הוּהּ בְּעִירֵתְמִי מִן
 קֳדָם אָבוּי דְּבִשְׂמִיא וְלֹא אֲתַמְסִירֵת
 קֳרָתָא דִּירוּשָׁלַם בִּידִיהוֹן דְּכַסְדָּאי
 וְלֹא אֲתִרִיבּוּן יִתְהָ אֱלֹא אִידֵי יִרְמִיָּה
 הוּהּ בְּאַרְעָא שְׂבִישֵׁת בְּנִימִין אֲתַגְבַּר
 וְסָלִיק עֲלִיהוֹן נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלְכָא
 דְּכַבְל וְאַחֲרִיב יִתְ אַרְעָא דִּישְׂרָא בּוֹ
 יִתְ קֳרָתָא דִּירוּשָׁלַם וְקִלֵי יִתְ בֵּית
 סְקַדְשָׁא בְּנוּדָא וְעַד נְבוּכַדְנֶצַּר
 רְשִׁיעָא יִתִּיב בְּאַנְטוּכִיא רְבִלְתָּהּ
 שְׁלַח עַל יְרוּשָׁלַם בִּידֵי נְבוּזַרְאֲדָן רַב

קְטוּלִיא וְתַרְעִיית שְׂוֹרֵי דְקֳרָתָא
 יְרוּשָׁלַם וְכַד אֲתָא יִרְמִיָּה נְבִיא וְתוֹא
 יִתְ קֳרָתָא יְרוּשָׁלַם דֵּאֲתַחְרִיב
 וְחִילוּ וְאֲתָא דְכַסְדָּאי מְקַפֵּן לָהּ הוּהּ
 יִרְמִיָּה נְבִיא צוּחַ בְּקִלָּא רְמָא וּכְבִי
 בְּכִיא רַבָּא וּמְרִירָא מִתִּיב וְכֵן אָמַר
 פִּתְתַנִּי יי וְאַפֶּת שְׂבִישֵׁתְנִי יי
 וְאַשְׁתַּבְּשִׁית מִקִּיפְתָּא יִתִּי וְיִכְלֶתָא
 וְכַד שָׁמַע נְבוּכַדְנֶצַּר רְשִׁיעָא מֶלְכָא
 דְּכַבְל דֵּאֲתַכְבִּישֵׁת קֳרָתָא יְרוּשָׁלַם
 כְּנִישׁ כַּל חֲלוּחָא דְכַסְדָּאי וְאֲתָא
 וְקַם עַל בֵּית מִקְדָּשָׁא וּמְנִיד בְּרִישֵׁיהּ
 וּמִבִּילוּמִייתִי בִּידִיהּ מִן קֳדָם דִּי
 הוּהּ יִרְעֵמָה דְּהוּהּ בְּסוֹף מְשִׁירֵי יִתִּיהּ
 דְּסַנְחֲרִיב כַּד אֲשַׁמְלַח עֲלִיהוֹן
 מִלְּאֲכִיא מִן מְרוּמָא וְקַמַּל בְּהוֹן חֲמִי
 עֶסֶר דְּבִרְבָּנוּי וְחֲמִשָּׁא אֲלַפִּין פְּרָשִׁין
 וְלֹא אֲשַׁתִּיר בְּמִשְׁרֵי יִתִּיהּ דְּסַנְחֲרִיב
 אֱלֹא הוּא בְּלַחֲדוּרֵי וַיִּפְקֵתוּב בֵּית

קלה

הכתב

פחשון

בְּנוֹדְנֵר מֶלֶךְ בָּבֶל : וַיִּרְבֵּב אֶת אִי . בּוֹ אֲחֵי יְרוּשָׁלַם עִירֵי הַקֳּדוֹשׁ
 וַיִּשְׂרֹף אֶת מִקְדָּשׁוֹ בָּשָׂא : וּבְשִׁבוֹ נְבוּכַדְנֶצַּר הִרְשַׁע בְּלִשְׁוֹנוֹ רְבִלְתָּהּ
 שֵׁלַח אֶת נְבוּזַרְאֲדָן רַב הַכְּנַעֲמִים עַל יְרוּשָׁלַם וַיִּמְצֵא אֶת חוֹמוֹתֶיהָ .
 וּבְכַבַּל יִרְמִיָּה יְרוּשָׁלַם וַיִּרְא וּבִהֵם מִרְיָה כַּסִּיר וְנִגְדוּי כַּסְדִּים
 סוֹבְבִים אֹהֶם : כַּשָּׁ יִרְמִיָּה הִכְבִּיא אֶת קוּלוֹ בְּכַיִּי מִמְרוּרִים . וַיִּנְעֵק
 לַעֲקֵה גְדֻלָּה וַמְרָה וַיִּחַמֵּר . כִּי־חֲמִי וְאֶלֶף חֲזָקִים וְחוּל . וּבְשִׁמּוֹעַ
 נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הִרְשַׁע כִּי נִכְבְּשָׁה עִיר הַקֳּדוֹשׁ . כַּד אֶת כָּל חַיֵּי
 כַּסְדִּים וַיִּבֹא וַיִּשְׁמַד עַל בֵּית אֱלֹהִים וַיִּנְעַר רֶאשֵׁי וַיִּקַּף יְרוּ : כִּי הִים
 וַיִּרְעַב כָּל הַמְּחֻלָּחֹת אֲשֶׁר קָרוּ אֶת מַחְמֵה סַנְחֲרִיב : כַּאֲשֶׁר שֵׁלַח מַלְאֲכֵס
 כַּקִּיָּה אֶת מַלְכֵי מְרוּם . וַיִּכְרְבוּ בֵּהֶם הַרְבֵּי רַב עֲמֻנָה עֲשִׂירֵי דְרָבָא

והתב

ה

ואמר ליה כולא אומתך תהרוב
 עקד ובתר בן אתבלע . וכד תוא
 כהנא רבאית כהניא דאתקמילו
 לבשית מעליה ואתקין באיפודיה
 ונסיבית מפתחא מקדשא בידיה
 וסליק וקם על איגרא דהיכלא . עני
 וכן אמר יהוב ביתא ומשלם למרוי
 ונמריא לא הוינא ביה . ודמא נפשיה
 לגויננרא ויקד וכד חזו שאר כהניא
 כהנא רבא דליק בנורא . אף אינון
 נסיבונת נבליהון וית פינוריהון וכל
 מאני זמריהון ונפדו לגו נורא ויקירו .
 וכד בעא נבוכדנצר למיעל לבית
 קודש קודש קודש קודש קודש קודש
 היכלא ולא פתחין נפשיהון עד די
 נפקת בתקלא משמי מרומא .
 ואמרי ליה פתח לבנון דלתיך ובתר

כתשנן

אליהם גמי הים הזה . ויעשו ויאמרו אליו נבוא אחד היה בימינו :
 ויהי כהניוהו אוחנו יום יום ולא נמטו אליו וקם עליו ונהרנהו
 בבית לזכינו : וכשחוט נבוכדנצר הרשע אם הדברים האלה אמר
 אליהם לבו וכונילו אלי לרבעת אלפים פרמי כהונה . וישמע אוחם
 על הים הזה . וערעה לא נבלע בחרץ : עד אשר בער בו נבוכדנצר
 ברשע ויאמר אליו . עליך תחרב כל עמך . ואחר הכלם . ויהי כראות
 הכהן הגדול את הכהנים הנכבדים והשמים : לבש את מעילו .
 ויאסוף בו את הכאפוד . ויקח את הפחמות המקדש בידו : ויקם וישל
 על גג ההיכל . וישא את קולו ויאמר . מוסר הבית וכלם בעצני
 והשומרים נא יהיו בו : ונפל לחוך האש ושקף : וכאשר ראו יתר
 הכהנים את הכהן הגדול שקרף באש . לקחו גם הם ננרותיהם

בן פתח נפשיה ועל נבוכדנצר
 רשיעא מסאבא לבית קודש קודש קודש
 וחזא שבתיה דמלך כל עלמאי .
 צבאות . וחזאית מאני קדשיא
 דאשהמשו בהון כהניא ומלכיא
 דבית דוד . דאתבלעו מןקדמוי רגו
 רוגזא רבאונפק מתמן כד מבהל
 וקמל קטלא רבא ושכא שביא רבא
 ואפיקית עמא ישראל כד אסרון
 בשילעלון דפרזל ואוביליתון
 ערמילאין כד מעינין על צוואריהון
 חלא . וירמיה נביא אוד עמהון . עד
 דמטא קברי אבהתא וצוח ובכא
 ועני וכן אמר אבהתנא מרתמני
 אברהם יצחק ויעקב קומו מגו
 קבריכון וחזונית בניכון עמא רבית
 ישראל דאולין בשביא ומהלבין

בגלותא

הכתב

ונבליהם וכל כלי זמירותיהם ונפלו לחוך האש ושפרו : וכשקם
 נבוכדנצר הרשע לבוא אל בית קדש הקדשים : שצרו ההיכל ונעטו
 ולא נשחאו אוחם : עד אשר יאל בת קול ממשי הרהיט ייחמר
 אליהם . פתח לבנון לחוך : ולחמי בן כהנהו חלליהם . ויבוא
 נבוכדנצר הרשע והטמא אל בית קודש הקדשים :
 וירא את נבם החך ה' לצלוח צור טולמים ואלח כדו .
 ויבא את כלי הקדש אשר ישרו בשם קדש .
 הכהנים ומלכי בית דוד כי נבלעו מפניו . קלף קלף גדול וינח משם
 כהניוהו . ויכרע הרב רב וישב כני גדול ויוצית את בית יבדאל
 כהניים כנובדות וככלי גדול . ויוליך אוחם כרומים ונבוכדנצר
 על גוארם . וירמיה הנביא הולך עמם עד שביעט א קנרי לבוטינו

יעקב

לך ירמיה נביא אם יעמוד משה
 ושמואל ליה כבר אמרית לך ירמיה
 נביא כי אספתי את שלומי קם
 מקברי אבהתא ואזל ונפל על קברי
 אימהתא . עני וכן אמר אמהתא
 מהימניא (כ"ד מרחמניא) שרה
 ודבקר ודחל ולאה קומו סגנו קברון
 וחזית בניכין ובנותיכין עמא דישרא
 דרביחון יתון בקושטא דאזלין בשביא
 ומהלכין בגלותא דלא מסאנא .
 מתיבא דוח דקודשא וכן אמרת קול
 ברמה נשמע . קם מקברי אמהתא
 ואזל ונפל על קברי נביא . עני וכן
 אמר נביא נביא מרחמני משה
 ושמואל קומו מקבריכון וחזונית
 עמא בני ישראל דדפרתון יתהון
 בקושטא דאזלין בשביא ומהלכין
 בגלותא דלא מסאנא מתיבא דוחא
 דקודשא וכן אמרת כבר אמרית

בגלותא . מתיבא דוח קודשא
 ואמרת ליה כבר אמרית לך ירמיה
 נביא כי אספתי את שלומי קם
 מקברי אבהתא ואזל ונפל על קברי
 אימהתא . עני וכן אמר אמהתא
 מהימניא (כ"ד מרחמניא) שרה
 ודבקר ודחל ולאה קומו סגנו קברון
 וחזית בניכין ובנותיכין עמא דישרא
 דרביחון יתון בקושטא דאזלין בשביא
 ומהלכין בגלותא דלא מסאנא .
 מתיבא דוח דקודשא וכן אמרת קול
 ברמה נשמע . קם מקברי אמהתא
 ואזל ונפל על קברי נביא . עני וכן
 אמר נביא נביא מרחמני משה
 ושמואל קומו מקבריכון וחזונית
 עמא בני ישראל דדפרתון יתהון
 בקושטא דאזלין בשביא ומהלכין
 בגלותא דלא מסאנא מתיבא דוחא
 דקודשא וכן אמרת כבר אמרית

קמלתון

הכתב

פתשגן

קומו מקבריכו וראו אח עם בני ישראל אשר נחיתם באמנום סבולתי
 יהיה סבולתי : ומתהלכים בשבי : הסיבה רוח הקדש ואמרה : כל
 אחיחי לך ירמיה הנביא אם יעמוד משה ושמואל לפני : קם מקברי
 הנביאי וילך ויפול על קברי סבולתי האומללי ויענוי ואחר סבולתי
 נחש אצלי להקטני כוס תחמומי : כי איני מחאבל על עם בני ישראל
 הסולכים בגולה והמתהלכי בשבי . הסיבה עוד רוח הקדש וחאמר
 אל העובד בית מרחם . ויהי ירמיה סופר בונה ומיבב בקול מר אל
 בני ישראל ההולכים בגולה והמתהלכים בשבי . פרומי ויחשים
 ושטומים חול על נוארם : הסם מליכס סריכס וכהיכס : עה
 אשר הביטו לתקום הסוא סנקרל בית ערו : ויולאו בגדים וילביש

וישק צביו ונקול גדול ויחמר : אכוסיע אכופי עליון אכריס ילמק
 ויעקב קומו מקבריכו וראו אח כתיכס בית ישראל סבולתי בגולה
 והמתהלכים בשבי . ענה רוח הקדש וחאמר לו הלא אמרתי לך
 ירמיה סבולתי כי אספתי שלומי : קם מקברי סבולתי וילך ויפול
 על קברי כאמנום וישא אח קולו צביו ויחמר . אמהתא רחמינית
 כאמנום סריכבקה רחל ולא . קודשא מקבריכון וראינה אח בניכין
 ואח כתיכין בית ישראל אשר נחיתון רביחון באמנום : איכס
 סולכים בגולה ומחאלי בשבי יחשים ויחשי : הסיבה רוח הקדש
 ונפול לו : קול ברמה נשמע . קם מקברי אבהתא וילך ויפול על
 קברי סבולתי . וכן אמר נביאי נביאי סריכסי : משה ושמואל

קמלתו ועמא שביתו • והו
 מדברין ואלין עד די ממו לתהוא
 מדינתא והוה ירמיה נביא בבי
 מתנה ונתרו מן עינוי תרתין רמען
 הוו תמן תרין מבוועין דמאי עד יומא
 הרין ופד אתון ומשון לנהרותא דבבל
 גני מלכא נבוכדנצר רשיעא ואמר
 לוקבית ישראל אינון זמריא דהוייתון
 גרון קדם מריכוני רבא די בירושלם
 תון ויזמרון קדמי • וכד שמעו לויאי
 גלו ית פינוריהון בערביתא דקיימן
 לנהרותא דבבל דהכין כתיב על
 לנהרות בבל וגומר על ערבים
 תוכה וגומר • וענון לויאי ואמרין
 ה לנבוכדנצר רשיעא אין אנן
 בדין רעות אכונא די בשמיא
 זינן משבתין קדם אבנא דבשמיא
 רוישלם ברא דידך לא אית מסרין

פתשנן

ז : פחה ירמיה הנביא אח פיהו ויאמר לנבוכדנצר הרשע ולמ
 י כתיב הבלום עמו • אזלי חלכו אל בית טוהאחויס וגלולכי
 פס אחס כלארס ידינס עשמה זח • חדשו נאמנה כי עם
 סרגס • וגוי שבוי שביס : ויהיו הולכים ואלים עד שהגיעו
 נה הזאת : אשר ביהויה ירמיה בוכה ונאח נולו עיניו סחי
 י ויהיו שם עני מבוועי מים עד היום הופ • וכשב • זינבו אל
 ז בבל עמא סמך כנבוכדנצר הרשע ויאמר אל בית ישראל • אלס
 יוח אשר אחס זמרחס לפני אליכס בירושל • בואו זמרו לפני
 ע הלוי אחו • חלו כנורוחיס כערכי אשר כנורוח ככל שכן
 על נהרוח ככל וכו' על ערבי כנורוח וכו' • וענו הלוי ואמרו
 ילך סמך הרשע : עלוי היינו שויס רלון אכינו ששמי

השתא אידן נשבת קדמך שבתא די
 מרגן • דהכדין פתבא מפניש ואמר
 אידן נשיר שיר • פד שמע
 נבוכדנצר רשיעא ית פתנמא הרין
 עני ובואמר קטולו יתהון על דעבד
 על גזירת מלכא עני פלטיא בר
 יהודיע חר מן ישראל ואמר ענא די
 מסרה מרה ביד רעיא ואתא דיבא
 ונסב מן ענא מן מאן מתבעיא עני
 ואמר ליה מן רעיא הוא מתבעיא עני
 עני ואמר ליה ישמעון אודנד מה
 דאמר פומך ופקיד מלכא ואיתי
 לצדקיה מלכא ואעבירו מיניה ית
 של שלון דפרול ונתש ושיני ית
 לבושיה ייסוריה * בשנת בשתא
 תליתא למלכותיה עבד משתא
 לכל דברבנוי ועבדוי אוכלוסי פרס
 ומדי איסתרתינין ורכנין די ממנן על

פילכיא

דכתב

ומהללי אח שמו בירושל : לא היינו נחויס ומסורי בידך : ועמס
 אך נהלא לפיך אח חלכות אליהו • שכן כתוב אך נשיר אח שיר
 ה' : כשמע נבוכדנצר אח הדברי חלס עמא ואמר לאשיו הרבו
 אופס על אשר עברו על מאמר המלך : ויסן אחד מהיודי ששמו
 סלטיא בן יאודיע ויאמר • לאן סמכר כעלוי ביד כדועה ונכא האב
 זרף מן הלון קיד מי ירש הלון • ויפן סמך ויאמר מן הרופס
 ירש • אמר פלטיא ישמעון באויך סכרי אשר ילאו מסך : וילן
 סמך ויביאו אח נקיכו סמך ויעבירו מונו אח ככלי הכרול
 והנחש • וסנה אח כגדי כלאו : כשנא שגס למלכו עמא מסעה
 לכל סריו ועבדיו חיל פרס ומדי ספרתמי • סכרי סמופקי על
 סמרינו סעטופים כנחונ ספסי • סלכפי ארבתן • סכולכי
 וסות

פילכיא עטיפן באיצאלון רמית
 לבישין ארגונין אכלין ושטן וחדין
 קדמוי * ד בהראותו לא כתיב די
 אחוית עתריה לא כתיב בהראותו
 את עושר כבוד מלכותו וההוא
 עותריה די אחויה רבית מקדשא
 היה ולבישרא ודמא לית עתרא
 כוליה עתרא דקודשא ברין הוא
 דהכרין כתיב דידי בספא ודידי
 דהבא אמר יי מרי חלוקא שיתא
 ביה גיגיו הוה מחוי להון בכל יומא
 מאה ותמנין יומין דכתיב עושר
 כבוד מלכותו ואת יקר תפארת
 גדולתו הא שיתא וכד תמון תמן
 ישראל מאני רבית מקדשא לא
 הוו צביין למני קדמו ואמרו ליה
 למלכא לא צבין יהודאין למני
 מאול דתויין מאני רבית מקדשא

פתשגן

ופורח ושתמי לפניו * (ד) בהראותו . אין כבוד בהראותו אח
 עשרו . אך בהראותו אח עושר כבוד מלכותו . והעושר הסוף אשר
 הראה הוא עושר בית אלהינו . ואין עושר לבשר ודם . כי כל
 העושר להי' נבואה שמו . שכן כתיב לי הכסף ולי הזהב אחר ה'
 נבואה : שם אורחות וכו' המלך היה מראה אורח בכל יום ויום
 שמונים יחמיוס . ככתוב עושר כבוד מלכותו יקר משלח גדולתו
 אלה הם שם : ובראיתם שם בני ישראל אח כלי בית ה' . לא הם
 כסם הפך לשבת לשני . ויאמרו לו אל העלך אינחך ביהודי לשבת
 פה חסני אשר ראו אח כלי בית ה' . ויאמר הנהך עשו להם מקום
 אחר מיוחד לפעוד בו . (ה) ובתלמוד הירושמי הלאה . אחר המלך

ואמר מלכא עיבידו לחון סמכא
 חורנא לגרמיהון : ה ובמלאת
 ובמשלם יומיא האילן אמר מלכא
 השתא אעביד משקיא לבני אתרוי
 לכל עמא דתשבתון בשושן
 למועירא ועד רבא משקיא שבעא
 יומיא ואעילינון לדרת גנתא דנציבא
 אילני דפירי ודבוסמני מה עבד כף
 אילנא לאילנא ועבד כיפין ותבר
 אילני דבוסמני ואותיבינון ואשרו
 קדמיהון אבנין טבתא ומרגליתא
 ואילני משללין בלחומר פסוקו : והשקות
 ושתיאן במאני דדהבא ובכסי
 דדהבא ודהוי שתי בכסא לא הוה
 תני ושתי ביה טוב אלא מעלין ליה
 להווא כסא ומפקין חורנא (חדתא)
 והוון תמן קומקמי ובסי לא הוון דמין
 לחרדי מסול בן כתיב ומאני סן מאני

הכתב

בדי כתר

משנין

עסה . אעשה תשעה לבני תקויה לל העס המלאי בשושן הכירם
 לתנדול ועד קמן תשעה שבעת ימים . ויביאם אל גנת הכיסא אשר
 בו שחול' כל עני בשמים ופירות . מה עשה כסף עץ לעץ ועש כהם
 כעין 'כילת חתים ויכרות עלי בשמים ויושיבם עליהם : (וערך
 לפניהם עורי אבנים טובות ומרגלות ועלי גללים : (א) חור -
 כרפס ותכלה אחוה מבני בוך וארמון על גלילי כסף ועמורי שם
 ונשוח וזב וכסף על רלפח כה : ושם ודר ושחר : (א) והשקות -
 והיו שוחים בגלי זבב וכנסות זבב : ואשר היו שוחים כגוס אחד לח
 היה שוחם ושוחה פו עור . אבל היו חולאים אחרו מלפניו ויואלים
 אחר חזיון . ויהיו שם כנישים ונחות שנים ולכן הכתוב אחר
 ולים

מִשְׁנֵינִי אֵלָּא כִּד הֵוֹן מִפְּקִין לְמַאֲנֵי
 דְּבֵית מִקְדָּשָׁא וּמְזִיגוּ בְּהוֹן הֵינּוּן
 אֹמְרֵי עֲלָמָא הוּי מִשְׁתַּנִּי זְיוֹהוֹן וּמְטוּל
 בְּנִכְתִּיב וּכְלִים מִכְּלִים שׁוֹנִים וְחִמְרָא
 דְּמִלְכָּא רַב הָוֵה מִן מַאֲן דְּשִׁתּוּי
 וּמְטוּל בְּן רֵהוּה שְׁתוּהֵי הוּי מִשְׁאִיל
 לִיה לְגַבְרָא בַר בַּמָּה שְׁנִין אַנְתָּה וְהוּא
 אָמַר לִיה בַר אַרְבַּעִין שְׁנִין וְהוּה
 מִשְׁקִי לִיה חִמְרָא בַר אַרְבַּעִין שְׁנִין
 וְדִכּוּתִיה לְכָל גַּבְרָא וּגַבְרָא וּמְטוּל
 בְּן כְּתִיב וַיִּין מְלֻכּוֹת רַב כִּיד הַמֶּלֶךְ
 וְהִשְׁתִּיה וְשִׁתִּיאַן בְּנִימוֹסָא וְלִית
 דְּמִתְנַוִּיק וְלִמָּא לֹא הוּוּ מִתְנַוִּיקִין
 מְטוּל מִן כְּסָא דְאַנְשֵׁי פְרִסָּאָה בַר
 הוּוּ אֲתִיו לִוֵן כְּסָא רַבָּא דְהָוֵה לְמוּד
 אַרְבַּעַי חֲמֵשֵׁי הַמִּינּוֹן וְהוּה מִתְקַרֵּי
 שְׁמִיה פִּיתְקָא וְהוּוֹן מִשְׁקִין בִּיה לְכָל
 גַּבְרָא חָד וְלֹא הוּוּ שְׁבַקִין לִיה עַד

פת שגון

זכלים ונכלים שונים : וכשהיו מולאים אח נלי בית המקדש ושמים
 בהם הגיטס האלה היו פניהם מבהתי ולכן הכחבו אומר וכלים
 מזכלים שונים ויין מלכות היה רב מהשוחה אוחו : מפני שהיו שואי
 לחים השוחה חוחו כמה שני חייך . והוא היה אומר במשל שני חיי
 ארבעים : והיו משקיי אוחו יין בן אחד וארבעי שנה . וכן יעשו
 לכל איש ואיש ולכן כחבו ויין מלכות רב כיד המלך : (ח) והשפחה
 והיו שיחיים כדח בלתי הוקס . ולמה בלתי הנקס כי אלל הפרחים
 היה להם כוס אחד גדול : יכיל ארבע או חמש פרוה ידועה . ושמו
 פתקח . והיו מכיאי אוחו אל המשחה והיו משקיי בו לכל איש ואיש
 כוס אחד לחים ולין מפירים אח הכוס חלפני האיש טרכ יבחהו כלו

דְּשִׁתִּיאוּ בִּיה חָד . וּמְזוּגָא דְהוּה
 מְזִיג לְהוֹן לְפִרְסָאֵי עֲתָרָא רַבָּא הָוֵה
 עֲתִיר אִיד הָוֵה עֲתִיר הָוֵה מְזִיג לִיה
 לְגַבְרָא וְעַל דְּלֹא הָוֵה מְשַׁבַּח גַּבְרָא
 דְּשִׁתִּי רְמִיז לִיה לְמוּזָא עֲבִירוּהֵי
 מִנְּאִי וְלָךְ וַיִּפְקֵן וַיִּזִּין מְטוּל דְּלֹא הָוֵה
 מְשַׁבַּח דְּשִׁתִּי אֵלָּא אָמַר אַחְשִׁירוּשׁ
 לֹא יַעֲלוֹן הַיְנִי כְּסִי לְשִׁיתוּי אֵלָּא אִיד
 דְּעָבִי בַל גַּבְרָא וּגַבְרָא יִשְׁתִּי מְטוּל
 בְּן כְּתִיב וְהִשְׁתִּיה בְּדַת * ט גַּם
 לְחֹד וְשִׁתִּי מְלַכְתָּא עֲבַדְתָּ מִשְׁקִיא
 לְנִשֵׁי וְהוּחַ מְזוּגָא לְהוֹן חִמְרָא אוֹכְמָא
 וְאוֹתִיבְתִי חוֹן כְּפִלְטִין מְטוּל דְּתַחוּ
 לְהוֹן עֲתָרָא דְּמִלְכָּא וְהוּיִן מִשְׁאֵלִין
 לְהַיִּךְ דְּמִיךְ מְלַכָּא וְהוּה מְחוּוֹה
 לְהוֹן לְמָה נִשֵׁי בְּעֵן דִּידְעֵן כָּל מִדֵּי
 וְהוּחַ אָמַרְהָ לְהוֹן מְגַנֵּיא דְּמִלְכָּא
 לְכָא אֲבִיל וְלְכָא שְׁתִּי וְלְכָא דְּמִיךְ

הבתב

ועד המשקיי המשקה אח הפרסי עשיר גדול היה . ואיככה היה
 עשיר . על אשר היה משקק לחים אחר המים סירעו ועל אשר לא
 נמלא לחים אשר ישבהו : והיה האיש הכוח מורס באלכסנדריהו קל
 המשקה גלגור העבר הכוס הזה חלפני . ואזי אחו קך מעט אחת
 וכב כנל כדבר הכוס עשיר גדול היה . והמלך אסכרוש אחד לא
 יבואו הכוסות האלה אל המשחה למחוח כס . רק כל איש ואיש ישסה
 כרצונו . ולכן כחבו וכשסיה בדת : (ט) גם וסחי במלכס ששסה
 משחה גסיה . וסחי משקת לכן יין ארס והוסיבס כסילל המלך
 לכרואוחסיה אח עושר המלך . וסחיבס שוללות לה איפס כמלך שוכב
 והיא היחה מגדח לכן כל חס שלבן חלפס : כי כיו הנפסס מנקסוח

מילך

מטול

מטול כן כתיב בית המלכות : יד
 ביום ביומא שביעאה כר שפיר
 לפיה דמלכא בחמרא ולבהון
 דמאה ועסרין ושבע מלכין דהוו
 עמיה דהווקטרין פלילא דמלכותא
 הנה תיגרא ומצי ביניהון בטעם
 חמריהון הו מתעסקין בונותא .
 מלכי מערבא הו אמרין נשי דיקן
 שפירין וכולן הו אמרין דיקן שפירין
 ואוק מלכא אחשורוש בטעם חמריה
 מתיב ואמר להון לית נשי בעלמא
 דשפירן אלא נשי בבליתא ואין לית
 אתון מהימנין לי הא בבליתא חרא
 מותבת בגו מרכונא דמלכותא דילי
 אשלה ואקרייתה לקדמי ולקדמיכון
 ותחזוניתה דהיא שפיראמן כל
 נשיא (דלכון) בההיא שעתא שגח
 עקה מלכא אחשורוש שבועא

פתשנן

לרעה כל טעושי ותטנוגי חמך . ומתי אומרוס לון פס חמך טוכ
 פס אוכל ופס שוחס . ולון כחוב בית המלכות : ביום הששיעי .
 ונטוב לב חמך ולב השבעה ועשרים ותאה מלכיס אשר אחו ביון :
 אשר כמר מלכות בראשם . פל מלה ומריבה ביים' על אודות היין
 ואין מדבריו דברי זנוח . מלכי מערב היו אומרי' שימי יפות חאר
 הן וכן כלם היו משבתי' ומאלי' ששים : וגם חמך אחשורוש
 בטעם היין אשר אין נשים יסוח בעולם כאשוי בכל . והס אינכם
 מחמיני' אחו . הסם בצליח אחס יש לי ביושנה סוך היכל מלכותי
 אשלה ואקראס לפי ופניכם . וראית' אותה כי היא יפה מכל הגשי'
 אשר לכם : בעת שהיא שנה אליה חמך אחשורוש שבעת הסריסוי'

סריסויא ומשמשיא דקרם מלכא : יא
 להביא מתיב ואמר לון זילו ואדרי
 לה לוישתי מלכתא קומו מן כורסי
 מלכותיך וישוחי ערמליא ורמי תנא
 ברייך וכסא די דהבא ביד ימיך
 וכסא די דהבא ביד שמאליך ועלי
 לקדמי ולקדמי דמאה ועסרין ושבע
 מלכין קמרי תגי דחזיון יתיד דאנת
 שפירא מכל נשיא : יב ותמאן
 מתיבא נשתי מלכתא ואמרת לון
 לשבעא סריסויא גנאי זילו ואמרו
 ליה למריהון שטיא דאוף אתון
 שתיתון כותיה אנא היא ושתי
 מדכתא בת מלכיא דמלכי בכל מן
 שדיותא בלשיצר אבא לקבל אפא
 חמרא שיתו ולא אטעי יתיה חמרא
 למימר מילין דלא בשרין כותך .
 בההיא שעתא אזלו ואמרו ליה

למלכא

הכתב

סמרחי' אח פני חמך : (יא) להביא . ויען ויאלמי אליה' לנו
 ואמרו לה אל ושחי המלכה . קומי חכסא מלכותך ובגדי ערומיס
 חפשיי : ושמי כמר אבך בראשך . כום זכב בידך בימינך ונוס זכב
 בידך השמאלית . ובואי לפני ולפני השבעה ועשרים ותאה מלכיס
 המוכתרים : למען יראו אותך כי יפה את מכל הנשים . (יב)
 ומחאן . ומען המלכה ושתי אל שבעת הסריסויס והדבר אליהם
 יופי : לנו ואמרו לאדוניכם תשובע אחס ותאס משוגשים כמוכו
 אפי היא ושחי המלכה ובת מלכיס חמלני בכל אחי : כלשאר אחי
 למכרואסונה היה שוחס יין כנגד אלשי אים : ולא חסעה אחו חייך
 לאמור דבריך אשר לא טובים נחוך : בעת שהיא סלנו ויאלמרו אל

סמך

למלכא פתגמא דושתי מלכתא
 וכד שמע מלכא ית פתגמא האילן
 רגז רוגזא רבא ורוגזיה דליק בלביה
 ותוב שלח לה ביד שבעתי סריסא
 דמלכותא דיתבין קרמיו במלכותא
 כען איזילו ואמרו לושתי מלכתא
 אין לא תשמעי מלי וקא תעלין
 לקרמי ולקרמי מלכיא האילן •
 קטילנא יתיך ומובידנא ית שופריך
 מינד • וכד אולו רברבניא דמלכא
 ואמרו לה ולא ספנת יתהון אלא
 מתיבא ואמרת לון איזילואמרו
 למלכא טפשא דמקלקלין עצתיה
 ולא תקינן גיורתיה הלא אנא היא
 ושתי מלכתא ברת אויל מרוךך
 ברתיה דבריה דנבוכדנצר מלכא
 דכבל מן יומא דאתבריתי עד כען
 לא תוא אינש גופי אלא אנת מלכא

פתשגן

המלך כדברים האלה דברה ושתי המלכה • וכשמוס הוולך אח
 הדברים האלה קלף קלף גדול ומחמו בערם בלבו • וישלח עוד
 אליה ביד שבעה סריסי המלך היושבים לפניו במלכות • לנו לא
 ואחרו לושתי המלכה • אם לא תשמעי אח דברי ולא תכוזי לפני
 ולפי השבעה ושערים ומחא מלכיס האלה אהרוב אוךך והאברתי
 אח יפיך מחך • ובבואם סריסי המלך לאמר אליה כדברים האלה
 לא שמה לבת אליהם רק השיבה להם דבר ומאמר אליהם • לנו
 ואמרו למלך הטעם הוא אשר פלמו אושר וגורחו לא תקום • והלא
 אני הוא ושתי המלכה בת אויל מרוךך בת גזו לנבוכדנצר מלך בבל •
 מעודי עד היום הוא לא ראם איש אח בשני כי אם אח המלך

דין

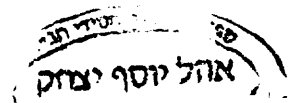
בלחוד דנא ויבגני ויליא איתא דקרמך
 ולקרמי ותיזון המאה ויבגני וישיבע
 מלכין קרמי תני קמלין יתך ונסבין
 יתי לאינתא • מתיבא רבתא
 דפרסיאתא ואמרה לה לושתי
 מלכתא אין קטיל יתיך מלכא
 ומוביד ית שופריך מיניך לא
 תפרסמית שמא דיליך וית שמא
 דאבהתיך ולא תהיון גופיך וגויתיך
 לכל בר נשא אלא למלכא בלהורוהי
 בהא שעתא כד אמרו רברבני
 למלכא דסריבת ושתי מלכתא
 למיעל היבמא די אמר מלכא די
 שלח ביד סריסא ורגיז מלכא לחדא
 וחיימתיה תקיפת עלוהי • ויאמר
 ואמר מלכא לתכמימא ידעי וימנא
 ארום בן פתגמי דמלכא קדם כל
 ידעי גזירין ודינין • יד והקרוב

הכתב

ודקריבין

לכך • ואם אכזב עשה לפניך ולפי השבעה ושערים ומחא מלכיי
 המוכתרים • גם אוךך יברנו ואוסי יקמו להם לאשה ויטן הגדול
 שבערסיים ויאמר לה לושתי המלכה • אם יברנך המלך ויאביר אח
 יפיך מחך • לא תספרי שמך ושם אבוךך בשולם • ובשרך ועלמך
 לא תראה לכל אדם כי אם למלך נכדו • בעת הסיא באמרם
 הסריסים אל המלך כי מחאה ושתי המלכה לבזא כדבר המלך •
 אשר שלח ביד הסריסים יקלף המלך מחא ומחמו תקפה עליו •
 (יג) ויאמר המלך לחכמים יודעי טעמים כי כן דבר המלך לפני
 כל יודעי דת ודין : (יד) והקרוב : והקרובים אליו לשמו •
 סקריבוס והרמוקיס כרשנא מתיסטי שטר מחווי • אדמחא מחלוס

מריש

וְשֵׁתִי אֲנִי רִגְזִי אֶלֶּא עֲלֵיכֹן אֲנִי רִגְזִי
 וּמִשׁוֹל דָּאִין אֲנִי אֲמֶרִית מִלְּתָא
 בַּחֲמָרָא אֲתוֹן לָמָּה (רְגוֹתוֹן) עָלִי
 לְמַקְטוּלֵית וְשֵׁתִי מִלְּכָתָא וְאַעֲבִיר
 שְׂמָה מִן מִלְּכוֹתָא אוּף לְכוּן אֲנִי
 קָטִיד מְעַבֵּר שְׂמִכוֹן מִן מִלְּכוֹתָא
 וּבִתְרֵי דֵאֲתִקְטְלוּ דְבַר בְּנוֹהֵי דְמִלְּכָא
 אֲדַכְרִית וְשֵׁתִי וַיֵּת מָה דֵאֲתַגְוֹת
 עֲלָה דְלֵא הָזֵת שׂוּיָא לְגִזְרֵתָא דְדִינָא
 דְקָטְלָא אֵלֶּא מִן מְרוּמָא הוּהוּ דְיוֹסוּף
 זְרַעִיה דְנִבְכּוּ דְנִצְר מִלְּכָא דְבַבְל .
 כּוּי אֲמַרְוּ וְאֲמַרְוּ עוֹלִימוּי דְמִלְּכָא
 שְׁלִטְנוּי וּמִשְׁמִשְׁנוּי יִבְעוּן לְמִלְּכָא
 עֲלִימִן בְּתוּלְתָן יֵאִין שְׁפִירָא בַּחוּזָא .
 גּוּי פִקֵּד וַיִּמְנֵי מִלְּכָא שְׁלִיטִין
 וּמְהִימִין עַל כָּל מְדִינַת מִלְּכּוֹתִיה
 וַיִּכְנָשׁוּן יֵת כּוּלְהִין עוֹלִימָא בְּתוּלְתָן
 דְשְׁפִירָן בַּחוּזָא לְשׁוֹשְׁנֵי בִירְנַתָּא לְבֵית
 נְשִׂיאַ עַל יְדוּי הָנָא סְרִיסִיה דְמִלְּכָא

נְסִיר נְשִׂיא וְאֲתִיבּוּ תְהוֹנֵיהוֹן ר
 וְהִנְעֵרָה וַיְזוּלִימְתָא דְתִשְׁפֵּר (בֶּאֱפוּי)
 דְמִלְּכָא תְמַלִּיק חֲלָפוּי וְשֵׁתִי וְשִׁפֵּר
 פְּתַנְמָא בֶּאֱפוּי דְמִלְּכָא וְעִבְר כּוּן .
 אִישׁ גְּבַרָא יְהוּדָא הוּהוּ בְּשׁוֹשְׁנִין
 בִּירְנַתָּא וַיִּשְׁמִיה מְרַדְכִי וְלָמָּה
 אֲתִקְרִי שְׁמִיה דְגְּבַרָא יְהוּדָא אֵלֶּא
 רַהוּהוּ דְחִיל מִן חֲטָאָה דְעֲלוּיָה
 אִיתְנַבִּי דִּיד וְאֲמַר יוֹמָא דְדִין יָמוֹת
 גְּבַרָא מִישְׁדָּאֵל וּמִן הוּהוּ גְּבַרָא דִין
 הוּא גְּבַרָא מְרַדְכִי בְּרִי יְאִיר בְּרִי שְׁמַעִי
 בְּרִי שְׁמִידַע בְּרִי בַּעֲנָה בְּרִי אֵילָה בְּרִי
 מִיכָה בְּרִי מִפִּיבוּשֵׁת (בְּרִי יְהוֹנָתָן)
 בְּרִי שְׂאוּל בְּרִי קִישׁ בְּרִי אֲבִיאל בְּרִי
 צְרוּר בְּרִי בְּכוּרָה בְּרִי אֲפִיָה בְּרִי שְׁחָרִים
 בְּרִי עוֹזִיָה בְּרִי שִׁישַׁק בְּרִי מִיכָאֵל בְּרִי
 אֲלִיאל בְּרִי עֲמִיהוּד בְּרִי שְׁפַטְיָה בְּרִי
 פְּתוּאֵל בְּרִי פִיתוֹן בְּרִי מְלִיךָ בְּרִי
 יְרוּבַעַל בְּרִי יְרוּתָם בְּרִי תַנְנִיָא בְּרִי זְבַרִי

פתשנן

דכתב

בר

אל שונן הכירה אל בית הסוס אל יד הנג סריס המלך שומר הסניף
 ודין סחוקיסין (ד) וספרס - אשר מיטב בעיני המלך תמלוך
 חתם ושני וייטב הדבר בעיני המלך ויעש כן : (ס) איש יהודי
 סוס בשמן סריס ושמו מרדכי . ולמה נקרא שמו איש יהודי .
 טקב סוס ירא חטא ואליו נבא דוד המלך ויאמר : היום יומת איש
 מישראל . ומי הוא האיש הזה . הוא האיש מרדכי בן יאיר . כן
 שמעי . כן שמעי . כן בצנח . כן אילה . כן מוכה : כן מפבושת
 כן יסונן : כן שזול . כן קיש . כן אליאל : כן צרוּר . כן בכורות .

וּגְבוּרַת לְיִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע גְּלוֹתֶיהוּן
וְהוּא מְרַדְכֵי מִיָּדָא דְכִיָּא בְּרִיאֵר
בְּרִיָּא שְׂמַעֵי בְּרִי קִישׁ מִן שְׂבַמְא
דְּבְנִימִין וְשְׂמַעֵי הוּוּהּ תִּיבֵיב דִּיתְקַמִּיל
בְּרִיָּא כְּמָא דְכְּתִיב בְּאוֹרֵיתָא
דְּמִשָּׁה דִּינָא דְקוּשְׂמָא לֹא תִצְעַר
וְרָבָא בְּעַמְךָ לֹא תְלוֹט וְהוּא אָקִיל
לְדוֹד מְלָכָא דִּישְׂרָאֵל וְתָם עֲלוּתֵי
דוֹד דְּלֹא לְמַקְמוֹל יִתְיַהֲדַחְמָא
דְּקִימִין מִיְנֵיהּ תְּרִי צְדִיקָא
וּמִתְפָּרְקִין עַל יְרִיהוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאִשְׁרֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר הוּנִין מִירוּשָׁלַם
בְּגְלוֹתָאָהּ דְּגִלְתָּ עִם יְכָנְיָה מְלָכָא
שְׂבַמְא דְּבֵית יְהוּדָה וְחֹדוֹס לִיק
מְרַדְכֵי עִם עֲמָא דִּיתְנַדְכוּן וְיִסְקוּן
וְיִבְנוּן לְבֵית מְקֹדֶשָׁא תְּנִינֹת וְתוֹב
אֲגִלִּי יִתְיַה נְכוּבְדִּנְצַר מְלָכָא דְּבַבְל
זְמַנִּין תְּרַתִּין וְתוֹב בְּאַרְעֵי בְנֵי גְלוֹתָא

בְּרִי אֲלַפְעֵל בְּרִי שְׂמַעֵי בְּרִי זְכַרְיָה בְּרִי
מְרִימוֹת בְּרִי חִישִׁים בְּרִי שְׁחוּרָה בְּרִי
גִזְיָה בְּרִי עֲזוּה בְּרִי גִרָא בְּרִי בְּלַע בְּרִי
בְּנִימִין בְּרִי בְּרִיָּה דִיעֻקֵּב בּוֹכְרָא דִי
אֲתַקְרִי שְׂמִיָּה יִשְׂרָאֵל וּמָה חֲמָא
מְרַדְכֵי דִי אֲתַקְרִי בְּרִי שְׂמַעֵי אֲלֹא
אָקִיל שְׂמַעֵי לְדוֹד מְלָכָא דִּישְׂרָאֵל
וְאִמַר שְׂמַעֵי לְדוֹד פּוֹק לְךָ גְבַרָא
דִּישְׂעָא וְגַבְרָא דְּתִיבֵיב קְטֹלָא אִיתְעֵנִי
אֲבִישִׁי בְּרִי צְרִינָה וְאִמַר לְדוֹד אֲוִיל
אֲסַבֵּי רִישִׁיה דְּשְׂמַעֵי מִיְנֵיהּ אֲסַתְפַּל
דוֹד מְלָכָא בְּנִבְיָאוֹתֵיהּ וְחֲמָא
דְּמְרַדְכֵי קָאִים מִיְנֵיהּ וְכֹבֵד חֲמָא דוֹד
מְלָכָא פְּקִיד לְשַׁלְמֵי בְּרִיָּה וְאִמַר לִיה
בְּשַׁעֲתָא דִּפְסוֹק שְׂמַעֵי מְלַמִּיל
בְּרִי קְמוֹל יִתְיַה דִי יִזְכִּי לְעֲלָמָא
דְּאֲתִי וּמִמּוֹל רְקָאִים מִיְנֵיהּ בְּרָא
צְדִיקָא דִי עַל יְדוּי אֲתַעֲבִידוּ נִיסִין

לא

הכתב

פתשגן

ספרהו למען תמוח נפשו וחסה לכולם הכא : ועל אשר ילא חמו
בן לדיק חסר על ידיו יעשו כמים ונפלאות לישראל בגלות סרביעי :
והוא מרדכי מר דרור בן יאיר בןשמעי בן קיש ממשב בנימין : ושמעי
היה בן מוח נכחוב בסורת משה - אלהים לא תקבל ונשא בעמך לא
חשור : והוא קבל אח דוד מלך ישראל והם עליו דוד ולא המיהו :
כי ראה כי יאלו ממנו שני לדיקים ונעשו בני ישראל על ירהס :
(1) אשר : מרדכי ואסתר מירושלים היו עם הגולה אשר פלחה
עם יכניה מלך יהודה : וישב ויטל מרדכי עם הכס אשר התגדבו
לגלות ולבנות אח בית המקדש שני : ועוד הגלה אותו נבוכדנצר
מלך בבל פעמים שנים . ועוד נהיומו בלרץ בגולה לא מנעו ממנו

בן אחיה . בן שמרי . בן עזיה . בן ששק . בן מינאל . בן
אליאל : בן עמיהוד : בן שפסיה : בן פחאל . בן פוחין . בן
מליך . בן ירובשל . בן ירוחס . בן חניאל : בן זבדי : בן אלפעלי
בן שמרי : בן זכריה . בן מרימות . בן חושים . בן שחורה : בן
דוס . בן עזיה . בן גרא . בן בלע : בן בנימין . בן בנו של יעקב
הבכור הנקרא שמו ישראל . וזה ראה מרדכי אשר נקרא בן שמעי :
על כי שמעי קבל אח דוד המלך ישראל : ויאמר לו לא לא איש הדמו
ואיש הבליעל . וישן אבישי בןזרויה ויאמר לדוד אטברה לא ואסירה
אח ראשו : חזה דוד המלך פנבואחו כי מרדכי ילא ממנו : ובראותו
דוד המלך בן עזיה ולפתח בנו ויאמר לו : כאשר יעמוד שמעי משולד

נסיס

חית

ראיול בגלותא ואידבי לאסתר דמן
 דאתי בארעא דישראל • איתקרי
 שמה אסתר בשם כוכב נוגהא יונית
 איתקריא והדסה אתקריית בשם
 צדיקיא וכן אמר על תנניא מישאל
 ועזריה והוא רקאים בין הדסיא די
 בגלותא • ועולה היא בכבל דבן
 כתיב האומר לעולה חכמי ואסתר
 איתקרי שמת הדסה בשם אסא
 האיך דלא אסא יבש קייטא וסיתוא
 אוף צדיקיא אית להון חולקא
 בעלמא הדין ולעלמא דאתי והיא
 אסתר הות בת אחוי ראבוי דמרדכי
 היא אסתר במלכותי והיא בסיבותה
 ולא פסקת מן עובדין טבין ולא הוה
 לה אבא ואמא ומלותה הוה יאיא
 בריווא ושפירא ותסודא בתווא וכוך
 מית אבוה ואמא נסבא מרדכי ליה
 לכרתא • ה ויהי והוה כד אשתמעו

פתגמיו

הכתב

לא נתת נפשיה מן ניסין וגבורין •
 ויהי והוה (מרדכי) מדכי ית
 הדסה היא אסתר והדסה הוה שמה
 כמה דאסא הודמאל דבסיסריתיה
 דהדס בגו עלמא אף היא אסתר
 כדין הות עבדא עובדין טבין בגו
 עלמא היא אסתר דהוד שמה כדין
 הוין עובדהא ואתקרי שמה הדסה
 בלישנא עבראה ולמה אתקרי
 שמה הדסה מסול דצדיקיא מתילין
 כהדסה די עלה איתנביי שעיה נביא
 ואמר פתח הנעצוץ יעלה ברוש
 ופתח הסרפר יעלה הדס מהו
 נעצוץ היגתא היא חלוף היגיתא
 יסק ברותא וחלוף מרדכי צדיקיא
 יסק המן שיעא לזקיפא וסרפר היא
 אורבינא וחלוף אורבינא יסק אסא
 וחלוף נשתי תמלוך אסתר וכגין
 אסתר גלה מרדכי דאמר מושב

פתשנן

מרדכי • כי אמר טובלי ללכת בגולה והיאומן אז אסתר מהיותי
 בדרך ישראל • נקראת שמה אסתר על שם הכוכב הנקרא בשון
 מקרא לילת השחר • ובשון חמתי מנה • ובשון יונית אסתירא
 ונקראת שמה הדסה בשם הלדיקים • וכן נאמר על חניס מישאל
 ועזריה והוא עוד בין הדסים אחר במעלה • ונזכרה היא בגל •
 עין כחוב האומר ללול • חרבי ואסתר נקראת שמה כדסם בשם הדס
 וכאשר הדס לימי יבש לא בקין ולא כמורף • כן לצדיקים יש להם
 חלק בעולם הזה ובעולם הבא • ואסתר הימה בה אחי מרדכי • היא
 אסתר בילדותה והיא אסתר בנקותה • ולא נאמט מעשי' טובים

פְּתַגְמוֹי דְּמַלְכָא וּגְזַרְתִּיהּ וְכַד
 אֲתַבְנִישׁוּ עוֹלִימְתָא כְּגַיְאֲתָא לְשׁוּשַׁן
 בִּירְנַתָּא עַל יְדוֹי דְּהַגֵּי סְרִיסִיהּ
 דְּמַלְכָא נְטִיר נְשִׂיא וְכַד שְׁמַע מְרַדְכִי
 דְּבַתּוֹלְתָא מִתְּבַעִין שְׁקִל וּכְנִישָׂא
 לְאַסְתֵּר מִן רַבְרָבְנוּהִי (שְׁלוֹחִיא)
 דְּמַלְכָא אַחַשְׁוֵרוּשׁ דִּנְפַקִי לְמַבְעֵי
 בְּתוֹלְתָא דְלֹא יִיתוּן וַיִּדְבְּרוּנָהּ •
 וַיְטִימְרָהּ בְּגוֹ קִיטוֹן דְּלֹא יִחַמּוּן יִתְּהּ
 שְׁלוֹחִיהּ דְּמַלְכָא וּבְנַת עַמְמִיא פִּד
 הוּוּהּ שְׁלוֹחִיא עוֹבְרִין (תַּמָּן) הוּן
 מְרַקְדִין וּמְחֻזִין שׁוֹפְרִיהוּן מִן כְּוֹתָא
 וּנְפַקוּ שְׁלוֹחִיא דְּמַלְכָא וְאַיִיתִיאוּ
 בְּתוֹלְתָא כְּגַיְאֲתָא מִן מְדִינַתָּא
 וּשְׁלוֹחִיא דְּמַלְכָא הוּוּ יַדְעִין לָהּ
 לְאַסְתֵּר וְכַד חָמוּ דְלִית אַסְתֵּר עִם
 הַגּוֹן בְּתוֹלְתָא אֲמַרִין חַד לְחַד מִגֵּן
 לְעֵינֵן בְּמְדִינַתָּא אִית הָבָא לְנָא
 בְּמְדִינַתָּא מְלוֹתָא חֲדָא יֵאֵי בְרִיָּא

וְשִׁפְרָא בְּחִיּוּזָא וְתַסְוֵדָא יִתִּיר מִן
 כּוֹלְהוּן בְּתוֹלְתָא דְאַיִיתִינֵן • פִּד
 אַתְּבַעִית אַסְתֵּר וְלֹא אֲשַׁכְחִיאוּדֵיעוּ
 לְמַלְכָא וְכַד שְׁמַע מַלְכָא בְּתַב
 בְּרִינְמַסִּים דְּכָל בְּתוֹלְתָא דְתַטְשׁוּ מִן •
 קָדָם שְׁלוֹחֵי מַלְכָא חֲדָא הִיא גְזַרְתָּא
 דְּתַתְקַמְלוּ וְכַד שְׁמַע מְרַדְכִי פּוֹקְדָנָא
 דְּמַלְכָא דְחִיל וְאַפְקָה (וְאַיִיתָא)
 לְאַסְתֵּר בְּת אַחֻוי דְאַבּוּי לְשׁוֹבָא
 וְאַדְבַּרְת אַסְתֵּר לְבֵית מַלְכָא עַל
 יְדוּהִי דְהַגֵּי נְטִיר נְשִׂיא * ט וְתִיטַב
 וְשִׁפְרִית מְלִיִּיתָא בְּעִינױ וְאַהֲגַמְלַת
 חֲסָדָא קְדָמוּי וְאוֹחִיִּית עֲבִיאֲתָהּ
 וַיִּת מְנוּוֹתָהּ לְמִיתָן לְהוּיִת שְׁבַעֲתֵי
 עוֹלִימְתָהּ דִּי חֻזִין לְמִיתָן לָהּ מִן
 בֵּיתִיהּ דְּמַלְכָא וּמְנוּוֹתֶיהּ דְּהוּוּן יִהְיִין
 לְאַסְתֵּר הוּוּהִי יִהְבָּא לְהוּן לְפּוּם
 עוֹלִימְתָא עַמְמִיאִתָּא מְטוּל דְּלֹא
 הוּוּהִי טַעְמָא אַסְתֵּר מִיּוֹן בֵּיתִיהּ

דמלכא

דכתב

פתשגן

אֲכַחֵר : וּבְרַחוּסָא כִּי אִין אַסְתֵּר בְּקִרְב כְּכַחְלוֹת • אַחֻוּי
 חִישׁ אַל אַחֻוּי לִרְיִק יַעֲטֵבוּ בְּמַדְיָנוֹת כְּאַלֵּב • יֵשׁ עִם בְּמִדְיָנוֹת מְחֻוּה
 אַחַח יִפְח מוֹלֵר וְטוֹבֵח מְרַחֵא וְנִשְׁלַח חוֹמְלֵל בְּכַחְלוֹת אַחַר כְּשִׁלּוּטוֹ •
 וְכַחֵר בּוֹקֵשׁ אַחַר וְלֹא נִמְלֵח סוֹרִיעוּבוּ לְמַחֵן • וְכַחֵר בְּכַחְטוֹ נַפֵּשׁ
 פַּחֵס אֲבֵר כֵּל בְּחֻלֵּל וְכַחֵר אַחַר חֲבַחַר מַכְטִי פְקִידִי כְּוֹלֵךְ אַחַח
 דְּחוּ לְכַמִּיח : וְכַחֵר מְרַדְכִי פַחֵס כַּחֵר וְדַחוּ זַחַל וַיִּירֵא וַיּוֹנִיֵּה חַח
 אַחַח בַּח אַחֻי אַבּוּי וַיִּבְיֵחַ מוֹלֵב : זַחֵלְקָא אַחַח אַל בֵּית כַּחֵר חַח
 יִד הַבִּי שׁוֹמֵר הַכְּסִים : (ט) וְחִישׁ כְּנַעֲרָא בְּעִינױ וְחַח אַחַח
 לְפִינױ וְכַל אַחַח חַחְרוּקִיֵּה וְחַח מְחֻמִּים לְחַח לֵב : וְחַח שְׁבַע כְּנַעֲרֹת
 כְּרַחוּטוֹ

ואין לה לב ואם והנערה יפח חולר ושבת מראה ונוטלת חן :
 ומחוח אביה וחמה לקחה מורדכי לו לבת : (ה) ויסי . בהשטע
 דבר החלק ודחו ובהקבץ נערוה רבוט אל שזמן הכירה אל יד הבי
 שרים החלך שומר הכסים : וכשמוט מרדכי שהכחלות בוקשו : לקח
 ויאכופו אח אסתר ביחה מפני שהרי פקדי החלק אחשורוש כיואלוי
 לבקש הכחלות אבר לא בלו ולקחה לוחסה ויבזיאה חוך בהדר וסן
 ירלו לוחס פקדי החלק ובנות הכמים ברחוון הפקידים עוברים
 סס היו מרקדות ומראות שיפין מן החלונות . וילאו פקדי החלק
 ויבילו בחולות רבוט מן המדינות : ופקדי החלק היו יודעים אח

דמלכא ושני יתה וית עולמתהא
 לטב מכל נשיא * לא חויאת
 אסתית עמהא וית תלדותהא
 ארום מרדכי פקיד עלהא די לא
 תחוי * יא ובכל יומא ויומא מרדכי
 מהלך קדם דרתא רבית נשיא
 למידעית שלמא דאסתר ומה ניסן
 אתעבדון על ידהא * יב ובהגיע ובר
 משא זמנא דרביתא ורביתא
 למיעול לית מלכא אחשורוש משול
 דהוה לה בגזירת נשיא תרי עשר
 ירחין ארום כדון ישלמין יומהא
 דציבת חן משול דאיבסמת שייתא
 ירחין במשחא דמירא ושייתא ירחין
 בבוסמניא ובתיקוני נשיא * יג וכוה
 ובהרנא רביתא עלא קדם מלכא
 וית כל מה דהוה אמרה הוה מתיהוב
 לה למיעל עמה מבית נשיא עד בית
 מלכא * יד בערב ברמשא הוה עיילא

ובצפרא הות תיבא לבית נשיא
 תנינות על ידוהי דשעשגו סריסיה
 דמלכא נמר נשיא ושמא מפתבתב
 ולא הות עלא טוב לותיה דמלכא
 לא אין אתרעי בה מלכא ומתקרנא
 בשמא * טו ובהגיע יבד משא זמנא
 דאסתר בת אביחיל אחוי דאכוי
 דמרדכי די דבר יתה ליה והוה
 מרדכי לה מן קוששא הוה ברתות
 למיעל לות מלכא ולא בעת כל
 מידעם אלא מידוי דהני בעי סריסי
 דמלכא נשיר נשיא וות אסתר
 גמילת חניא וחסדא קדם כל חויאת
 טו ותלקח ואדברת אסתר לות
 מלכא אחשורוש לבית מלכותיה
 לפלטין בירהא עשיראה דהוא ירת
 טבת בשמא שבע למלכותיה * יז
 ויאתר ורחים מלכא ית אסתר
 מבולהון נשיא ואתגמלת חניא

והסדא

הכתב

פתשגן

ובמחוקי הסוים : (יג) וכוה הערה באה אל המלך אח כל אשר
 חאתר ימין לה לבוא עמה מבית הסוים עד בית המלך : (יד)
 בערב היא באה ובבקר היא שבה אל בית הסוים שני אל יד ששמי
 סוים המלך שומר הסוים ושמה הוה נכסב . ולא חזוב עוד אל המלך
 כי אם הפך בה המלך וקראה בשם : (טו) ובהגיע . חור אסתר
 בת אביחיל חור מרדכי אשר ליה אחוה לו ואשר הוה חונן אחוה
 באחוזי כבת . לבוא אל המלך לא בקשה דבר כי אם חיד הכי המבקש
 סוים המלך שומר הסוים . ומדי אסתר נוסחא מן והסד בשני כל
 נוסחא : (טז) ותלקח . אסתר אל המלך אחשורוש אל סויל בית
 מלכותו

סרלויות לחם לה מבית המלך * ומנוחה - אשר הוה נוחים לאסתר
 היא נוחת חוהו לנערות הסוים : כי אין אסתר נועמת ויין בית
 המלך : ושנה ומה נערותם לטוב בית הסוים : (יז) לא .
 סוים אסתר אח עמה ומה מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא
 נחיה : (יח) ובכל יום ויום מרדכי מחזק לפני מרדכי בית הסוים
 לדעה אח עזוב אסתר ומה נשים נשאלות יעשו על ידים : (יט)
 ובסניע : חור נערם ונערם לבא אל המלך אחשורוש מקן סוים לה
 כדס הסוים קאם עשר חס כי יתלצו ויני מרדכיין . יען אשר
 סויו מחזק ומה עשר הדשים בשמן המור ומה הסוים נכסבים

והסדא קרמוי מכולהון בתולתא
 ויהב תגא דמלכותא ברישה ואמליד
 יתה חלף ושתי ית ויעש ועבד
 מלכא שירותא רבתא לכל שלמוני
 ועבדוית משתתא דאסתר ומתנן
 למדנתא יתב) ואמר לה חו לי
 הידין עמיך והידין תולדותיך ואמרת
 לית אנא חבימא לא עמי ולא
 תולדותי דמשול דכר אנא מליתא
 מית אבא ואמא ושביקויתי וכד
 שמע מלכא את שורוש מלהא חור
 ויבק שביקון לבולי עלמא ומתנן
 למדינתא יתב משול דחשיב מלכא
 בלביה ואמר בגרמיה הא אנא
 מוטיב לכולהון אומיא ומלכותא
 משול די עמא דאסתר בניהון איתויו
 י' וכהקבץ וכד אתבנשון בתולן
 הננינות ולא אתבנשון בתולן תנינות
 אלא משול אסתר דיתבא בפלשין

פתשנן

מלכותו בחרש העשירי הוא חרש טבח בשנה שבע למלכותו: (יח)
 ויאבב • המלך אח אסתר מכל הנשים וסבא חן ומסד לפניו מכל
 שבחולות וישב כחר מלכות בראש וימליכה חסד ושתי • (יח) ויעש
 המלך משחה גדול לכל שריו ועבדיו אח משחה אסתר והסחה למדינות
 עשה ויאמר לה סגדו כל לי מתיזה עם אחי ואינו היא ארץ תולדתך
 ומאחר חן אחי וידעת את עמי ולא מולדתי • כי כבידתי נשרה מח
 אבי ואמי ועזבוני • וכשמוע הולך אחשורוש הדברים האלה • שב
 יתן ומשח ללל השמים ולכל המדינות כי אמר ויחוס המלך בלבו כנני

דמלכא ומלכא דתב יתה מכל נשיא
 ושני תגא דמלכותא ברישה •
 ובתולתא האילין למה אתבנשו
 תנינות משול דאמרו שלישין למלכא
 דאין בעית דתיגליא לך אסתר
 עמא ותולדתה קנאתה בנשי
 אחרניתא והיא גליא לך עמא
 ותולדתה משול הכין כתיב
 וכהתכנסות בתולן תנינות ומרדכי
 יתיב בתרע מלכא • אין ולית
 אסתר מחויא ית עמא ותולדותה
 היך מה דפקד עליה מרדכי ואוף
 פד אתבנשו בתולתא לא גליית אא
 היך דפקדה מרדכי וית מימריה
 דמרדכי אסתר עבדת היא אסתר
 במלכותא מכיכתא הות וכד עלת
 למלכות במכיכותא עלת משול הכן
 אמר כתבא וית מימריה דמרדכי
 אסתר עבדת היך כמה דהות

מתרביא

דכתב

חביב את כל הגוים הממלכות: על כי עם אסתר יושב בקרבם:
 (יע) ובספקן בחולות שנים יואין קבצות הבחולות שנים כי את
 בעבור אסתר יושבת כהילל המלך: • וסמך הבהב מכל הנשים
 וישב כחר מלכות בראש • ובבחולות האלה למה נקבלו שנים: כי
 ומתרו כשרים לולך את חפץ אהה שגבלה לך אסתר את עמה ולא
 מולדתה חקנא אורחו בשנים נכריות והיא סניד לך עמה ונולדתה •
 ולכן נחשב ובספקן בחולות שנים ומרדכי יושב בשמי המלך • (כ)
 חן אסתר מבדת עמה ומולדתה כאשר לוס עליה מרדכי • וגם
 נספקן

בַּר אֶפְלוֹמַס בַּר דְּיוֹסֵף בַּר דְּיוֹסֵים
 בַּר פְּרוּס בַּר מַעְדִי בַר בַּלְעָקָן בַּר
 אַנְתִּימוֹרוֹס בַּר הִרְדוּס בַּר שִׁגְר בַּר
 נַגְר בַּר פְּרִמְשָׁתָא בַר וַיּוֹתָא (בַּר
 אַגְג בַּר סוּמְקִי) בַּר עֲמֶלְק בַּר
 לְחִינְתָה דְאִפּוֹ בּוֹכְרִיה דְעֵשׂוֹ וְרַבִּי
 יְתִיה וְנִטְיָל יְתִיה וְשׁוּיִית כּוֹרְסִיָּה
 לְעִיל מִן כָּל רַבְרָבָנ׳וֹי וְעַבְדוֹי . כ וְכֹל
 עַבְדֵיהּ וְכָל עַבְדוֹי דְּמַלְכָא דִּי יִתְבִּין
 בְּתַרְע בֵּית מַלְכָא פְרַעֲיִן וְסַנְיָדִין
 דְּהָמֵן מִטּוֹל דְּהַבִּין פְּקִיר עֲלוֹי מַלְכָא
 וּמְרַדְכִי לֹא הָוֵה כְרַע קְדָמוֹי וְלֹא
 הָוֵה שְׂאִיל בְּשַׁלְמִיָּה . ג וַיֵּאמְרוּ
 וַאֲמָרוּ עַבְדוֹי דְּמַלְכָא דִּי בְּתַרְע בֵּית
 מַלְכָא לְמַרְדְכִי מֵהִרְבוּתָא אִית לָךְ
 יְתִיר עֲלִינָן דְאַנְן כְרַעֲיִן וְסַנְיָדִין קְדָם
 הָאֲנָאָתָא לֹא כְרַעֲתָ קְדָמוֹי מִטּוֹל מַה
 אֵת מַעְבִיר עַל פּוֹקְדָנָא דְמַלְכָא עֲנִי
 מְרַדְכִי וַאֲמַר לְהוֹן טַפְשִׁיאַת תַּסִּירִי

מִתְרַבֵּיא עִמָּיה . כֹּא בִימִים בְּיוֹמָיא
 הָאִינוּן וּמְרַדְכִי יְתִיב בְּתַרְע בֵּית
 מַלְכָא דִּגְזוּ בְּנִתְנָא וְתַרְשׁ תְּרִין סְרִיסוֹי
 דְּמַלְכָא מְנַטְרִי מְנָא וּבְעוּ לֹא שְׂטָא
 יְדִיהוֹן דִּיקְמָלוֹן לְמַלְכָא אַחֲשִׁירוּשׁ
 וַיַּהֲבוּן עֲצָה בִּינְיהוֹן דְּשׁוּיָאוּ חִיוּיָא
 חוֹרְמָנָא בְכוּזָא דִּי דְהֵבָא דְהוּה
 שְׁתִי בַּה אַחֲשִׁירוּשׁ דִּי כְדִיבְעִי מַלְכָא
 מִשְׁתִּי בֵּיה יִתְגּוֹן לִיה וּמְתוּי חִיוּיָא
 וַיִּקְמְלִיה . כב וַיּוֹדַע בְּכֵן אֲתַתּוּי
 פְתַגְמָא בְרוּחַ קוֹדְשָׁא לְמַרְדְכִי וְאוּל
 מְרַדְכִי וְתַנִּי לְאַסְתֵּר מַלְכַתָּא וַאֲמַרְתִּי
 אַסְתֵּר לְמַלְכָא בְּשִׁמְיָה דְּמַרְדְכִי .
 כג וַיִּבְקֶשׁ וַאֲתַבְעִי פְתַגְמָא וַאֲשַׁתְּכַח
 מֵהַיְמִן וַאֲחִלוּן תְּרוּיְהוֹן עַל קִיסָא
 וַאֲתַכְתִּיב בְּסַפֵּר דְכָרְן יוֹמְתָא קְדָם
 מַלְכָא . ג א אַחַר בְּתַר פְתַגְמָיא
 הָאִילָן רַבִּי מַלְכָא אַחֲשִׁירוּשִׁית הָמֵן
 בַּר הַמְדַתָּא אַגְגָּא בַר סַרְתָּ בַר כּוּזָה

לכא

דכתב

פת שגן

הכבר כרום הקדש למרדכי ויבא מרדכי ויגד לאסתר המלכה והאחר
 אחזר לומר בשם מרדכי . (כג) ויבקש הסבר ויחלל נאמן ויחלו
 שנייה על הדין ויכתב בספר דים לפני המלך : (כד) אחר הדברים
 האלה נדל המלך האחרון את המן בן המדחא האגגי : בן פרוס : בן מעדי
 בן כוזב : בן אשינאס : בן יוסף : בן יוסים : בן פרוס : בן מעדי
 בן בלגון : בן אחימרוס : בן הירדוס : בן שגר : בן נגר : בן
 פרמזא : בן ויזחא : בן אגג : בן סומק : בן עמלג : בן פילגש
 אליש : בן עמל : ויגדל אשור ויבא אהו ויקם את כסאו מעל כל

בהקדש הכתובים לא הניחה רק כאשר טוב עליה מרדכי וזה חלוצי
 מרדכי אסתר עשה - היה אסתר - שילוחה עשה היתה ובשלושה
 ללכות בעתה עשה - ולכן הכתוב לומר וזה מאמר מרדכי אסתר
 עשה כאשר עשה באגס אג : (כא) כי יום סכס ומרדכי יוסף
 בעצב המלך קלף ביהן ותרם עני סריסי המלך משומרי הסף ויבקשו
 לעלה יד בחלק האחרונים ולכתיבו - ויבא עליה ביטחם לשום רחש
 סקיס כמות הסכס אשר יבא בן האחרים . והיה כאשר יחשון
 סמלך לשמות בן יחזא לו ויכתב הסגס וימסרו : (ככ) ויודע :

רְעִישׁוּלָא עֵבֶר תְּחוּמֵיהּ בְּמִמְרֵיהּ
 בְּרֵא רְקִיעָא וּמִתַּח יִתִּיהּ אִיךְ עֲנָנָא
 בְּאִוִּירָא פְרִים אִיךְ עֲרַפְלָא עַל
 עֲלְמָא מְגִין הִיךְ מִשְׁכְּנָא עַל אֲפִי
 אֲרַעָא טְעִין בְּחִלְיָה דְלַעִיל וְדִרְרַע
 דְהַטִּין קְדָמוּי שְׁמַשָּׁא וּסְהָרָא וְכִימָא
 וְכוּכְבִּיא וּמִזְרִיא לֹא בְטִלִין עֵשֶׂא חֲדָא
 לֹא נִיִּיתִין אֶא (כּוֹדְהוֹן) דְהַטִּין קְדָמוּי
 כְּאֻגְרִין אֲדִין לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא
 לְמַעְבַּר דְעוּתִיהּ • לְמֵן דִּי בְרָא יִתּוֹן
 לִיהּ יָאִי לְשִׁבְחָא וּלְמַסְגֹּד קְדָמוּי
 עֲנִין וְאִמְרִין לִיהּ לְמִרְדְּכִי וְהָא
 אֲשַׁכְחִין דְאַבְהָתְךָ סְגֵדוּ קְדָם
 אֲבָהָתִיהּ דְהָסֵן עֲנִי מְרַדְכִי וְאִמַר
 לְהוֹן מִן אִיתוּי דְסְגִיד קְדָם אֲבָהָתִיהּ
 דְהָסֵן אִמְרִין לִיהּ לֹא פְרַע אֲבוּךָ
 יַעֲקֹב קְדָם עֲשִׂיו אָחוּי דִּי הוּא אָבוּי
 דְהָסֵן יִאִמַר לוֹן אֲנָא מְזַדְרַעִית דְבִנְיָמִן

לְבָא שְׁמַעוֹן מִנִּי מִלְתָּא חֲדָא וְאִמַרִי
 לִי פְתִימָא מִן אִיתוּי בְּרֵא נְשָׂא דִי הוּא
 מִתְנַגָּה וּמִתְרַבֵּב וְהוּא יְלוּד מִן
 אֲתָתָא וְיִזְמִין זְעִירִין וּבְתוֹלְדוּתִיהּ
 בְּכִיא וְאַלְיָא וְדִיבּוּתִיהּ עֲקָתָא
 וְאִינְחָתָא וְכָל יוֹמוּי מְלִי תִימְתָא
 וּסְפִיָה הֲרַר לְעַפְרָא וְאַסְגוּד אֲנָא
 קְדָמוּי לֹא • אֶלָּא סְגִיד אֲנָא לְאַלְהָא
 דְבָא תִיא וְקִימָא דִי הוּא חַד בְּשִׁמְיָא
 דִּי הוּא אֲשָׁא אֲכְלָא אֲשָׁא מְלֹאכּוּי
 נוֹרָא תְלָה אֲרַעָא בְּאֲדְרַעִיהּ וּמִתַּח
 רְקִיעָא בְּגִבּוֹרְתִיהּ בְּעִבּוּיָנִיהּ מַחֲשִׂיךְ
 שְׁמַשָּׁא בְרַעוּתִיהּ מְנַהִיר חֲשִׂיכָא
 וּבְחִכְמַתִּיהּ עֵבֶר יִמָּא סְגִיתִיהּ בְּחִלָּא
 בְּמוֹזְבַּתִּיהּ שְׂוִי טְעִים מוּיִי בְּמִדְחָא
 וְדוּחָא לְגִלּוּי בְּחוּמְרָא אֶסְרִ יִתִּיהּ
 יְהִיךְ וְיִקְוִין סְבִירִיהּ פְתוּרִיהּ בְּאוּצְרִיהּ
 תְּהוּמָא בְּגִין דְלֹא יִסְק לְאַרְעָא יִתִּיהּ

וכך

הכתב

פתשגן

חי וקיס • אשר הוא יהיה ומיוחד בשמים : וכוא אש אולנה אש :
 משרתיו אש לוט • חלס כאלך כזרעו : וימחה ברקיע בגבורתו •
 והכלו מחסוך השמש : ומאיר כחשך ברזונו • כחמחשו עטש בים
 ויצבלכו כחול • בגבורתו נתן כעס חלח למימיו • ולוס כרוח לגליו :
 כחקפו אשר אחוז בזיקים ופזרוו כאלוח סבוס לכלחי עלותו על
 כארץ : כרגיו ולא עבר בגולו • כחמחרו כרא שחקים • וימחשו
 כעננים על פני רקיע בשמים • ויפחשו כערפל על הפנים • וימחשו
 כחל על פני כארץ : כחן כלמחשו חמל ומחמה לרקיע : שמש :
 וירח • כימח • כונכים • ומחלח • רחם לפניו ורחם שחקים ורחם
 רגע חמר • חמס כולס רחם ורחם ככוכב ימין וסחלל לשפוח רזנו

שריו ועבריו : (ב) וכל עברי החלק היושבים בשער בית המלך
 מרעם ומשחמרים להמן כי כן לוח לו כמלך ומרדכי לא היה כורע
 לפניו ולא היה שואל בשלומו : (ג) ויחמרו עברי המלך אשר בשער
 בית המלך למרדכי : על מה ההגדלה עליו : כי אהמו כורעים
 ומשחמרים לפני המן ואחש לא חנעו לפניו • מרוע אחש עובר אח
 מלוח המלך • ויען מרדכי ויחמרו אליהם פחלים והסרי לב • שחמוני
 דבר אשר וחמרו י : כיש פחמי אחד כנני חים אשר הוא מתגאה
 ומחבל : וכוא ילוד אשה וימיו מע ים • כהולדו כניה וילל •
 כידולו לרה ואחש • כל ימיו מלא חמס וכעס • וקלו לעקר ישוב
 אמי חשחמוכ לפניו • לא • חמס אמי כורע ואשחמוכ ללל כגדול

רחויאו ליתית עמא דמרדכי ובעא
 המן לשיצאה ית כל יהודאי די בכל
 מלכות דאחשורוש עמיה דמרדכי .
 ובתרש בירחא קדמאה הוא ירחא
 דניסן בשתא תריסר למלכות
 אחשורוש צבע פייסא לשיצאה
 עמא קרישא נפלת ברת קלאמן
 שמיא וכן אמרת לא תדחלון בנשתא
 דישראל דאין תהדרין בתיוכתא
 איהו יהא עדב תילופך בכון שרי
 שמיא ספדא לצבעא פייסא דערבין
 קדם המן מן יומא ליומא יירי מן חר
 בשבא ולא אסתיע מן בגלל די ביה
 אתבריאן שמיא וארעא . בתרין
 בשבא לא על מן בגלל די ביה
 אתבריא אורקיעא . בתלת בשבא
 לא על מן בגלל די ביה אתבריא גינתא
 דערן . בארבע בשבא לא על מן

בגלל

הכתב

וכד סגיד יעקב קדם עשיו בנמינ לא
 ילוד הוה ולא סגיד קדם אנשמן
 יומי מאז כרין נשר יתיה קנים
 עלמא במעי אמיה עד עירן דיסקון
 לארעא דישראל ותבני בית מקדשא
 בארעיה ותשרי שכינתיה בתחומיה
 וכל בית ישראל יחרון תמן ועממין
 ברעין וסגידין בארעיה ואנא לית
 אנא כרע וסגיד קדם המן רשיעא
 בעל דבכא הדרין * ויהי ויהוה כד
 הנין אמרין ליה יומא ויומא ולא שמע
 לון ותניאו להמן דניחון אין קיימין
 מילוי דמרדכי מאז דאמר לון דהוא
 יהודאי . ה וירא ותוא המן ארי לא
 צבי מרדכי למכרע ולמסגוד קדמוי
 ואתמלי המן על מרדכי תימתא . ו
 ויבו והוה קליל בעינוי למושיטא
 ירא במרדכי בלחודוהי מטול

אחשורוש

פת שגן

אליו יום ויום ולא שאז עליהם ויגדו להמן לראות סימטרו דברי
 מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יסורי . (ב) וירא המן כי אין
 מרדכי חפץ לכרוע ולהשתחוות לשמו וימלא המן על מרדכי זמה .
 (ו) ויבו בשניו לשלוח יד במרדכי לדבר כי הגידו לו את עם
 מרדכי ויבקש המן להסגיד את כל היהודי אשר בכל מלכות אחשורוש
 עם מרדכי . (ז) כההם הראשון הוא חרש ניסן בשנת שנים
 עשרה למלך אחשורוש הפיל פור לכשמיד עם קדוש . ולא בח קול
 מן השמים וכן אמרה . אל תיראו כנסת ישראל . אם אחס שבית
 כחשוכה הוא יגול בגורל החיים . אז החל שמשו הסופר להשיל
 גורלות לפני המן מיום ליום . החל מיום הראשון ולא עלה על ידו

למי ברא אלה . נאם לשבח ולהשתחוות לפניו . ויעשו ויאתרו אליו אל
 ומרדכי והנה מלאכו כי אכונחך השחמנו לפני אביו של המן . וישן
 מרדכי ויאמר אליהם מי הוא זה אשר השחמנו לפני אביו של המן .
 אמרו לו והלא אביך יעקב השחמנו וכרע לפני עשיו אחיו אשר הוא
 אבי המן . אחר להם מורע בנימין אזי : וכששחמנו יעקב לפני עשו
 בנימין לא היה טלח : ומאמיו לא השחמנו לפני אב . על זאת לור
 טולמים שתי אחוה בשתי אחוה : עד אשר ישלו כדון לא-ישראל ויבנה
 בית המקדש בגלן וישכון שכינתו בגבול . וכל בית ישראל ישחמו
 עם . וכל נביא הארץ כורעים ומשתחיים לארצו . ואני אינני כורע
 ומשתחיה לפני המן הרשע הנאמר והאויב הזה : (ד) ויכיר נאחרם

י

בגלל די ביה אתבריא עימא
 וסיהרא ושבא פוכביא ותריסר
 מליא . בחמא בשבא לא על מן
 בגלל די ביה אתבריא לויתן
 ותרגול ברא דאתעתרו לכנשתא
 די ישרא לסעודת יומא רבא . בשתא
 בשבא לא על מן בגלל די ביה
 אתבריא אדם ותוה . בשבא לא על
 מן בגלל דאיהו קיים בין מימרא די
 ובין עמא די ישראל . פסק מן יומיא .
 ושרי בירחיא . בניסן לא על מן
 בגלל זכותא דפסחא באייר לא על
 מן בגלל די ביה נחת מנא . בסיון
 לא על מן בגלל די ביה אתיהב
 אורייתא בסני . בתמוז לא על מן
 בגלל די ביה אתפקע שור ירושלים
 ולא תוילמקם עקתא תרין זמני .
 באב לא על מן בגלל די ביה פסקו
 מתימדברא וביה הדרת שכנית

מרי עלמא ומלילת עם משה .
 באלול לא על מן בגלל דביה סליק
 משה בטורא דסיני למיסב תרין
 לוחין אורבנייתא . בתשרי לא על
 מן בגלל די ביה משתפקין חוביהון
 דיערא . במרחשון לא על מן בגלל
 די ביה נחת מבולא ואשתויב נח
 ובנוי וכל דהו עמיה . בכסלו לא
 על מן בגלל די ביה אתיב בית
 מקדשא . בטבת לא על מן בגלל
 די ביה סליק נבוכדנצר רשיעא על
 ירושלם ומיכת הו דעקתא ההיא .
 בשבט לא על מן בגלל די ביה הוא
 ריש שתא לאיגניא די מנהון מקרבין
 בכוריא . פד מטא לסוף תריסר
 ירחא שתא דאיהו ירחא דאדר
 דדה ואמר בליען אינון בידי היכנוני
 דיכא ולא הוה ידע רבנוי דיוכף
 מתילין גנוני דיכא דהכדין כתוב

וכנוני

הכתב

פתשגן

לקום זרכ פמחים . באב לא : כי זו חלול מחי נודר ובו צב ויהי
 כבוד כי ודבר טב מכה . באלול לא כי זו טלה מכה כל הר סיני
 לקחת אה טי לזרחה האחרונים : בשבט לא כי זו יבוכרו טווח
 בית ישראל . במרחשון לא כי זו ירד המבול ויבאר אך נח וצניו
 וכל אשר אהו בחיבה : בכסלו לא . כי זו הוסד המקדש . בטבת
 לא : כי זו טלה נבוכדנצר רשע על ירושלים ודי להם בלרס הכיא
 בטב לא . כי זו ראש השנה לאלגום ודיסס מקריבים כצניורים .
 ובכניעו לקח כסנה להרס שנים עשר הוא הרס אדר . גכה ואמר
 נכטיס הס בידי נגדי סיס : ולא ידע גי בניהם כל יוכף נמאליס

כי זו נברא שמים וארץ : ביום טי לא כי זו נברא הרקיע . ביום
 כטטי לא כי זו נברא הן ערן . ביום הרביעי לא כי זו נבראו
 השמש והירח שבעת הכוכבים . ושנים עשר המזלות . ביום המשישי
 לא : כי זו נבראו לויחן וזיון שדי העשירים והמזומנים לכנסת ישראל
 לפעודה יום הגדול . ביום כטטי לא . כי זו נבראו ארס ורזה .
 בטבת לא : כי אוח הוא בין כי ובין עמו ישראל . טוב הימים ויחל
 במדעים . במדע רסן לא טלה בידו . על אחרות זכות הספח .
 באייר לא . כי זו ירד המן . בסיון לא . כי זו נישנה הסורה על
 סר סיני . בטמוז לא : כי זו נקטו חומות ירושלים וזינו ראו

וכוונתי ימא יסנון בנו בני אישא על
 צרעא : הוי אמר ואמר המן למלכא
 אח שרודש אית עמא חר יהודאי
 מברר ומלטל ביני עממיא בכל
 מדינן מלכותא גינתנין ורוחין למא
 מלקטין פישדי דשבת ויתביין
 בחצבי תמוו ועובדיהון שניין מכל
 עם ונימוסיהון מכל מדינו ובנימוסנא
 לא מהלכין ובעובדנא לא צביא
 נפשהון . ועיבדתייה דמלכא לית
 אינון עבדו וכד חנין לנא דזיקון
 בארעא ות שבולנא כמדעס מסאכה
 וכד אנתנא נפקון למימר למשמר
 בעובדתייה דמלכא מנהון סלקון
 בשורין ופרצין גדרין (וסלקין) ועלין
 במדרין ונפקין כפרצין וכד אנתנא
 דחמין מתפוס יתון ומחרין וקיימין
 מבריקין עיניהון וחרקין בשניהון
 ומבטשן כרגליהון ומבהלין יתנא

ולית אנתנא יכלין למתפס יתון . מן
 בנתייהון לית אנתנא נסבין ומן בנתייהון
 לא נסבין להון ומודבר מנהון
 למעבר עיבדתייה דמלכא מפין
 לוימא ההוא בשיהי פיהי . ווימא
 דאנון צביין למזבן מננא אמרין לנא
 יומא שרדיה הוא ויומא די אנתנא
 צביין למזבן מנהון אמרין עלו שיקון
 ואמרין מן יומא אסרא הוא (ס"ה)
 אמרין יומא אסרא הוא עלו ואמרין
 שיקון בשעתא קדמיתא אמרין
 שמע קרינו . בתניתא אמרין עלוני
 מצלינן . בתליתיתא אמרין לחמא
 אכלינן . ברביעיתא אמרין לאלהא
 די בשמיא מכרכינודיהב לנא לחמא
 ומיא כחמישיתא נפקין ובשיתיתא
 תיביין . ובשביעיתא נפקין לאפיהון
 נשיהון ואמרין איתא גרוסיתא דעקת
 לכוו בעובדתא דמלכא רשיעא .

פתשון

הכתב

חד

ל

תתום אוחס מחתרים וצומחים ונוציים צעירים . ומורקס
 צעירים . ונוציים ברגלים . ומכילים אוחסו ואין אוחסו יכולים
 לפשוט אוחס : מבטחים אין אנו לוקחים . ומבטחין אוחס לוקחי
 ואיס הלכת מהס לעבוד עבודת המלך מחלל באחריו . שם היום
 פסח היום . ואיס אשר זה הפסח בו לקוח מתנו אומרים הו
 כוח מחר לנו : וכשאנחנו חפצים לקנות מהס אומרים עלינו השוקי
 ואומרים היום הוה אסור הוה לנו בצעה הרשעה אומרים שמה אנו
 קוראים . בצעה שיה אומרים חסא אנו מחללים . בשלישית
 אומרים לחס אנו אולכים ברביעית אומרים לאחינו שבטנים אנו
 מברכי

ירמי הים . שן כחוב וירנו לרוב בקרב הארץ . (ח) ויאמר .
 החן למך החטות יסנו עכ אחר יפודי משור ומפור בין הצחי
 בכל חריות המלך : זכס בליס וכבוהי לב : מחצנים בשוטרים
 צוחו שבה ויושבים בחקרות ביתי תמוו : ומצעים משונים מכל
 עמ ודחיס מכל חריות : וכדחינו אינס הולכים ובמעשנו נשס
 לא חסא : ומלכא המלך אינס עובס : וכשרואים אוחו רוקקיס
 הס בארץ וחוטבים אוחו כדבר עמא : ולאשר יולאים אהנו לאמר
 להס לעמך עבודת המלך . מהס עוליס בחמות ופורטים בדרו :
 מהס בליס בקריס ויולאים בפרגות . ולאשר אוחו מרחמים

חד לשבעה יומין עבדון שבא עליו
 לבית בנישתהון קרין בספריהון
 מתרגמין ובנביאהון ולייטין למלכנא
 ותברין לשולמנא ואמרין הדין הוא
 יומא שביעא דנח ביה אלהא רבא
 ונידתהון לשבעא יומין נפקיין
 בפלגות ליליא נשיהון ומסאבן ית
 מיא • ולתמניא ימין גורין ערלת
 בניהון ולא תייסין עליהון ואמרין
 דנהוי שניין מבני עממיא • ולתלתין
 יומין קרין ירחא ואמרין חד חסר
 וחד מלא • בידח ניסן תמניא יומין
 טבין עבדן ביה ועבדן הדליקה
 ומדכותא • וגרפין תמידא מן קדם
 פטירא ואמרין דין הוא יומא
 דאתפריקו ביה אבהתא מן מצרים
 וקרין יתיה יומא דפסחא ועלין
 לבית בנישתא קרין בספריהון

ומתרגמין בנביאהון ולייטין
 למלכנא ותברין לשולמנא ואמרין
 בהכרין דמתגרף המירא מן קדם
 פטירא הכרין התגרף מלכותא
 דרשיעיא מן ביננא וכן יתעבד לניא
 פורקנא מן מלכא מפיא קרין •
 בידח סיון תרי יומין טבין עבדן ביה
 ועלין לבי בנישתהון קרין שמע
 ומצלין וקרין באוריתהון ומתרגמין
 בנביאהון לייטין למלכנא ותברין
 לשולמנא וקרין יתיה יומא דעצרתא
 וסלקין לאיגר בית אלהון ושרין
 חוגרי תפוחים ומלקטין יתהון ואמרין
 הדין מה דמלקטין חוגרי היכרין
 יתלקטו בניהון מן ביננא ואמרין דין
 הוא יומא דאתיהיבא אורייתא
 לאבהתנא על טורא דסיני • לעידן
 בעירן ריש יתא קרין בחד בת שרי

עלין

הכתב

פתשגן

ממרים וקוראים אותו הנ הפסח : ובליל לבנו נכוחם שלום
 קוראים בספריהם ומתרגמים בנביאיהם ומקליים למך ולשרים
 ואומרים ככה שאנו מבשרים המזן חפני המלך : כן ה' אלהינו
 חבבר את מלכות הרשעה מקרבנו והוסיענו מיד המלך הפסח הזה
 כחדש כיון עושים שני ימים טובים • ובליל לבנו נכוחם שלום
 וקוראים שמע ומתפללים וקוראים בספרי תורותיהם
 ומתרגמים בנביאיהם ומקליים למך ולשרים וקוראים
 אותו עזרא או חב שבעות • ועליוס על גב ביום הכנסת
 שלום ומפזרים שבעים וחמשים ומלקי'ס אותם ואומרים כסם
 שאנו חלקים השבעים והחמשים האלה ככה יתלקטו כניסה מבינו
 ואומרים זה הוא היום שניתנה התורה לאלותינו ככה סיני • ומעט

מבשרים שנתן לנו לחם ומים • במחישת יולאים • בשעות שבים :
 ובשביעות נשיהם יוללות לקראתם ואומרות אלנו הגריסין כי לר
 לנס עבודה המלך ברע הזה • יום אחד לשבוע הימים עושים
 שבת : בליל לבנו הכנסת קוראים בספריהם מתרגמים בנביאיהם
 ומקליים מלכנו ושרינו : ואומרים זה הוא היום השביעי אשר בו
 שבת האל הגדול : ובחלות לילה גדוה שלום יוללות לשבעת הימים
 למחן ומטעמות את המים : ובשמונת הימים כורחים ערלת בניהם
 ואין מרחמים עליהם ואומרים נהיה שונים מבני העמים : לשלמי
 יום קוראים מוש ואומרים אחד חסר ואחד מלא : כחדש יובן
 עושים בו שמונה ימים טובים ופזרים כבזלה לכל כלים : ומבשרים
 את המזן חפני המלך : ואומרים זה הוא היום שנגאלו אבותינו

עלין לבית בני ישראל והיו קרין בספריהון
 ומתרגמין בנביא הון לייטיין למלכבנא
 ותברין לשולטננא ותוקעין בפת צוצרן
 ואמרין יומא הרין על דכרן אבהתנא
 קדם אבונא די בשמא דכרנא די
 לנא לטב ייעול ודבעלי דבכנא
 לביש יעול וכד משא בתשעה ביה
 נכסין תיון ואוויון ואכלין וישיתין
 ומתפנקין אינון נשיהון ובנייהון
 ובנותיהון בעשרא ביה קרין יתיה
 צומא רבא וצימין אנון נשיהון
 ובניהון ובנותיהון ומעיקן אוף
 מפליהון (ונקיא) וקא מייסין עליהון
 ואמרין יומא הרין מתכפרין חובנא
 וחובי די לנא מתבגשין ומתוספין על
 חובי בעלי דבכנא ועלין לבי
 בנישתהון וקרין בספריהון
 ומתרגמין בנביאיהון ולייטיין
 למלכבנא ותברין לשולטננא ואמרין

פתשגן

לעת קוראים ראש השנה - לחד בחזרי צדק לבתי כנסיות שלהם
 וקוראים בספריהם ומתרגמים בנביאים ומקנים למלך ולשרים
 סגנן ומקנים בחצרות ואומרים סיום סוד פלא זכרון אבותינו
 לפני אבינו שבשמים - וזרמנו יעלה לנוכח וזכרון סגולתנו לרעה :
 ובסתמיים לחשבנו כי שומעים בהיות חיום ושופות - ואוכלים
 ושומים ומתענגים הס נשים ובניהם ובנותיהם - כשצדק בו קוראין
 איתו יום הזום החול - ונחיים הס נשים ובניהם ובנותיהם : וגם
 מנשים חת שמים ואל יונקיהם ואין חמים עליהם - ואומרי' סיום
 הוא עומתו מנושרים וסדא מתקבלים ונששים על פגום סוגולא

כדין תחכפר מלכותא הרין מפשיא
 מעלמא ובעיין רחמין ומתחננין
 דימות מלכא ויתבר שלמוניה .
 בחמשא עשר ביה ממלדין מטלתא
 מאיגר ביתיהון ונפקין לבוסתננא
 ושמטין לולבנא וקטפין אתרוגננא
 ומפשיחין חילפוננא וחרבין בוסתננא
 ועקרין סינייהון ולא חייסין . ועבדין
 הושענא . ואמרין כמרעם דעבד
 מלכא בנו סדרי אנתנא עבדין ועלין
 לבי בנשתהון וקרין בספריהון .
 ומצלון וחרין והדרין בהושענא
 וישורין ומרקדין הידגדין ולא ידעינן
 אם מילט לייטין לנא ואם מברכא
 מברכו לנא וקרין יתיה חנא
 דמטלתא ולא עבדין עיבדתא
 דמלכא אמרין קן יומא אסירא הוא
 ומפקין לישתא בשהי פיהי ולא
 יעבדין בה עיבדתא דמלכא .

הכתב

לחמשין

ובאים לבתי כנסיות וקוראים בספריהם ומתרגמים בנביאים
 ומקלים למלך ולשרים ואומרים ככך וכדור המלך הספס סוד סן
 העולם - ונבקשים רחמים וסמננים שימות המלך ומקדע ממלכותו :
 ובחמשה עשר בו מללים כל על בני בדיסה - ויוצאי' לגנות ופרדסי'
 וכרחי' לנבי' - וקוטפי' אתרוגים - ומבקעי' הערבות - ומחריבי'
 הגנות והשרדס' ועוקרי' הענפי' - ואינם חסי' ועוסי' בשענא
 ואומרי' : כאשר המלך עושב בחלמתך ככך אמתנו עוסי' - ובאי'
 לבתי כנסיות שלהם וקוראין בספרים - ומתרגמים בנביאים ומקללי'
 למלך ולשרים ונחשלי' ושמים ומקיפי' בהושענא ומרקרי' כגדיים
 ולאחנן

לחמשין שנין קרין יובלא לשבעה
 שנין קרין שבוע לתרין עסר ירחין
 קרין שתא לתלתין יומין קרין ירחא
 ועבדין יומא טבא . לשבעה יומין
 קרין שבטא ועבדין ליה יומא טבא
 הניחא מרי מלכא ביה . כד הוה
 מלכותהון קיימא עליהון קם מנהון
 מלכא חר דוד הוה שמייה תשיב
 עלינו מחשבין כישין ובעא לשיצא
 יתנא ולא זבדנא מעלמא קמל יתנא
 תרתין פטימן יחד שגק ודי שבק
 לעבדין יתהון שבק דהכדין כתב
 ניםדרם כחכל השבב אותם ארצה
 ובתרוהי קם מלכא חר מן מלביא
 די הוו קדמך נבוכדנצר הוה שמייה
 סליק עליהון ואחריב ית מקרשהון
 ובנית קרתהון ואייתי יתהון בנלותא
 ועדיין רותיהון רמח ועד כען לא
 שבקינסותיהון ואמרין בני אבהתנא

אנתנא רמן עלמא למלכא לית
 אנתנא פלחיוס ירין ולשולמנא לית
 אנתנא משתמעין ולכל אתר ואתר
 אינרתהון אולין ומשין למבעי רחמין
 קדם אלהא דימות מלכא ויתברי
 שולמנא ולית אנתנא ירעין . כד
 נחיתו אבהתהון למצרים לא נחיתו
 תמן אלא בשבעים נפשין וכד סליקו
 מתמן סליקו בשיתין רבבין והשתא
 דאיתנו בנלותא לית להון מידעם
 ואמרין בני חסידן ומבין אנתנא רמן
 עלמא ולית מסכנין וחסורין בעלמא
 בנתהון . ועמא הדין מברר בני
 קריתא מנהון מובני קיר ומנהון
 תלדין בוצין ומנהון רברבין כל
 דמובנין מובנין בעושקא ולא זבנין
 בשויאו ובנימוס מלכא לא מהלכין
 וית גיורתיה דמלכא לית הינון
 פתשגן הכתב עבדין

אמנו לא נדע אם חקללים אהנו : ואם מברכים אותנו וקוראים
 אותנו מן הסוכות : ואינם עושין עבודה החלך ואומרים לנו יום
 אסור מלאכה הוא . ומוויאלם השנה נשבת היום וכפסח היום ועבודה
 החלך אינה עושים . לחמשים שנה קוראים וכול . לשבעה השנים
 קוראים שמיים : לשנים עשר מודם קוראים שש . לשנשים יום
 קוראים מודם . ועושים אותנו יום טוב : לשבעה הימים קוראין
 שבת ועושים בו יום טוב כבוד ארון העולם וכשהיה חלכות קיימת
 עליהם קם מלך אחד דודו שמו : משב עלינו מחשבות רעות ובעק
 לשמיזנו ולאבד אותנו מן העולם : ושני המלך הרג בנו והחלף
 השאיר : ואשר השעיר לעבדים ולשפחות השאיר . שכן כתוב וימדד
 כחבל השבב אותם ארלה . ואחריו קם מלך אחד מן המלכין אשר

היו לפניך ונכדלך שמו : עלה עליהם ויחרב את מקדשך ויבנו את
 עריהם : ויבאו אותם בגולה . ועוד ידם נשבים . ועד הנה לא עבדו
 גאווה חזון לבס : ואומרים בני אבותינו אשר משולם . חין אנו
 עובדי ומשחיתו למלכין . ולשלוטוין חין אהנו שומעין : ולכל מלך
 ומלך חולני מחציה ומציעין ארצותיהם לבקש רחמי לפני האל
 לחנון ימות החלך ויעברו השלבוים חן הארץ והלא יודעים אהנו
 כשירדו אבותם מלירימה לא ירדו הם כי אם בשבשים נפשי וכשילאו
 חסם ילאו כששיר רבוא . ושמה ששם בגולה חין לבס מחומה .
 ואומרים בני חסידין ועובדי אמנו משולם . ואין עיני ומדולהי
 כמוסם בעולם . והעם הזה משזור ומשורר בין העמי . מהם
 מוכרי דונג : ומהם חולי כוח . ומהם גדולי שרין . כל מה
 שמוכרי

ע' ומלכא לא עוה למקיימא
 (שבת) יהוהו (בתני) * ט אם
 אם קדם מלכא ישפר יתבתיב
 להובדיהו ועל כל חד וחד מנהו
 אנא יהיב לך מאה זוני דסכום
 אבהתהו בך נפקו ממזרים הוה
 שית מאה אלפי גבדא וסכום שית
 מאה אלפי זוני הוין עשרת אלפין
 בכרין דכסף (והשתא אין צבי
 מלכא איתינון מביתו גינוי דילי
 לבית גנוי דילך) לחוד קולמוסא
 אתיהיב לי וכספא (אתקול) יהי
 מתיהיב על יהו דעבדי מטבעא
 לאעלא לכית גנוי דמלכא עני מרי
 גרמא (כו) אמר הא בכר יהבו סלעא
 לגולגלתא בך נפקו ישדא ממזרים
 דסכום סלעא הוי מאה בכרין ואפא
 ושבע מאה ושבעין ושבע סלעין
 ולית לך רשו למזבניהום ולית רשו

לאחשורוש לבונהו * י ויסר
 ואעביר מלכא ית עוקתיה מעילוי
 ידיה ויהביתה להמן בר המדתא
 אנגיא מעיקיהו דיתודאי * י ויאמר
 ואמר מלכא להמן כספך יהיב לך
 ועמא למעבד ביה מה דישפר בעינו
 ואת מלכא אחשורוש לא היך זבונא
 ולא היך מזבנא עבדתא זבונא
 יהיב דהבונא ומזבנא שקיל
 דהבונא את לא זבונא ולא מזבנא
 ויהבת עיוקתך להמן ואמרת ליה
 כספך יהיב לך ועמא למעבד ביה
 מה דישפר בעינו ערך אתקיים
 כתבא דכתיב קדשא דדהבא
 בנתירית דתוורתא כמא דלא שפירא
 קדשי לתוירא כדן לא יאיא לך
 מלכותא ואת דמי לאיתתא דשפירא
 וסרי טעמא * יב ויקראו ואתקריאו
 סופריי דמלכא בידתא קדמאה

במלת

הכתב

פתישגן

מלוח ושבעה ושבעי שקל : ואילך רשות לקטח' ואין רשות לאחשורוש
 למכר' : (י) ויסר המלך את שבעתו מעל ידו ויחזה להמן בן
 המדחא סגני לורר הוירודי' (יא) ויאמר המלך להמן כספך
 נתון לך וסכום לשכום בו כטוב כשיניך ואתה המלך אחשורוש לא
 כמנה ולא כמור עשית : כקונה בוחן כזכב וכמור לוקחי אתה
 לא קיית ולא מנרת * ואת טבעתך להמן ואמרת לו * כספך נתון
 לך והסם לשכום בו כטוב כשיניך * פליך נקיי' הכוב נוס זכב
 באף סיר ודסס שאינו יפה נוס זכב באף סיר
 נסס לא נחש לך הסלונס * והתה אתה נאסס יפה וסרת
 טכס

סגני לורר' מוכרי' כסופ' ואיל' קני' בעד' סוב' : ובחוקי המלך איל'
 הולט' ואת הוי המלך איל' עוסי' * ונמך מין סוב להניח אוחס
 ולהמתי' במי' * (י) אם על המלך טוב יכחז לאבד יזול כל אוח'
 מהס איל' אהלך מהס רבצ שקל כסף ותהשר אבוסס כללח' ממלרו'
 שס מחו' איל' סגני' ומסר שס מחו' אלפי רבצ שקל כסף סס עשרת
 איל' ככריכסס * וסס אם מסך המלך איל' יבית גנוי לבית גנוי המלך
 איל' נתון לו * סופר והכסף שקיל' ונתון * עוסי' המלכסס להבזי'
 אל גנוי המלך * אחר לו הקב' סס ככר נתון בקס לגולגולת נחשד
 ילפו בני ישראל ממלרו' : ומשקל הכסף ההוא מהס ככר ואסף ושבע

ב
ד
ר
נ
י
מ
ז
ע
א
ב
י
א
ל
ל
ט
ח
ה
ל
ע
ר
י
ז
ז
א

ט
כ
ל
ח
ו
נ
ז
ח
ט
י
כ
ל

ומלכא לא שיה למקוימא
 (שבת) יתהון (בדני) * ט אס
 אס קדם מלכא ישפר יתכתיב
 להובדיהון ועל כל חד וחד מנהון
 אנא יהיב לך מאה זוני דסכום
 אבהתהון כד נפקו ממצרים הנה
 שית מאה אלפי גברא וסכום שית
 מאה אלפי זוני הוין עשירת אלפין
 בכרין דכסף (והשתא אין עבי
 מלכא איתינון מבית) גינוי דילי
 לבית גנוי דילך) לחוד קולמוסא
 אתיהב לי וכספא (אתקול) יהי
 מתיהיב על יהוי דעברי מטבעא
 לאעלא לבית גנוי דמלכא עני מרי
 גלמא וכו' אמר הא כבד יתבוסלעא
 לגולגלתא כד נפקו ישראל ממצרים
 דסכום סלעא הוין מאה בכרין ולפא
 ושבע מאה ושבעין ושבע סלעין
 ולית לך רשו למזבנהום ולית רשו

לאחשורוש לזבנהון * י ויסר
 ואעביר מלכא ית עוקתיה מעילוי
 ידיו והיביתה להמן בר המדתא
 אנגיא מעיקהון דיהודאי * יא ויאמר
 ואמר מלכא להמן כספך יהיב לך
 ועמא למעבד ביה מה דשפר בעינך
 ואת מלכא אחשורוש לא היך זבונא
 ולא היך מזבנא עבדתא זבונא
 יהיב דהבונא ומזבנא שקיל
 דהבונא את לא זבונא ולא מזבנא
 ויהבת עיוקתך להמן ואמרת ליה
 כספך יהיב לך ועמא למעבד ביה
 מה דשפיר בעינך ערך אתקוים
 כתבא דכתיב קדשא דדהבא
 בנחיריה דהזרתא כמא דלא שפירא
 קדשי להזירא כדן לא יאיא לך
 מלכותא ואת דמי לאיתתא דשפירא
 וסרי טעמא * יב ויקראו ואתקריאו
 סופריי דמלכא בירתא קדמאה

כתלת

הכתב

פתשון

מאות ושבעה ושבעי שקל : ואין לך רשות לקחת' ואין רשות להשורוש
 למכר' : (י) ויסר המלך חם שבצחו מחל ידו וימא להמן כן
 המדתא כהזני נורר דיסודי' (יא) ויאמר המלך להמן כספך
 נהון לך וסכום לשכום כו' כטוב' בעיניך וזאת המלך אחשורוש לא
 כהנה ולא כמזכר עשית : הקונה נותן כוסכו וכמזכר לוקחי אהה *
 לא קניח ולא מזכר * וזאת טבעתך להמן ואחרת לו * כספך נהון
 לך וזכס לשמות כו' כטוב בעיניך * סליך חקיי' הכחוב נוס זכב
 בלף סויר רכסס שליטו יפה נוס זכב בלף סויר
 זכס לא נחא לך הסלונה * ודומה אהה לאכס יפה וסרת
 טכס

בַּחֲלֵת עֶשֶׂר יוֹמֵינִיבִיהֵרְהוּא יִבְחַתְנִימֵן
 וְאִתְכַתִּיב כָּל מָה דִּי פְקִיד הָסֵן עַל
 יְהוּדָאִי וְעַל יְקֵרוֹי דְּמַלְכָּא וְעַל
 רַבְרַבְנֵי דְאִית בְּכָל מְדִינְתָא
 וּמְדִינְתָא וְעַל כָּל שְׁלַמְנֵי עַמָּא וְעַמָּא
 מְדִינְתָא וּמְדִינְתָא הֵיךְ פְּתַבְהּ וְעַמָּא
 וְעַמָּא הֵיךְ לִישְׁנִיה בְּשׁוּם דְּמַלְכָּא
 אַחְשֵׁרוּשׁ אַכְתִּיב וְאִתְחַתִּים
 בְּעֻזְקַתִּיה דְּמַלְכָּא . י' וְנִשְׁלַח
 וְאִשְׁתַּדְרִין אֲגַרְתָּא בִּידוֹי רְהִימָא
 לְכוּלְהוֹן מְדִינְתָא דְּמַלְכָּא לְמִשְׁיַצִּיא
 לְמַקְמוֹל וְלֹא בְּדִיאִית כָּל יְהוּדָאִי מִן
 טְלָאִי וְעַד סְבִי מַפְלָיא וְנִשְׁיָא בְּיוֹמָא
 חַד בַּחֲלֵתָא עֶשֶׂר יוֹמֵינִי לִדְרָתָא דְּחַרְי
 עֶסֶר דְּהוּא יִרְחֵא אֲדָר וְאֹפֶּי בְּתִיּוֹן
 לְבִזּוּי . י' פִּתְשֵׁגֵן וְאִתְפָּרֵשׁ בְּתַבָּא
 וְאִתְפָּרֵסֶמֶת מִלְתָּא לְכָל מְדִינְתָא
 וּמְדִינְתָא אִיתְגַּלִּי לְכָל עַמְמֵי דִּיחֻזּוֹן
 אִיטְמוּס עֲבִידִין לְיוֹמָא הָדִין עַל כָּל

י' י'

עַמָּס : (י') וְיִקְרָאוּ סוֹפְרֵי הַנּוֹלָךְ בַּחֲדָשׁ הַרְאִסוֹן הוּא חַדָּשׁ נִיסָן
 בַּשְּׁטַשׁ עֶשֶׂר יוֹם כּוּ וְיִנְחַח כָּל אֲשֶׁר מִזֶּה כַּמֵּן עַל סִיכּוּדֵי . אַל
 אַחְשֵׁרְפִי כַּמְלָךְ וְאֵל פִּתְחוֹת אֲשֶׁר בְּכָל מְדִינָה וְזִמְדִינָה וְאֵל שְׂרֵי שֵׁם
 וְעַם מְדִינָה וּמְדִינָה בְּנַחֲכָה וְעַם וְעַם לְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמְלָךְ אֲהַשְׁרוּשׁ
 נַחֲבָ וְנַחֲבִי . ב . בַּשֵּׁם הַמְלָךְ : (י') וְנִשְׁלַח אֲגַרְתָּא בִּידֵי רְהִימָא אֵל כָּל
 מְדִינָהוֹן הַמְלָךְ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וְלֹא לְדַא אֵל כָּל סִיכּוּדֵי מְנַעֵר וְעַד וְקֵן
 קָף וְשׁוֹ' בְּיוֹם אַחֵר בַּשְּׁטַשׁ עֶשֶׂר לַחֲדָשׁ שְׁנִי . עֶשֶׂר הוּא חַדָּשׁ אֲדָר
 וְגַם בְּחִיכָה לְבִזּוּי : (י') מַשְׁגֵּן . וְיִגַּלֵּה כַּמְכָּא יוֹדֵשׁ כְּדַבֵּר אֵל כָּל
 מְדִינָה וּמְדִינָה גַּלּוּי לְכָל הַעַמִּי : לְהִיטוֹ מוֹכֵר' וּמְחִיר' לְיוֹם הַזֶּה
 עַל כָּל אֵחָ : לְהַכְרִיעַ אֲחֻךְ כִּי חַדָּשׁ בְּמַרְסֵה לֹא בְּכָל : אַחֵס רְחִיטָס

אֵהוּ יוֹסֵף עַל אֲשֶׁר מִכְרוּ אוֹחוֹ לְאַרְץ מִצְרַיִם כִּי בָּיַחֵס מִכְרוּ בְּאַרְץ
 בְּאַרְץ מִצְרַיִם : וְכִימִיחִין לֹא נִשְׁחַק עִם אֲהִיו עַל כֵּן יִגְלוּ מִדְּמֵס
 מוֹשִׁיעִי לְיִצְרָחֵל וְכֵס מְרַדְנִי וְאִסְחָר : (י') כִּדְלִי יִגְלוּ מִצְבוּלֵי
 חֲמוּפִי' בְּדַבֵּר כַּמְלָךְ הַדָּח יִתְחַסֵּב בְּשֵׁם הַבִּירָה וְכַמְלָךְ וְכַמֵּן יִסְבֵּן
 לְאַחֵל וּלְנַחֲמוֹת וּכְעַד בְּשֵׁם סִיכּוּדֵי בְּנִי . י' אֵל וּמְרַדְנִי . אֵל הַכִּידֵק
 רַחֵם בְּרוּם הַקּוֹדֵשׁ אֵל כָּל עֶבֶר נַשְׁפָּה : אֵל אֲשֶׁר שִׁלַּח הַמְלָךְ אֵל הַכִּידֵק
 בִּיהַ אֲלֵהִינוּ בִּיד עֲבָדֵינוּ הַכְּרִיק' אֵל חֲגִי זְכָרִיָה וּמַלְאכֵי הַיוֹשֵׁבִי בְּלַשְׁכַּת
 הַבְּזִיָּה וּמַהֲבֵאִי' שֵׁם עַל הַחֹמֹס הַבְּזוּלָה אֲשֶׁר בְּיִרְשָׁלָיִם . וְאַחֲרֵי
 שִׁנְנוּ בּוֹ שֵׁי' וְהַבְּעִי' מַגְדִּילוֹת . וְאֵל אֲשֶׁר שִׁלַּח אֲחֵשְׁרוּשׁ וְיִבְאוּ כְּבַע
 וְעַרְי' וְחֵאֵה בּוֹמְרֵי' מַשְׁבַּע וְעַרְי' וְחֵאֵה מוֹדִיָּס . אִישׁ אִישׁ מַגְלָקָן

רשיעא ואיתי מאה ועשרין ושבעה
 סופרין מן מאה ועשרין ושבעא
 מדינן גבר גבר מגילתיה ופנקסיה
 בידה ויתבו בתרעי שושן וכתבו
 ושלחו גזירתא קשיתא על יהודאי
 ועל נימוסיהון ואגרתא קדמאה
 כתבולה בשמיה דמלכא ותתמו
 לה בעזקתיה דמלכא ושדרין יתה
 ביד רהטיא והכרין הנה כתיב
 באגרתא ובבוגני ניגמי נעמי
 בת"ק) אנון דמיני מלכא אחשורוש
 לכל עממיא ואומיא ולישניא די
 דידין בכל ארעא שלמיכון יסני
 מהודעינא לכון דגברא חד אתא
 לותנא לא מנאתנא ולא מן מדינתנא
 הוא ואתא לאתוספא עלנא
 ולא תגברא על בעלי דבבנא בדקנא
 ביה והמן שמיה בר אנג מלכא בר
 עמלק רבא בר רעואל בר אליפו

בוכריה דעשו בר שליטין ומרי נכסין
 ועתדו ארעאן . וישל מיני שאילתא
 זעירא וקלילא וחוי ליעל יהודאי
 ועל מליהון ועל נימוסיהון ועל דלא
 כשרין ואמר לי כד נפקו ממצרים
 שיתין ריבבן גבריהון ואנא אתן לה
 שיתין ריבבן מיני דכספא מנה ומנה
 לכל גבר וגבר ועמא הרין ובנית ליה
 לקטול כען אנא מלכא אחשורוש
 סני חדיתי ורעתי שפרית עלי
 וכספא נסיביה מיניה ועמא ובנית
 ליה לקטולא כען אכולו וישתו וחרו
 כמה דאנא אביל ושיתיה וחדו
 דאחיד בקשיתא ליחוד בקשיתא
 דאחיד בסיפא ליחוד בסיפא ופוקו
 ושלמו בהון לארבעת עשר ולתמיש
 עשר לידת אדר דלישנא ודא
 תתוסון לא על מלכיהון ולא על
 שליטיהון ולא על רברבניהון ולא

דבתב

פתשגן

וספרו בידו ושבו כשני ששן ויכתבו אגרות וישלחו גזירות קשות על
 כיוודי ועל דמיס . והאגרת הראשונה כמבוא בשם המלך ויחתמו
 בשבעה שמלך . וישלחו אותה ביד הרלים וכן כתיב בגזרת האת
 ובדברתי קשי ומרי כלה . ממני המלך אחשורוש לכל השמיי
 הנויי וכלשונות היושבי בכל ארצו שלומכס ירבה . יודע לכם כי בא
 אלינו איש אחד לא מתקומנו ולא מירלנו הוא יבוא להתיספ בנו
 ולהתגבר על שונאינו : מקרנו אותו והמן שמו . בן אנג המלך . בן
 עמלק הגדול . בן רעואל : בן אליפו כבוד עשו . בן אלופי בשני
 נכסי ועשירי אריות . וישל ממני שלח קשה וכוונת : ויגד לי על

היהודי . על עניינה . ועל דמיס . ועל דמיס . ועל דמיס שמיס טובי .
 ויחזר לי בלתי מחזירי היו שמי . רבוא כסבריי ומי חזן לך שם
 מאות אלף שקל כסף . שקל לאיש אחד שקל לאיש אחד . ומאזכור את
 השם הזה לו לשבח . ושמה אי המלך אחשורוש מאור שמחה ויישב
 לבי עלי . כספא לקחתי ממנו והשם מחרתי לו להרג ולשבתה : אכלו
 נא ושמחו : כאשר איי אוכל ושותה ושמת . האותו בקשת יאחזק
 והשולף במרב יסלף . ולא ירדו בים בשלש עשר וארבעה עשר
 נחש סנקרא בשוננו אדר . ולא תתוסון לא על מלכיהו ולא על
 שריה לא על גדליה : ולא על קטיס . אך חכמו אותי איש איש
 לכשו

על דרדקיון אלהן יתהון קטורו
 וממוניהון בוון גבר גבר לנפשיה
 דמני מלכא אחשורוש לכל עממיא
 ואומיא ולישניא ולכל אחר ואחר
 ולכל מדינה ומדינה ולכל שבטא
 ושבטא ולכל זרעי וזרעי ולכל קריא
 וקריא די משתבת תמן עבדא יהודאי
 או אמתא יהודאיתא יתנכסין
 בברבניהון על פרעי דההיא קריא
 מטול דלא קבילו גזירתהא דמלכא
 די אנא אחשורוש צבי דלא ישתבת
 יהודאי על אפי ארע מלכותי • וכד
 תוא מרדכי צדיקיא ית גזירתא די
 איתגזרת ית איגראתא דאיתתתימת
 צדא לבושי מן קדמוי ומן אחורוי •
 ואיתכסי שקא ואיתפלפל בקישטא
 ואדים בקליה ואמר • וי מה רבא
 היא גזירתא הדא דאתגזר עלנא די
 גזר מלכא והמן לא על פלגא גזר

ופלגא שביק וקא על תלתא ולא על
 רובעא אלהן על כל גופני כולא גזר
 עלנא מלכא והמן למעקר ולשיציא
 יתנא מן שרשויו וכד חזו עמא דבית
 ישראל ית מרדכי צדיקא דרב
 וחשיב עליהון • כולהון אתבנישו
 ואתון לותיה עד דהוה קהל רב ועם
 סניא לחדא דלית להון מנין • קם
 מרדכי על רגליה בנו קהלא עני וכן
 אמר לון עמא בית ישראל תביבא
 ויקרא קדם אבוי די בשמיא לא
 ידעיתון מה דהוה ולא שמעיתון מה
 דגזר עלנא מלכא והמן לא אובדא
 יתנא מעילוי אפי ארעא ולשיצאה
 יתנא מתחות שמיא • לית קן מלכא
 דנסתמיר עלוי • אור לא נביא דבעי
 דתמין עלנא • אתר לית לנא למערוק
 אור לא מדינתא דנשתויב תמן •
 בכל אתר ואתר אתכתיב עלנא

פתשגן

הכתב

לכסו ניכוסם חבוו : כי ממני המלך אחשורוש אל כל השמים :
 הבוי והסנווח : אל כל מקום וטקוי אל כל מדינה ומדינה • אל
 כל שב • ושב • אל כל משפחה ומשפחה • ואל כל עיר ועיר אשר
 ימצאנה עבד יהודי או איזה יהודים ישמחו שריהם על עברי העיר
 ההוא • וען אשר לא קבלו גזרים המלך • ואני אחשורוש ספק שלא
 ימצא יהודי על שני ארץ מלכותי • וכאשר ראה מרדכי הלדיק הבויה
 שגזרה וזה האזרח שחממה • קרע בגדיו חלפניו ומחחריו וילכס
 שק ויחפסל כאשר יורס קולו ויחמר : אוי כמה גדולה גזירה זו
 שגזרה עלינו שגזרו המלך והמן • לא על חצונו בודו וחצונו היחודי

לא על שליטתו ולא על רוביותו : כי אם על כל הסגן כולה גזר
 המלך והמן לנקור ולגרוס אותנו מן השמים • וכאשר ראו בית ישראל
 את מרדכי הלדיק הגדול והחכם עליהם • כלם התקבלו ויבואו אליו
 עד שהיה קהל רב ועם עצום מאד אשר אין להם מספר : עמד
 מרדכי על רגליו בחזק הקהל • ויגן ויחמר אליהם : בום ישראל
 עם אהוב ויקר לפני אביו שבשמים • הלא ידעתם מה שהיה : אם
 לא שמעתם מה שגזרו עלינו המלך והמן • לסתור אותנו מעל פני
 הארץ • וכאשר ראתו מחמת השמים : אין לנו מלך שנסמוך עליו
 גם לא נביא שיקש רחמים עלינו : אין לנו מקוים ליום • גם לא

ובכל

מדינה

יב

למימר אנשא ובעירא תורי וענא
לא תפקון למרעי ומיא לא ישתון •
ותבו מן אורתתהון בישתא ומן
חטפא די בידיהון ותב יי במימריה
מן בישתא דחשיב למעבד להון
ולא עבד • ואוף אנתא נעבד
בנותהון ונגזור צומין ונקרא תעניתא
דגלין מירושלם וכד אתחייב
שנאיהון דבית ישרא אתא בת קלא
וקרת ליה לנבוכדנצר מלכא דבבל
ואמרת ליה מלכא נבוכדנצר
בסראה קום וסק על ירושלם ואחריב
יתה וקלי ית בית מקדשא בנורא •
בהא שעתא נבוכדנצר רשיעא
מניד ברישיה ומוביל ומייתי בידיה
מן קדם דהוה ידע מה דהוה בסוף
מ שריתיה דסנחריב • כד אשתלת
עליהון מלאכא מ שמי מרומא וקמל
מנהון תמנת עשר ריבבן וחמישא

אלפין

פתשגן הכתב

ובכל מדינה ומדינה אשתדר עלנא
הוינא בענא דלית להרעי וכספינתא
בימא דלית לה מדברנא • והוינא
ביתמין דלית להון אבא • וכד אינון
נקון אמחון מיתת • בהשעתא
אפיקונית אהונא לתרעי שושין ואפיקו
עלוי ספרא דאורייתא כד מברך
בסקא ומפלפל בקיטמא • והיון קרין
ביה בצר לה ומצאוך פי אל רחום
" אלהיך • קם מרדכי על ריגליה
בנוקהלא עני וכן אמר עמא בית
ישראל עמא חביבא ויקרא דחביב
ויקור קדם אלהיה ניקום ונחוי מן
אנשי בנינה כד אשתלת עליהון וינא
כד אמיתי נביא למהפך ית קרתא
דנינוה וממא פתגמא לות מלכא
דנינוה • וקם מבורסיה יקרית ואערי
תנא דמלכותא מניה ואתבסי סקא
ואתפלפל בקיטמא ואכריו בנינוה
ואמר מן גזרתיה דמלכא ודברבנוי

לספוך אם עיר טויה • ובהניש דהכר אל המלך קם מעל כסאו
ויסר כתר מלכותו חטיו ויהכסם בשק ויחפלט בלש ויקרל בנינוה
ויאמר • משעם המלך ודחלו ללחמ דהדיס וכבסה הכקר והלאן
אל יטעמו מאומה אל ירשו ומיס אלי יס • ויחכשו שקיס כהדס
וכבסאק יקראו אל אליהם בחרה וישונו חס מדירו כרטה ומן
כחמס אשר בכפיהם • ויחס אליהם על כרטה אשר דבר נעשות
לכם ולא עשה • ונס אהנו נעשה כסס וגזר • לום וקרא חסות
אשר בלנו מירובלים • וכנסתי יובי טולחוס של יבדל ילאה כח
קול וקרא לנבוכדנצר חק בבל ואמר נו • נבוכדנצר חק כדסיס •

מדינה אשר נחל שמה בכל מקום ומקום נכח עלינו • וככל מדינה
ומדינה נשלח עלינו • סינו כלאן אשר אין להם רואה • ובלהים
כלב יס אשר אין לה חובל • ויסומים סינו באין אב • וכיונקים
אשר אחס חמה • בעת סיהא הולילו סחרון אל שריו סוכן • ויולחו
עליו ספר חורס משוף בשק ומנוכל בעפר • ויקראו בו בלר לך
ומלאוך כל הדברים האלה באשרי • ימיס ושכח עד הי חלסין
ושמחם בקולו כי אל רחום הי חלסין ונו • קם מרדכי על רגליו
בחדק סקל ויטן ויאמר בית ישראל עם אלו ויקר לפני אלהיו
קיומה ואלה מאשיי יטוה נאשר נשלח אליהם ויהם בן אחמי סכניא

אלפין ולא אשתיר במשריתיה
 דכנחריב לא הוא בלחודי בכן (כד
 אידבר) בוע מרדכי ית לבושו
 ולבש סקא ואתיב בעפרא ואתפלפל
 בקיטמא ושרי למחתא דמעין וכן
 אמר בדיש בביתא חבל עליכון בית
 ישראל מן גור דינא הרין די נפק
 עליכון • ונפק בגו קרתא וצות
 צוחתא רבתא ומירא עד לתרא *
 ב ויבא ואתא לקדם תרע פלמין
 דמלכא מטול גורתא דאתגורת דלא
 ייתי אינש לתרעא בית מלכא
 בלבושא דסקא הוה גברא מדבית
 ישראל אויל לגבר עממא ואמר ליה
 בעי אנא מינד נהוי אנא ובנוי ואתתי
 קד לעברין ובלחוד נשתניב מן הרין
 קמלא אמר ליה גברא עממא לבר
 ישראל לא חזית מה פתיב בדיטגמא
 דפרס מלכא אחשורוש דכל גברא

עממא דמשתכת גבוי גברא יהודאי
 יתקמל כותיה בכנתה גברא ישראל
 אזל ליה לביתיה בעקתא רבא •
 בהשעתא אתקיים על דבית ישראל
 מה דכתיב בספרא דמשה ותורבנון
 תמן לבעלי דכביכון לעבדין
 ולאמהוולית דקניי ובכל זמא וזמא
 הוה כל גברא וגברא אויל וקרי
 בדיטגמא דפרס מלכא אחשורוש
 ומנה הווירעין כמא אית להו נייחא
 בגו עלמא בכן אתקיים על בית
 ישראל מה דכתיב באורייתא דמשה
 ויהו חייכון תלאין לך מלקבלא
 ותודעון יממא וליילא ולא תהימנון
 בחייכון בצפרא תימר אימת יהוי
 דמשיא וברמשיא תימר אימת יהוי
 צפרא מן זיעתא דלבכון די תוועון
 ומחיוז עיניכון די תחזון • ג ובכל
 ובכל מדינתא ומדינתא ובכל אתר

פתשגו

דכתב

ואתר

קום ועלה על ירושלים : והחריב אותה : ושרוף את בית המקדש
 באש • בעת ההיא נבוכדנצר כרשע הכניע ראשו ויפך ידו • על כי סיס
 יודע גל מה שקרא אל מלכה סמחריב : כאשר צולח אליהם מלכא
 חשתי מרומים ויכרנו בסס שמות : עשר דבוא והמלכה אלפים ולא
 גאלר במחנה סמחריב כי הוא לבדו ובוברו אז מרדכי את הדבר הזה
 קדש את כבדיו וילבש שק וישב בצמר ויחפוש בעפר : ויחל להוריד
 דמעות וכן אמר במלכה בכייסו אז עלטס בית ישראל מגזר דין הזה
 אשר יאל עליכם • ואלא בסוד הסעיר וילעק לעקס גדולה ומרס עד
 מאלד • (3) ויצא לפני עשר סיל המלך עג הכזירס סנגרס כי

אין לבוא אים אל עטר בים המלך בלבוס שק • וכיה אים ישראל פויל
 אלים נכרי ואומר לו • חבקס אני מתן לטומוגו אני ובני אשתי ל
 לעבדים : רק נליל מן הכוחס סולח • וכיה חזורו לו כלים סנכר
 אלים ישראל לא רלוח מה סנכס המלך אחשורוש דבחו כחומה : כל
 כל אים נכרי אשר ימלא אללו אים יהודי יכרג דמחו • אז היה
 סולך אים ישראל לביתו בנרה גדולה • בסת ההיא נתקיים על בית
 ישראל מה שכתוב בספר תורה משה והמלכה סס ללוינד לעבדים
 ולשפחות לין קוה : ובכל יום ויום היה כל אים ואים סולך וקורא
 דתם אער נסן המלך אחשורוש וממס סיו יודעים נחס יתי אצי
 היסס

ואתר די פתנמא דמלכא וגזירתיה
 מטי אבלא תקוף ליהודאי וצומא
 ובכאי ואילא וספדא וסקיא וקטמא
 משכבא בסגיאין דותבואינת ואתיין
 עולימתהא דאסתר וסריסהא ותניאו
 לה ואתועת מלכתא לחרא ושררת
 לבושיין למלכא ואת מרדכי וילמעבר
 סקיא מניה ולא קביל . ה ותקרא
 וקרת אסתר להתך חר מסריסי
 מלכא די תוה קאיסקמאה ופקידית
 יתיה על מרדכי למדע מה דין ועל
 מה דין . ו ויצא ונפק התך לית
 מרדכי לאשקגי (לפותיא) דקרתא
 די אית קדם תרע בית מלכא .
 ויגר וחיו ליה מרדכי ית כל דערע
 יתיה וית פירוש כספא די אמר המן
 למתקול לבית גנזי דמלכא מטול
 יהודאי למוכדא יתהון . ח וית
 וית פירוש כתבא ודיטגמא דפרים

בשושן למשיציא יתהון יתב ליה
 למחויא (לאסתר) ולמתניא לה
 ולמפקד עגה למיעל לות מלכא
 ולמתהננא מיניה ולמבעי מן קדמוי
 מטול עמה . ט ויבא ואתא התך
 ותני לאסתר ית מלוי דמרדכי . י
 ותאמר ואקרת אסתר להתך
 ופקרתיה מטול מרדכי . יא כל כל
 עבדוי דמלכא ועמא די במדינתיה
 דמלכא ידעין די כל גבר ואתתא די
 ייעול לות מלכא לפלטרין גויתא
 בדלא מתקרי תרא היא גזירתיה
 למקטל אלהן אושיט ליה מלכא ית
 שרביטא דדתבא ויחי . יאנא הא
 תלתין יומין מצליא די לא יבעי יתי
 מלכא ויחמי יתיה דבר הוית
 מתרביא לותך הויתא אמר לי דכל
 אתהאדת שכבי מן בנת ישראל
 ותיויל לות עממיא מן צבת נפשה

הכתב

פתשגן

לית

לרעם מה זה ועל מה זה . (ו) ויצא התך אל מרדכי אל רחוב העיר
 אשר לפני שער התך : (ז) ויגר לו מרדכי אל כל אשר קרהו
 ולא שרשח הכסף אשר אמר המן לשקול על גבוי התך ביומים
 לשבטים . (ח) ולא פתשגן כחב הדם אשר נתן בששון לכשמידש
 נתן לו להראות אל אסתר ולהביד לה ולצוות עליה לבוא אל התך
 ולהסתכן לו ולבקש חלפמן על עמה : (י) ויבא . התך ויגר לאסתר
 אל דברי מרדכי . (יא) ותאמר אסתר להתך ותאמר אל מרדכי .
 (יא) כל עבדי התך ועם מדינות התך יורשים אשר כל איש ואיש
 אשר יבוא אל התך אל הארץ הבינית . אשר לא יקרא אחת דמו
 להמית

היהם בעולם הזה או נתחיימו על בים ישראל מה שכתוב בחורף
 משה וסני מייך סלואיס לך מננד ופחדם לילה ויומם ולא אחמין בחייך
 בצקר האמר מי יתן ערב ובטריב תאמר מי יתן בקר מפחד לבכך
 השך חפחד ומעראה עיניך אשר תראה . (ג) ובכל מדינה ומדינה
 ובכל מקום ומקום אשר דבר התך ודמו תביע אצל גרול ליהודים
 ואוס וצני ויללה ומשפד סך ואשר יולע לרבים . (ד) ותבואה נשרות
 אסתר וסריסיה וחיזו לה ותחלחל סמלכס חמוד ותחלה בדיים
 להבטיח אל מרדכי ולהסיר סקו מעליו ולא קבל . (ה) ותקרא
 אסתר להתך אחד מסריסי התך העומד לשנים . ותאמר על מרדכי

לית לה חולק ואחסנתא ביני
 שבטיא די ישראל ועל דהוה התך
 שליחא בין אסתר למרדכי תקיף
 רוגזיה דהמן (עלוי) וקמל יתיה * יב
 ויגידו ותניאו למרדכי בכתבין ית
 פתגמי אסתר * יג ויאמר ויאמר
 מרדכי לאתבא טעמא לאסתר
 דלמא תרמין בנפשיך ותמרין די
 אנא אודמנית למלכות למהוי
 מלכתא ודילמא תחשבין בלביך
 ותמרין לית אנא צריכה למיבעי
 דחמין על בית ישראל . דאין
 רגליה דתר מן יהודאי מתנקפא
 לא תחשבין בנפשיך דאנת
 משתזבא מן כל יהודאי . מחמת
 שאול אבוי דאבוק גרם להון
 לישראל יתבישתא הדא דאם
 קיים מירעם דאמר ליה שמואל

פתשגן

דכתב

נבייא לא נפק עלנא המן רשיעא
 מזרעיה דבית עמלק ואם קמל
 יתיה שאול לאנג מלכא לא נפה
 עלנא בר המרתא הדין ולא זכין
 יתנא בעשרא אלפין ככרי כספא
 מן ידוי דמלכא אחשורוש ולא מסר
 קודשא בריך הוא ית ישראל בידא
 דתרין רשיעין דמן שידויא לא אתא
 עליהון דבית ישראל אלא עמלק
 אבא דאבוי דהמן רשיעא ואנת
 קרבא עם יהושע בר נון ברפידים
 ובצלוחתא דצלי משה רבינו אתמתי
 דכרנא דעמלק מן עלמא . ברם
 קומי ובעי דחמין מן קדם אבוק די
 בשמיא על עמא דבית ישראל .
 דמאן דעביד דינא בקדמאי הוא
 יעביד דינא בבתראי מן מאן הוא
 תקיף המן רשיעא או מן מאן

אחיקיימת

על דבר שחול אבי אביך החטולל עליהם על ישראל את הרשע הוא
 שאם היה מקיים את הדבר אשר לווה שמואל הציב : לא היה יולד
 עולמו המן הרשע מרע עמלק . ואם היה שחול הורג את אבג המלך
 לא היה בא עלינו בן המדחא הוב . ולא היה קונה אומנו בעשרת
 אלפים ככרי כסף מיד המלך אחשורוש . ולא היה מוסר הקב"ה את
 ישראל ביד שני הרשעים האלה : ובחלה לא בא איש על ישראל כי
 אם עמלק אב רבי המן הרשע וילחם נס יוסובע בן מן ברפידים
 ובספלה אשר החשול משה רבינו נחמה זכר עמלק מן העולם .
 חמס קומי ונקי רחמים מלפני אביך שבשמים על עמך בית ישראל
 והסופט אשר עשה חשפט בראשונים : הוא יעשה חשפט בלחרונים
 ממי

אתקנימית גזרתיה • מן עמלק אבוי
 דאבוי דאתא עליהון על דבית
 ישראל וטרד יתיה קודשא בריך
 הוא מן עלמא • מן מאן הוא תקיף
 מן תלתין וחד מלכיא הוא תקיף
 דאתין עליהון על דבית ישראל ונפק
 עליהון יהושע ברנן במלחא דשמיא
 וקטול יתהון • מן מאן הוא תקיף
 מן סיסרא הוא תקיף דאתא עליהון
 על דבית ישראל בתשע מאה
 ארתיבין דפרולא ואחר עליהון
 גובין דמא במידעם דלא יטבלון
 ולא ילון נשיא לב עליהון ולא יפשוון
 וקא יסגון בעלמא • ומסר יתיה
 קודשא בריך הוא ביד אחתא
 וקטלת יתיה • מן מאן הוא תקיף
 דמן רשיעא מן גולית דאתא וחסיד
 ית סידרי קרבאי דישראל ואתמסר

פתשגן

מניו הוא חוק בית הרשע • או מני יקום כורמני • משהלך אבי
 הבן חסר כל על בית ישראל • ויגרס אוחו סבב'ה מן סעולם • מני
 הוא חוק • המלשים וח' המלכים אשר בלו על בית ישראל • וילא
 עליוסס יהוסב ברבר ס' ויסרגס • ממי הוא חוק • מסיברא
 יוא חוק אשר על כל בני ישראל בהשגה מלוח רכב ברול • ויסגרו
 עליוסס בחרות מים לתען לא חשבנו ולא הלנו נהימס אל בעליסס
 ולה יפיו וירבו על הארץ • וימסור ליחו סבב'ה ביד אשה וסחרגנו
 מני הוא חוק סמן הרשע • ונלית אשר כל וימרף משרכות חלכיס
 וימסר ביד דוד ויסרגנו • מני הוא חוק • מצני ערפה הוא חוק
 אשר כמו ויערכו מלחמה עם ישראל וימסרו ביד דוד וביד סכדיו

ביד דוד וקטל יתיה • מן מן הוא
 תקיף מן בנהא דערפה הוא תקיף
 דאתו ואנחו קרבא עם דבית
 ישראל ואתמסרו ביד דוד וביד
 עבדוי וקטלו יתון ברם לא תתמנעין
 פומיך מן צלוי ושפותך מן למבעי
 רחמין מן בריך ומלצלי דבזכות
 אבהתנא אישתיזבו ישראל מן
 קטלא ומאן דעבד לישראל ניסא
 בכל עידן ועידן הוא ימסור ית
 שונאנא בידנא ונעבד בהום ברעות
 נפשינא • ברם לא תדמין בנפשיך
 אסתר דאנת משתיובא בבית
 מלכא מן כל יהודאי • יד כי אלא אם
 משיגא תשלון בעידנא דהא
 קדישהון ופורקניהון דיהודאי
 (דבכל שעתיא מצמת להון פורקנא
 מאתר אותרן ואת ובית אבונך

הכתב

ויהרגום • ולכן לא חמט פוך מהספלא ושחחתיך חבקש רחמים
 וסחחוניס חנורתיך • כי בזכות אבותינו נמל ז בני ישראל חרבי •
 ומי שטעה נמיס לישראל כלל עת ועת • הוא וחסור אש אויבינו
 בידיו • ונעשה בהם כרוננו • ואל חדמי בנפשיך להמלט בית המלך
 מכל היודים • (יד) כי אם החרש חרשיי בפת הוואס • קדושס
 ומושיעס של ישראל יצמיה להם ישועס מחקוס אחר וזה וביח אביך
 חאלדו • ומי יודע כי על אשר נפקדו עונות בית אביך סגעת
 לחלכות • עו וחלמתי • אספר כנכס להשיב דבר אל פרדני • (עו)
 לךנכס אש כל סיהודים סחמלאים בשיטן ולומו עלי ואל חאלנו ואל
 חסו סלשס ימיס ושלוס לילס • וגם אמי וגערותי אלס כלאוס •

חיבדון

תִּבְדוּן וּמִן יָדַע דְּלִמָּא דְחֻשְׁבִּין
 חוֹבֵי בֵּית אַבּוּד קָרִיבַת לְמַלְכוּתָא
 מִי וְתֹאמַר וְאִמְרַת אֶסְתֵּר בְּכַתְבָּא
 לְאַתְבָּא פִתְנָמָא לְמַרְדֵּי * מִי לֵךְ
 אִיזִיל בְּנוֹשֵׁית יִהוּדָאֵי דְאֶשְׁתַּבְּחוּ
 בְּשׁוֹשֵׁן וְצוּמוֹ עֲלֵי וְלֹא תִיכְלוּן וְלֹא
 תִשְׁתּוּן תְּלָתָא יוֹמִין וְתִלְתָּא
 לִידְוֹאֲתָא וְאוּף אֲנָא וְעוֹלִימְתֵי אֲצוּם
 כּוֹתְרוֹן וּבְכֵן אִיעוּל לְוֹת מַלְכָּא
 בְּלֹא פּוּקְדָנָא וְאִין אִיבְרָא מִן עֲלָמָא
 הָדִין בְּגַלְלוּכוֹן אִית לִי הוֹדְקָא
 לְעֲלָמָא דְאַתִּי * דְעַד הִשְׁתָּא אֲזוּלַת
 לְוֹת מַלְכָּא בְּלֹא רְעוּתִי וְהִשְׁתָּא
 בְּרְעוּתִי וּבִת יֶעֱרָאֵל דְאַנִּיסָא מִיִּן בֵּר
 עַמְמִיז שְׂרָיָא לְבַעֲלָהּ וַיְפּוֹק הִתְנָא
 מִבֵּית מִשְׁכְּבֵיהּ בְּדַסְקָא אֲסִיד
 וּבְכֻתָּא מִבֵּית גִּנִּינָא כְּרִישָׁה
 מִפְּדַל בְּקַמְטָא * וְאַנְשֵׁי וּבְעִירֵי

פתשנ

ובכן אבוא אל המלך אשר לא דעה . והא אונד בגללם מן הסולם
 הא יס לי חלק לעו"כ * כי עד עתה בלתי אל המלך בלתי רלוני
 ועתה אבוא ברלוני ונח ישראל פאנוסה חמיש נכרי מותרת לבעלה
 ינא הסחן מחרו חזר שק והגלה מחוססה ודאסה מעוללת בעשר
 ואדם ובסחה . טור ולאן . אל ישעמא חלומה ויפרדו יונקים משדי
 פחם : עתה הביא בחרו מחזק הקכל ונמנלו בו שנים עשר אלף
 כהנים בחירי ה' : וילו אוסה לקחם שופרות בימינם . ומכרי מורם
 בשמאלם . ויטנו בקול כבים ויחמרו נכה פרי ה' : אלא אלסי ישראל
 זלח טיא חמורה אשר נחמ לנו : כהס העם כאלכונ יב ל מן הסולם
 מי יקום ויקרא בש ויזכור שמך . השמש ויירה ישחנו אורם ולא

וְחֹרֵי וְעֵנָא לָא יִשְׁעִמְעוּן מַרְעִם
 וְאַפְרִישׁוּ יַנְקִין מִן חֹרֵי אִמְהַתְּהוֹן
 בְּהִשְׁעָתָא בְּרִירוֹ בֵּיהּ בְּקַהֲלָא *
 וְאֶשְׁכְּחוּ בֵּיהּ תְּרֵי עַסְר אֲלָפָא
 כְּהֵנָּא בְּחִירֵי וְאַנְקִיטוּ יִתְרוֹן שׁוֹפּוּרֵי *
 בְּיַמֵּינֵיהוֹן וְאוּרִיתָא בְּסַמְאֵלִיהוֹן *
 בְּכִיִּין וְעֵנִין וּבְכֵן אֲמַרִין כְּלָפִי לְעֵידָא
 אֱלֹהָא דִּישְׂרָאֵל הָא אוּרִיתָא דִּי
 יְהִיבַת לָנָא * הָא עֲמָא רְחִימָא בְּטִיל
 מִן עֲדָמָא מָאן קָאִים וְקָרִי בֵּיהּ
 וּמַרְבַּר עַל שִׁמְךָ * שְׁמַשָּׂא וּסִיְהֵרָא
 יִתְשׁוּדַךְ נְהוּרִיהוֹן * וְלֹא יִנְהוּר דְהָא
 לָא אִיתְבְּרִיאוּ אֲלָא בְּדִיל עַמְךָ
 יִשְׂרָאֵל וְנִפְלוּ עַל אֲפִיהוֹן וְאַמְרִין
 עֵינָנו אֲבִינוֹ עֵינָנו * עֵינָנו מַלְבְּנוֹ עֵינָנו
 וְשׁוֹפּוּרֵי תַקְעִין עֲמַרוֹן וְעֲמָא עֲנָאִין
 בְּתִרְיָהוֹן עַרְדֵּי בְּכוֹן חִיָּלֵי שְׁמִיָּא
 וְנָדוּ אֲבַהֲתְנָא מִן קִבְרִיהוֹן *
 וַיַּעֲבֵר

הכתב

יהו : כאשר הכח לא נבראו כי אם בגלל טמא ישראל ויפלו על
 שניהם ויחמרו עינו אבינו ענינו : עינו מלכנו ענינו . והספורות
 חוקטים עמסה והכס עונים אחריכם עד אשר כע נבלות כשמים
 וינטו אבוחינו מקברם . (ז) ויעבור מרדכי ויעש ככל אשר נאסה
 עליו אסתר . (א) ויכי ביום כשלישי : כלום אסתר נאסה
 לזמות לום אחר לום קחם מן העפר ומן האפר בכשיפת קומם
 ולא בזקיס : ומעסה בעדי מלכות והלכס לבוש מלכות מרוקב כהב
 מופז . וכמות פסים טובה ממולאש בלכנים עונות ומרגליות אשר
 הביאו אוסה מלרץ חרשים . והחן נהר זכב טוב בראסה . והתם
 נעלי זכב אופיר כרגלים : ואחרי כן כרימה קונב בספלה . והאחר

ויעבר ועבר מרדכי ועבר כל מה
 דפקדת עלוי אסתר : ה א ויהי
 והיה ביוםא תליתאה בד צמית
 אסתר תלתא צומין צומא בתר
 צומא . קמת מן עפרא ומן קטמא
 בד בפיתה קומתה . וקא פשיטא
 ואתקנת בתיקונהא במידעם
 דמתקנן מלכאתא לבשה לבושה
 דמלכותא מטקס ברהבא טבא
 דאופיד היא שידאה פרנגן טבא
 דמטקס באבנין טבין ומרגליו די
 אייתין יתיה ממדינת אפריקי
 ואחתת ברישא בליא טבא
 דרהבא ושמת בריגלה מסנאה
 דאוכריון ובתר כן אסתר בצלותא
 מצליא וכן אמרת אנת הוא אלהא
 נכא דאברהם יצחק ויעקב
 ואלהיה דבנימין אבא לא מן

דשפירא אנא קרמך אנא עלית
 קדם מלכא מפשא הדין . אלהין על
 עמך בית ישראל דלא יכרון מן
 עלמא דמטול ישראל ברייתא ית
 עלמא כוליה דאין ישראל יכרון מן
 עלמא מן ימר קרמך קרוש קרוש
 קרוש בכל יומא ויומא תלת זימנין
 כמרעם דשובתא חנניא מישיאל
 ועוריה מן אתון נורא יקרתא וית
 דניאל מן גובא דאריותא כן את
 שויב יתי מן ידיה דמלכא מפשא
 הדין . וגמול עמי חניא וחסדא
 בעינוי . בדמעין אמרת אסתר
 מלחא . ובתחנונין סדרת צלותא .
 כבעו מינד שמע צליין שמע צלותי
 בעידנא הדין גלינן ומרדינן מן
 ארעתנא . וובריל חובנא מסרתא
 יתנא די יתקיים בנא פתגמא

דכתיב

דכתב

פתשגן

חס הוא כאל הנדול אלהי אברהם יצחק ויעקב ואלכי בנימין אבי
 לא מפני שבועה אני לפיך בלא חלי לפני המלך הטעם בזה . כי
 אם על עומך בית ישראל שלא יאכדו מן העולם : כי בעבור ישראל
 בראש את העולם כולו . ואם ידאל יאכדו מן העולם מי יאמר
 לפיך קדוש קדוש חמוך כבד יום שיש שלש פעמים : כאשר הללה
 הנניא מישאל ועדיה חמוך כבד יום שיש שלש פעמים : כאשר הללה
 כן חילי מיד המלך הטעם בזה . וגמול לא מן חסד עמדי בעינוי
 בדמעון אמרה אסתר כדבר ובתחנונים סדרה הפלחה . בבקש
 מורך שומע השלוח : שגם חפשי בעת הווא . גלינו ונחמקנו
 מחרנו ובפונדונו מחרנו למתן יתקיימו מן מקרא שכתוב והתאדרסה

ריב

דכתיב ותורבנון תמן לבעלי
 דבביכון לעבדין ולאמהין ולית
 דקני • ורתא נפקא לקטלא וכולנא
 מתמסרין לתרבא דקטלא ולשציא
 גמירא כחדא • זרעיה דאברהם
 לבו שין סקין • וקיימא רמי להון על
 רישיהון • אין תמו אבהתא מה תמו
 בנאי • אם גשתיצי מאן מודי קדמך
 טפללא אם תמו וארגיוו מה עברו
 ינקי תדיא (מה תמו קדמך) יתבי
 ירושלים געי מן קבריהון דמסרת
 בניהון למתנכסא בענני שימא את
 מעבר יתנא מה קלילין אינון יומא
 חדוותן דהמן רשיעא מסרתא יתנא
 ולבעלי דבבנא לאתנכסא • מדכרא
 אנא קדמך עובדי רחמיך מן
 אברהם אישידי למימר נסיתא יתיה
 בכל נסיונין בדקתא יתיה ואשתבת

פתשון

דיבה ריבנו אל המן • ונקום קמחינו בן המהלא עיי עמך
 ישראל • הרי והמליך לשמך בקם כלוחינו כסה אחר • ויהי לאויב
 להם בכל מחמקותיהם • שבעת בריח עולם נשבעת עמו • עקידת
 ימק חרים אוחו • זרק המן אל הכסף לפני המלך להנות אוחמו
 בעשרה אלפי ככרי כסף • שמו קילו ועמו והולילו מלרה לרוחה
 טובד אויבים עבור אל המן ולא חסיה תקוטה למשלחו • וחש
 אחר אל קולה וחשק לצקה גדולה ומיילל ילה מרה • בבכי
 ובשמוח אחר דברים • ובחמיוס סדרה תפלתה • גרוגה נמר
 חלשקה פיה • ועימה כלו חמעותיה • חשבה אחר בלבה וחאחר
 אוי אבוא לפני המלך ולא יקבלני • ואני בניי באל לפני המלך לבקש

יד

מהימן סעיד וסמך לבני רחמי •
 דתעיל יתהון בחותם קיימא
 עולבננא תבע מן המן • ופורענותא
 מן בר המדתא פרע מיניה עלידא
 דעמך ישראל די בעא לשיצי יתנא
 כחדא אימר צר ותשיניק לעמך
 הוה לעקא להון בכל אתריהון קיים
 עלמא קיימתא עימנא עקידת
 יצחק תזוקף יתנא רמא המן כספא
 למלקא למובן יתנא בעשר אלפין
 כפרין דכסף שמע בקלנא ועני
 יתנא ואפיק יתנא מן עקא לרוחא
 תבר תקיפין תברית המן ודא תהוי
 תקומה למפלתיה ואורימת אסתר
 קלא וצוחת צוחא רבא וילילת ללא
 מרירא בבכיא ובדמעין אמרת
 מלתא ובתחנונין סדרת צלותה
 גרוגה איתחר מן קרם צוחת פומה

הכתב

ועינאה

רחמים על נחלחו • ומלאך רחמים יקיימי ויבוא עמי במן וכתב
 זכות אברהם חבול לפני • עקידת יצחק חרומתי • והסד יעקב
 חנן כפי • ומן יוסף על לבוי • אשרי הגבר אשר יצטח בה' ולא
 יבוש כל הבושה בו • ימינו ושחלנו יחמוך עלי אשר בהם ברא עולם
 כולו • כל ישראל מבקשים עלי רחמים ובטובתם אחי כומכ •
 מבקשת אני רחמים עליהם כאלם המהמק לפני חלסיו והפלחו
 נשמתה בעת לרחו • נראה מעשי אובחינו ונעשה בהם • והוא יעשה
 לנו אה בקשתי • שמאלו של אברהם אחוה בוארו של יצחק וימינו
 במאלה • עשה ברעון טוב רעוך ולא הסתההה משמות שליחתיך •
 פתחה ברוקס חלונות הלונות לשם מקום להוציני מרום הלועקים

במאד

ועינהא אסתמין מן דמערתהא
 דמיית אסתר בלבה ואמרת דלמא
 אעול קדם מלכא ולא יקבל מני
 הא אנא עלא קדם מלכא למבעי
 דחמין על אחסנתי ומלאך דחמין
 יקדים יתי ויעול עמי חנא וחסדא
 זכותא דאברהם תיעול קדמי
 עקירת יצחק תזקוף יתי וחסדא
 דיעקב תתייב בפומי וחיניה דיוסף
 על לשני טוביה לאנש דמתרחיץ
 עלוי ולא בהות כל דרחיץ ביה
 ימיניה ושמאליה תפשוט לי דבהון
 ברא עלמא כוליה כל ישראל בעיין
 עלי דחמין (דעל טובכתון אנא קא
 סמיכנא) עליכון אנא בעיא דחמין
 דמירעס דמתתון אנש קדם קודשא
 בריך הוא משתמעא צלותיה
 בעידן עקתיה. נחוי ונעביד כעובדי
 אבהתנא ונעביד בותהון והוא

פת שגון

בחדר זקן אומרים: אוי לו לשלם אה ככה ועשה: קוראה אה
 לפיך עמי. כי אהה עונה לאיש אשר לו צרה ונוקם. ואהה רואה
 צרה נפשו. רחום והגון נקראת: ארך אפים וחמדה להטיב. נושא
 עון ופשוט: שומר סברות והספר לאוהביו ושומרי מצותיו לאסף דור
 וגם לאבותיו רחום נקראת. זאה היא הכבושה אשר נכבשה להם
 בך. כאשר שמעח בקול יונה במצי סדגס. כן שמעח לקול ישראל
 המצילים ליונה: הבונים ויושבים כהמה על החסבר. שחם קולנו
 יענו והוילתנו מרה לרוח. שלשה צומח למחי לפיך. ומן היום

יעביד לנא ית בעותנא שמאליה
 דאברהם אחידה בצוואריה דיצחק
 וימיניה על סבינא. עבד ברענא.
 רעותא מימרך ולא עביב מן
 שליחותך. פתחת דקיעא כוין כוין
 למיתן אתר למלאכי מדומא צווחין
 במרר ובן אמרין תבל לעלמא אם
 כן יעביד אנא קרייא קדמך עני יתי
 דאת עני לכל מאן דרחיק ליה ולבל
 מאן דעייקין ליה. ואת חווי לעקת
 דנפש דחמנא וחננא איתקריתא
 מרחיק רגז ומסני למעבד טיבו
 וקשום שביק לעוין ולחובין. נמר
 קיימא חסדא דרחמו ולנמרי פיקודוי
 (אורייתא) לאלפי דדין ואף
 לאכהתא די לנא רחום אתקריתא
 דדין הוה קיימא דקיימתא עמהון.
 שמעת בקל יונה והות בכיא ויתיבת
 באתתא על מתברא שמע בקלנא

הכתב

הוס והלאה מה אוכל לעשות: רצון העולמים יכולה הייתי ללוס
 חרבעה או חמשה ימים: אבל שמחי שלשה ימים כנגד שלשה ימים
 אשר הלך אברהם לעקוד אח בנו על גבי המזבח לפיך: וכשעמ
 לו שבושה ואמרו לו: כי בכל פה אשר יבוא ביך בלרה חזקור לכס
 עקדים ואחך אביסו ומשועט אותם: וגם למחי שלשה ימים כנגד
 כהנים לויס וישראלים אשר שמרו לפיך בחמדת הר סיני ואלמדו
 כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע: והאילס מן הלה האלח: ומען
 אשחר ואמר. אלהי הכהנים כוהן לנחם צלילס. זכור נא בעת

ועני יתנא ואפיק יתנא מן צרה לרוחה • תלתא צומין צמית קדמך מכאן ואילך מה אכיל למעבר רבון כל עלמא משכחת הויתא צום ארבעא ותמשא אלא צמית תלתא יומין לקביל תלתא יומין דאזל אברהם למעקר בריה על גבי מדבתא קדמך וקיימתא ליה קיימא ואמרת ליה די בכל אימת דנעלין בנך לאנגלי אדבר להון עקדתיה דיצחק אבוהון ופרוק יתון ותוב צמית תלתא יומין לקביל תלתא אומין דקמו בהנא ליואי וישדאל בשיפולי (דטורא) סיני ואמרו כל די מלך יי נעביד ונקבד ופרוק יתון מן עקא הרין • וענת אסתר ואמרת אדהא מרי תילותיה בדיק לבכין וכליין אדבר בשעתא הדא וכותיה דאברהם דיצחק ודיעקב ומן שאתי

פחשגן

כוחו וכוז הצרכים יצחק ויעקב ואל תשיבו ריקס משאתי ותקבתי לו טעבני וחבש אסתר לבוש חלנוז ותעמוד פחה בי כחלוד בהלכתי נוכח ביח המלך • וכחלוד יושב על כסא חלנוזו בבית המלנוז נכח פחה ייח המלך : (ב) ויהי כראות המלך את אסתר המלכה עומדת בחצר ושאן ון והסר לפניו : ויקומו שרי סבחים אשר לחנך לנא ולהרוג את אסתר • ויושב המלך לאסתר את שרביט כזהב אשר בידו ותקרב אסתר והגע בראש השרביט : (ג) ויאמר • לה המלך נוכ לך אסתר המלכה ומה בקשך עד חיי המלנוז וינתן לך : (ד)

שני

לא אתהדר ומן בעותי לא אתעקב • ותלכש ולבשת אסתר לבושא דמלכותא וקמת בתרע בית מלכא דדא גוייתא לקביל בית מלכא ומלכא הוה יתיב על כורתיה דמלכותא בבית מלכותא לקביל תרע בית מלכא • ויהי והוה כד תוא מלכא ית אסתר מלכתא קיימא בדרתא ואיתגמלת חנינא ותסרא קדמוי וקמו אספקלטורי דמלכא למיתי למקטול ית אסתר ואושיט מלכא לאסתר ית שרביטא דדהבא די בידיה וקרובת אסתר ומטת ברישא דשרביטא • ויאמר ויאמר לה מלכא מה לך אסתר מלכתא ומה בעותיך דמן לפלגא דמלכותא ואיתן לך • ותאמר וכד שמעית אסתר מליא האילין אתרטיטא ואמרת אסתר לית אנא בעיא מינך

הכתב

כט

מידעס

וחאזי וכשמוע אסתר הדברים האלה הרדה אסתר ותאמר איני נובקשת ממך חלומי • רק אם על המלך טוב יכל להלך ובמין אל כמחשבה אשר עשיתי לו : (ב) ויאמר המלך קרלו את המן והפנירו אוזו לעשות את דבר אסתר • ויבוא המלך ובמין אל המחשבה אשר עשה אסתר : (ג) ויאמר המלך לאסתר במחשבה פיין מה שאלתך אסתר המלכה וינתן לך ומה בקשך עד חיי המלנוז ותעש : (ד) ותען • אסתר ותאמר שלמתי ובקשתי : (ה) אם ואלמתי עמדה המלכה ותאמר • אחס המלך • אם לפניך המלך טוב • ואם

מִדַּעַם אֱלֹהִים אֵין עַל מַלְכָּא וַיִּשְׁפֹּר
 יַעֲזֹב מַלְכָּא וְהָמֵן יוֹמָא דִּין לְמִשְׁתָּיָא
 דְּעַבְדִּית לִיהּ : ה וַיֹּאמֶר וַאֲמַר
 מַלְכָּא קְרוּנִית הָמֵן (וְסַרְהִיבּוּ) יִתִּיה
 לְמַעְבַּד יִתְּ פִתְגָמָא דְאַסְתָּר וְאַתָּא
 מַלְכָּא וְהָמֵן לְשִׁירוּתָא דִּי עַבְרַת
 אֲסְתָּר : וַיֹּאמֶר וַאֲמַר מַלְכָּא
 לְאַסְתָּר בְּמִשְׁקִיָּא דְחֻמְרָא מָה
 שְׂאַלְתִּיךְ אֲסְתָּר מַלְכָּתָא וְאַתְּן לָךְ
 וּמָה בְּעוּתִיךְ דְּמִן דְּפִלְגָא דְּמַלְכוּתָא
 וְאַעְבִּיד : וְזִתְעֵן וְעֵנַת אֲסְתָּר וְאַמְרַת
 שְׂאַלְתִּי וּבְעוּתִי : ה אִם מִצְּאֵתִי עֵנַת
 מַלְכָּתָא וְאַמְרַת אַנְתְּ מַלְכָּא אֵין
 קְדָמְךָ מַלְכָּא מִבּוּ וְאֵין אִשְׁכַּחִית
 הֵינָא וְחֻסְדָּא וְדַחִימִין קְדָמְךָ וְאֵין עַל
 מַלְכָּא שְׂפִיר לְמִיתָן יִתְּ שְׂאַלְתִּי
 וְלְמַעְבַּד יִתְּ בְּעוּתִי יִתִּי מַלְכָּא וְהָמֵן
 לְשִׁירוּתָא דִּי אַעְבִּיד לְכוּן . וְלִמְחַר
 אַעְבִּיד אִיךְ מִלּוּי דְּמַלְכָּא וּמְטוּל
 תְּלָתָא פְּתִגְמִין וּמִינַת אֲסְתָּר יִתְּ הָמֵן

פתישגן

חללתי מן והסד ורחמים לפניך . ואם על המלך טוב לחם אח סלחתי
 לעשות את בקחתי . יצוא המלך והמן אל המסכה אשר אעשה לכם
 וחמר אעשה כדבר המלך . ועל שלש דברים חזוניה אסתר את
 המן אל המסכה . האמר . כי יעשה אסתר ויחל איכם הרג המן
 את המלך על כי היה עוֹלָךְ בשליחות בינה ובין מרדכי : ומאמר חזוניה
 את המן אל המסכה . הבטי לחמן עקור המסכה מלבו . ועוד הפילה
 קלחא בין המשרים ובין המן ולחמן המלך מה הוא אדבר

לְשִׁירוּתָא . פִּתְגָמָא קְדָמָאָה דִּידַעַת
 אֲסְתָּר דְּחֻמְתָּת הָמֵן הֵיךְ קְטִלִית
 הַתֵּךְ דְּהוּהָ הַלִּיךְ בְּשִׁלְחוּתָא בִּין
 אֲסְתָּר לְמַרְדֵּכִי וְאַמְרַת אוֹמִין יִתְּ
 הָמֵן לְשִׁירוּתָא . פִּתְגָמָא תְּנִינָא
 מְטוּל דְּאַעְקוּר סִנְאָתָא מַלְכִּיה
 וְתוּב אִירְמִי טַנְאָנָא בִּין אֲתִישׁוּרוּשׁ
 לְהָמֵן וּדְרִימֵר מַלְכָּא מָה הוּא הִקְדָּא
 מִלְתָּא דְּמַכּוּלָּהוּן שְׁלִטְמוּנָא דִּידִי
 לֹא קָרִית אֲסְתָּר לְשִׁירוּתָא אֵלָּא הָמֵן .
 פִּתְגָמָא תְּלִיתָאָה אֲמַרַת אֲסְתָּר
 כּוּלָּהוּן רַבִּית יִשְׂרָאֵל עֵינִיהוּן עֲלִי
 תְּלִיין דְּאִיבְעִי מִן מַלְכָּא אֲתִישׁוּרוּשׁ
 לְמַקְטִלִיָּה לְהָמֵן . אֵלָּא אוֹמִין יִתִּיה
 לְשִׁירוּתָא מְטוּל דְּנִתְּהִפִּיד לְבָהוּן
 דְּבֵית יִשְׂרָאֵל וְנִתְּפַנִּין לִנְתְּ אֲבוּהוּן
 דִּי בְּשִׁמְיָא וַיִּכְעוּן בְּחַמִּין מִקְדָּמוּי :
 טוֹיִצָּא וְנִפְקַ הָמֵן בְּיוֹמָא הַהוּא חֲדִי
 וַיִּשְׁפֹּר לְכָּא וְכַד חֻמָּא הָמֵן יִתְּ
 מַרְדֵּכִי יִתִּיב כְּתָרַע בֵּית מַלְכָּא וְלָא

הכתב

קב

היה אשר מלל המרים אשר לו . לא קראה אסתר אל המסכה כי אם
 המן . השלישי . אמרה אסתר כל בית ישראל ציונים תלוזים עלי .
 כי אבשה מזה המלך אשכנזים להרג את המן : אך חזוניה אומי
 אל המסכה לחמן יתחפך לפס על ישראל ויפנו אל אביהם בששונים
 ויבקשו רחמים תלמידי : (ט) ולא המן ביום הסוד שמח וגוב לב
 ונראות המן את מרדכי יושב בשער בית המלך ולא קם ולא זע חמנו
 ויחלל המן על מרדכי חמה : (י) ויתחפך המן ויבא אל ביתו
 וישלח

קם ולא זע מיניה ואיתמלי המן על
 מרדכי חמתא * ויתאפק ואתחמם
 המן ועל לגוי ביתי ושדר וקרא
 לרחימוי ולורש אתתיה * ויספר
 ותני להון המן ית יקריה דעתריה
 ודבותא דבנוי וית כד מה דרומים
 יתיה מלכא וית כל מה דנטיל יתיה
 לעיל מן כל דברבניא ועברוי
 דמלכא * יב ויאמר המן ואמר המן
 אוף לא זמינית אסתד מלכתא עם
 מלכא לשירותא די עבדת אלא יתי
 ואוף למחר אנא אודמנית לה עם
 מלכא * ג וכל זה וכל כדון לא סליק
 הדותא (קדמוי) ולא שפר עלי בכל
 זמן די אנא תמיית מרדכי יהודאי
 דיתיב בתרע מלכא * יד ותאמר
 ואמרת ליה זרש אנתתיה וכל
 רחימוי בנודא לא תיכוד למרמיה
 דאשתויב מיניה אברהם אבוי
 בסיפא לא תיכול למקמליה

דאשתויב מיניה יצחק אבוי • במיא
 לא תיכוד לשניקיה דאשתויבו
 מנהזן משה ובני ישראל • בגוב
 אריותא לא תיכול למרמיה יתיה
 דאשתויב פניה דניאל • ברם עבירו
 זקיף חמשין אמין ובצפרא אומר
 למלכא ויצלבון ית מרדכי עלוהי
 דער כרין לא אתנסי הד מנתון
 בצליבת קיסא ואשתויב מן פתר
 כן עול עם מלכא לבית משתא
 בחרוא ושפר פתגמא קדם המן
 ועבד קיסא לגרמיה * ו א בלילה
 בדיליא ההוא סליקת קבילת ריביא
 דבית ישראל לרקיעא ואשתמעט
 מקדם מרי עלמא היך קדגדין ועזין
 עד דאתנדרו כל אנגלי מרומא
 זקמו מתבהלין ואמרין אילין לאילין
 דקמא אתא זמנא למבווי עלם חרוב
 הא בכין אתכנשו ואורו קדם מרי
 עלמא ענה רבון עלמא ואמר להון

פתשגן

הכתב

מה

זשלח ויקרא אל חוכביו ואל זרש אששו : (יא) ויספר להם המן
 אח כבוד עשרו ורוב בניו ואח כל אשר גרלו המלך ואח כל אשר נשאו
 מעל כל הכשרים ועבדי המלך : (יב) ויאמר המן אף לא הזמינה
 אסחד המלכה עם המלך אל המשה אשר עשאה כי אם אחי וגם
 למחר אני קרוו לה עם המלך : (יג) וכל זה איננו סולק שמחה
 לפני • ואינו טוב בעיני • ככל עם אשר אני רואה אח מרדכי
 כיכורי יושב בשער המלך : (יד) ותאמר לו זרש אששו וכל חוכביו

באש לא חוכל לכפילו • די כולל ממנו אברהם אבוי • דחרב לא
 חוכל לברבו : די מלשח ממנו יצחק אבוי • בחיים לא חוכל לנערז
 כי נשאר חכם משה ובני ישראל • בבור אריות לא חוכל להשליכו •
 כי נשע ממנו דניאל : אף יטשו טין בבוכה המשים אמה ובנקר
 אמור לחך • ויחלו אם מרדכי עליו • כי עד ככה לא ניסה אחד
 חכם בחליית טין ונמל : ולאחר כן בוא עם המלך אל כמשה
 שמע וייגב הדבר לפני המן וישע לו הכן : א (א) בליש כסוא

מה דין קל גרדין די אַנא שמע ענת
 מדת רחמין וכן אמרת לא הל גרדין
 אנת שמע אלהן קל ריביא רבית
 ישראל דאודמנו למהוי קטידין על
 גזירת המן רשיעא מניר אתמלי
 מרי עלמא רחמין ומיבו על עמיה
 ואמר לבועית סיטומתא דאתחתמא
 לביש על בית ישראל ופקיד
 למלאכא די ממנא על שיגושתא
 ונחשושיגישית אחשורוש ונדרית
 שינתיה דמלאכא דאחשורוש
 ואקדים בצפרא נסים אפין ואמר
 לשמשי ספרא לאייתאה ספרא
 דכרנניא פתגמאי ומויא מה דארע
 לכל מלכיא די לפרס ומרי ומנימות
 עלם וכד תוא שמשי ספרא ית מה
 דהוי מרדכי על בגמין ותרש הוה
 מהפך ית פצימי ספרא ולא הוה

פתשגן

ענה נערה נערי בני ישראל לרקיע . ומשמע לפני ארון העולמים
 כקול גדיים וצבים : עד שבמקורו כל מלכי מרום ויקומו מכוהלים
 ויאמרו זה לוח אולי בל הקץ להיות העולם חרות . אז התקבלו וילכו
 לפני ארון העולמים : וישן לור עולמים ויאמר אליהם : ומה קול
 הנדיים כאלה אשר אני שומע . ענה קצם ברחמים וכן אמרה .
 לא קול גדיים אמה שומע . כי אם קול נערי בני ישראל המוכלים
 לשבח על דבר המן הרשע . מיד נמלא ארון העולמים רחמים וירוב
 על עמו : ויאמר לקרוע המוחם אשר נחמם לרעה על בית ישראל :
 וילכו אה המלאכים הממונים על התחומה ועל הבהלם . וירדו ויבהלו
 אה אשכנזים ואמר אנת המלך אשכנזים וישלם כבקר ופניו ונעפים

צבי למקרי והוה רעוא מן קדם מרי
 עלמא ואתגוללו פצימיא מאליהם
 והווי מתקרין מליא מן גו פצימיא
 קדם מלכא : וימצא והווי מסתכל
 וחמי מה דכתיב בספר דכרנניא
 דהוי מרדכי על בגתנא ותרש תרין
 שלטוני דמלכא נטרי רישיה
 דמלכא דבאון לאושיטא ידיו
 דמקמל למלכא אחשורוש :
 ויאמר ואמר מלכא מה אית עביד
 יקרא ורבותא למרדכי מטול הדין
 מלתא ואמרו עולימו דמלכא
 משומשגנוי לא אתעביד עמיה
 מידעם : ויאמר ואמר מלכא מן
 בדרתא והמן על לדרת בית
 מלכא בריתא למימר למלכא
 למצלב ית מרדכי על זקיפא
 דאתקין ליה : ויאמרו ואמרו

הכתב

ויאמר לשמשי הסופר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ולדעת
 מה עקרה למלכי מרי ופרס מינוי קדם : וכראות שמטי הסופר את
 אשר הניח מרדכי על בגתנא וחרש . היה מהספר ללוח הספר
 ולא היה ספן יראון : וברעון אדוני האדונים התגוללו בהלכות
 מאלהן ונקראו הדברים אשר הניח מרדכי על פני המלך . (ב)
 וימלא . והיה עתה וירא זה שנסוב בספר הזכרונות . אשר הניח
 מרדכי על בגתנא וחרש שני הריים המלך משומרי ראש המלך . אשר
 בקצו לשלוח יד להרוג את המלך אשכנזים : (ג) ויאמר המלך מה
 נעשה יקר וגדולה למרדכי על הדבר הזה ויאמרו נערי המלך
 משאשני לא נעשה צעזע דבר : (ד) ויאמר המלך מי בחלל וסמ

יתִּהְיֶה וְחָשַׁב בְּלִבּוֹ וְאָמַר הֲמִן
 לְמַקְלָדִי בְּעֵי וְנִמְלִיךְ חֲלוּפֵי בְּעֵי
 כְּמַאֲרֵי חַיִּים בְּחַוּוֹתָ * וַיֹּאמֶר וְאָמַר
 מִלְּפָא לְהֶמֶן סְרָהִיב וְעוֹל לְבֵית
 גְּנוּי דְּמִלְּפָא וְסָב מִתְּמָן חֲדָמָן
 כִּסְיָא דְאַרְגֻּוֹנָא טָבִין וְסָב מִתְּמָן
 (לְבוּשָׂא) שִׁירָאָה טָבָא פְּרַגְיָנָן
 דְּמִטְּפָס בְּאַכְנִין טָבִין וּמְרַגְלִיּוֹן וְתִלְגִּין
 בְּאַרְבַּע קַרְנֵיתִיה דִּירֵיה וּגְוִי דְרַהֲבֵי
 וְרִימוֹנָא לְכָל רוּחָא וְרוּחָא * וְסָב
 מִתְּמָן כְּלִילָא רַבָּא דְרַהֲבֵי
 מוֹקְדוֹנִיָּא דְאַיִתִּיאָו יִתִּיה לִי מִן
 קַרְיִין וּמְרִינְתָא בְּיוֹמָא קְרַמָּאָה
 דְקָמִית בְּמַלְכוּתָא וְסָב מִתְּמָן
 סַפְסִירָא וְשִׁדְיָאָנָא דִּילִי דְאַיִתִּין לִי
 יִתִּיה מִן כּוּשׁ מְדִינְתָא וְתִרְיִין בְּרִינִין
 דִּילְבוּשֵׁיהוֹן לְבוּשָׂא דְמַלְכוּתָא
 דְּמְרַגְלִיאָתָא דְאַיִתִּיאָו יִתּוֹן לִי
 מְמִדִּינַת אֶפְרַיִקִי וּפְזִיק לְאַוּרִיָּא
 דְּמִלְּפָא וְדַבֵּר מִתְּמָן סוּסִיא דְּמִלְּפָא

דקאים

הכתב

עוֹלִימִי מִלְּפָא לְוֹתִיהָ הָאֵהָמֵן קָאִים
 בְּדָרָא וְאָמַר מִלְּפָא יְעוֹל * וַיִּבֵּא
 וְעַל הֶמֶן וְאָמַר לִיה מִלְּפָא מַה
 לִיעֲבַד לְגַבְרָא דִּי מִלְּפָא צְבִי בִּיקְרִיָּה
 וְחָשִׁיב הֶמֶן בְּלִבּוֹ מֵאֵן בְּכָל עֲבָדוּי
 דְּמִלְּפָא יְקִיר כּוֹתִי וְלִמָּא יִתְרַעִי
 מִלְּפָא לְמַעַבְד יְקָרָא יִתִּיר מִנִּי * ו
 וַיֹּאמֶר עָנִי וְאָמַר הֶמֶן לְמִלְּפָא גַבְרָא
 דִּי מִלְּפָא צְבִי בִּיקְרִיָּה * חִיבִיאָו
 יִתּוֹ לְבוּשָׂא דְמַלְכוּתָא דִּי הוּוּה
 לְבִישׁ בֵּיה מִלְּפָא וְסוּסִיא דִּי הוּוּה
 רַכִּיב עָלוּי מִלְּפָא וְאַתִּיתֵיב כְּתָרָא
 דְּמַלְכוּתָא בְּרִישֵׁיה * טוֹנְתוֹן וְיִתְנוֹן
 לְבוּשָׂא וְסוּסָא עַל יְדוּי דְּגַבְרָא
 פְּרַחְוִנְאִימֵן שְׁלִישִׁי דְּמִלְּפָא וְלַבְּשׁוֹן
 יִתְּגַבְרָא דִּי מִלְּפָא צְבִי בִּיקְרִיָּה
 וְאַרְכְּבִינוֹן יִתִּיה עַל סוּסִיא בְּאַיִשְׁקָק
 דְּקָרְתָא וְיִהוֹן מְבַרְיִין קְדָמוּי וְאַמְרִין
 כְּדִין יִתְעַבִּיד לְגַבְרָא דִּי מִלְּפָא צְבִי
 בִּיקְרִיָּה כִּבְּן אֶסְתִּבֵּל מִלְּפָא וְתוֹא

פתשגן

נטן קד מלכות בראשו . (ט) אהון הלבוש והכס על יד ליש
 חזרי המלך הפרתמים והלבישו את הסוס אשר המלך חפץ ביקרו
 והרכיבוהו על הסוס כרחוב הפד וקראו לפניו ויאמרו ככה יעשה
 לאיש אשר המלך חפץ ביקרו . אז הכהונן וירא את המן
 ויאמרו בלבו ויאמרו הכס המן חפץ להכניס . ולחנוך סחתי כאשר
 ראיתי בחלומי : (י) ויאמר המלך להמן מהר ובוא אל גנוי סחתי
 וקח משס כסום ארבעת טוב ולבוש ססים טוב מרוקס ומשפך באבני
 טובים

בא לחזר בית המלך סחיונה לאחר לחתך לחלות את מורדי על העץ
 אשר הכין לו . (ט) ויאמרו שריו המלך אליו סוס המן עומד בחזר
 ויאמר המלך יבא . (ז) ויבא : המן ויאמר לו המלך חס לפסוח
 באיש אשר חפץ חפץ ביקרו . ויאמרו המן בלבו מי בכל עבדי החלך
 יקר בחומי . ולמי יחפוך החלך לפסוח יקר יותר ממני . (ז) ויאמר
 ויען ויאמר המן לחלך איש אשר המלך חפץ ביקרו . (ח) ויבאו
 לבוש מלכות אשר לבש בו המלך ופסח אשר רכב עליו המלך ואשר

דקאים כפריישיה דאורייתא די שמייה
 שיפרגו די עלוי דכיבית ביומא
 קדמאה דקמית במלכותא וארין
 מאני יקרא ורבוחא דאמרית קך
 תיזיל ותעביד למרדכי עני המן
 ואמר למלכא אית יהודאין סגיאין
 בשושן בירתא ושמהון מרדכי
 להידק מנהון איזיל אמר ליה מלכא
 למרדכי יהודאי די אמר טבתא על
 מלכא דיתוב על תרעא דילי וכד
 שמע המנות פתגמא הרין סגיא
 באיש עלוי וזויה אשתניה ועינוי
 אתת שיבא ופומיה אסתליף ורעיונוי
 אשתגישו וקמרי חרציה אישתרוין
 וארכובתיה דא לדא נקשין עני
 המן ואמר למלכא מרי מלכא
 נפישין אינון מרדכי דאית בעלמא
 ולית אנא ידע על הידין מרדכי את
 אומר לי עני מלכא ואמר להמן

פתשנ

שוכוח ומרגליות וחלואים בארבע קרטופו פעמון זכר ורמון לכס
 פנה ופנה וקה חסס כסר זכר גדול אשר הביאו אוחז לי חסיר
 מדיכס מוקדויל ביום הראשון לחלואי וקה חסס נובעי ושירוי
 אשר הביאו אוחז לי ממדינת כוס וסר רבירי מרגליות אשר לבוסיס
 לבוש מלכות ואשר הביאו אוחז לי ממדינת חרשים וזל לאורוס
 סוסי שמך וקה סוס המלך שישב בראש סמורוס ששמו שיפרגו אשר
 רכבתי עניו ביום הראשון כשכתי על כסא מלכותי ואלס כלי יקר
 וגדולס אשר אחרתי לי תלך וקסמס למרדכי וישן המן ויאמר

הלא אמרית על מרדכי דיתוב
 בתרע דידי עני המן ואמר למלכא
 מרי מלכא נפישין אינון חרעי
 דמלכא ולית אנא ידע על הידין
 תרעא את אמר לי עני מלכא ואמר
 להמן הלא אמרית לך על תרעא
 דעלין מבית נשיא ועד בית מלכא
 עני המן ואמר למלכא גברא ההוא
 סנאה דידי וסנאה דאבהתי עסרא
 אלפין כפרין כספא יתיהובון ליה
 והדין יקרא לא יתעביד ליה עני
 מלכא ואמר להמן עסרא אלפין כפרי
 כספא זיל תב ליה ועל כל ביתך
 אנא משליט ליה והדין יקרא לא
 יתמנע מיניה עני המן ואמר
 למלכא עסרא בנין דאית לי ירהמן
 קדם סוסיא (כס"פ כורסיא דירך)
 והדין יקרא לא יתעביד ליה עני
 מלכא ואמר להמן את ובנדך ואתתך

עברין

הכתב

למלך הרבה יהודים יש בשמן ככירס ושחם מרדכי לאיזכ חסס
 חלק : אחר לו כמלך למרדכי כיסאי אשר דבר טוב על שמלך כיוסכ
 בסער בימי וכשמוע המן אח הדברים האלה רע בסכרוי מהל ופניו
 נשמו : ועינו ככו : ושחיו נכ"ו - ומשחוסיו ככסלו - וקשרי
 מלניו הוקרו : וכרכיו דוסקאות זו לזו : ויען המן ויאמר למלך :
 ארזי המלך הרבה מרדכי יש בעולם ואירי יודע על אי מזה מרדכי
 אחת אומר לי : וישן המלך ויאמר לשמן הלא אחרתי לך על מרדכי
 שיודע בשער המלך : וישן המן ויאמר למלך : ארזי המלך שערס
 דברים

וַאֲנִי־תָא אִישׁתִּרְדָּא לְכָל מְרִינַת
 מַלְכָּא לְאוּבְרָא יַת עֲמִיָּה דְמַרְדְּכִי
 (וַיִּתְבַּטְּלוּ) וְהִרְדִּין יִקְרָא הִיךְ יִתְעַבֵּיד
 לִיה • עֲנִי מַלְכָּא וְאָמַר לְהֶמֶן אִיגְרִן
 וּפְרוּדִתְקִינִן רִי שְׂדֵרִית אֲנָא מִבְּטַל
 יְתוּן וְכָל הִרְדִּין יִקְרָא לָא יִתְמַנַּע מִיְנִיה
 תְּנַנְוֹת נֹף בִּיה מַלְכָּא וְאָמַר לִיה
 (הֶמֶן) הֶמֶן בְּעַגְלָא בְּעַגְלָא לָא
 לָא תִבְטִיל פִּתְגָמָא מִן כָּל מַה
 דְּאָמַרִית : « וִיקַח וּבְדִתּוּא הֶמֶן
 רִשִׁיעָא דְפִתְגָמוֹי לָא מִתְקַבְּלִין
 קְדָם מַלְכָּא וְכָל מִלוֹי לָא מִשְׁתַּמְעִין
 עַל לְבִי גִנְוִי דְמַלְכָּא כִּד כְּפִיפָה
 קוּמְתִיה וְלָא פְשִׁיטָא בְּד אָבִיל וְחָפִי
 רִישִׁיה בְּד אוּדְנוֹי מְרַשְׁשִׁין וְכִד עֵינוֹי
 מְחִשְׁקִין וְכִד פּוּמִיה מְסַתְּלִין וְכִד
 לְבִיה מְטַמְטָם וְכִד (מְעוּהִי) מְבוֹעִין
 וְכִד קִטְרִי תְרַצִּיה מִשְׁתַּרְיִין
 וְאִרְכּוּבְתִיה דָּא לְדָא נְקִשִׁין • וְנִסִּיב

מתמן

הכתב

עֲבִרִין יְהוֹן לְמַרְדְּכִי וְהִרְדִּין יִקְרָא לָא
 יִתְמַנַּע מִיְנִיה • עֲנִי הֶמֶן וְאָמַר
 לְמַלְכָּא גְבַר הַדְּיוּט הוּא מִיְנִי יִתִּיה
 עַל מְרִינְתָּא תְרָא אוּ עַל דִּיסְתָּקָא
 תְרָא וְהִרְדִּין יִקְרָא לָא יִתְעַבֵּר לִיה •
 עֲנִי מַלְכָּא וְאָמַר לְהֶמֶן עַל מְרִינִן
 וּמְחוּזִין אֲנָא מִשְׁלִיט יִתִּיה וְכָל
 מַלְכוּתִי יִמָּא וְיִבְשָׁתָא יִשְׁתַּמְעוּן לִיה
 וְהִרְדִּין יִקְרָא לָא יִתְמַנַּע מִיְנִיה • עֲנִי
 הֶמֶן וְאָמַר לְמַלְכָּא טַבְעִי וְטַבְעֵךְ
 אִוִּיל בְּכָל מְרִינְתָּא טַבְעֵךְ וְטַבְעִיה
 יִוִּיל (בְּכָל מְרִינְתִּיה) בְּכָל עַלְמָא
 וְהִרְדִּין יִקְרָא לָא יִתְעַבֵּר לִיה • עֲנִי
 מַלְכָּא וְאָמַר לְהֶמֶן גְּבַרָא דִּי אָמַר
 טַבְתָּא עַל מַלְכָּא וְשׁוּיב רִישִׁיה
 דְּמַלְכָּא מִן קַטְלָא טַבְעִי וְטַבְעִיה
 יִוִּיל (בְּכָל עַלְמָא) בְּכָל מְרִינְתָּא
 וְהִרְדִּין יִקְרָא לָא יִתְמַנַּע מִיְנִיה • עֲנִי
 הֶמֶן וְאָמַר לְמַלְכָּא פְרוּדִתְקִינִין

פתשגן

למחך איש מדלת הארץ הוא הפקידו על מדינה אחת או על מחוז
 חמור ואל ישעה לו הכבוד הזה : וישן המחך ויאמר להמונעל המדינות
 ועל המחוזות אחשילכו וכל מלכות הים והיבשה ישמעו לו • והכבוד
 הזה אל ימנע ממנו : וישן המן ויאמר למחך שמעי ושמתך סלך
 בכל המדינות שמעך ושמעו ילך בכל המדינות ובכל העולם : והכבוד
 הזה לא ישעה לו : וישן המחך ויאמר להמן איש אשר דבר כוב על
 המחך וימלא ראש המחך מהיר רעה שמעי ושמעו ילך בכל המדינות
 ובכל העולם • והכבוד הזה אל ימנע ממנו • וישן המן ויאמר למחך
 ספירים ואברוח סולחם בכל מדינות המחך לאכד אח עם מרדכי •

וישבו

מז

רבים יש בבית המחך : ואיני יודע על אחיה השער אחיה אומר לי :
 וישן המחך ויאמר להמן הלא אמרתי לך על ששער הבנה מבית
 הנשים עד בית המחך • וישן המן ויאמר למחך האיש ההוא איני
 ואויב אבוחי הוא • בשעת אלפים כברי כסף יתנו לו ואל ישעה לו
 הכבוד הזה : וישן המחך ויאמר להמן לך וחו לו בשעת אלפים
 כברי כסף ואני אפקידו על ביתך • והכבוד הזה אל ימנע ממנו •
 וישן המן ויאמר למחך עשרה בניס יש לי ירונו לפני סוסך והכבוד
 הזה לא ישעה לו • וישן המחך ויאמר להמן אחיה ובניך ואשחק יהיו
 עבדים למרדכי • והכבוד הזה אל ימנע ממנו : וישן המן ויאמר

מתמן לבושיא דמלכא דאיתיא
 יתיה ביומא קדמאה די קם
 במלכותא ונסיב מתמן כל מיני
 מלכותא במידעם דאתפקד . ונפק
 מתמן כד מבהל ועל לאוריא
 דמלכא ונסיב מתמן סוסיא דקאי
 בריש אוריא דמתלין ביה מחטפין
 דדהבא ואחר בריסניה דסוסיא וכל
 מיני מלכותא טען על בחפוי
 ומתקמרין קמריו ומחלוון חולוון ואזל
 וקם על מרדכי צדיקא עני ואמר
 ליה קום לך מרדכי צדיקא בר
 אברהם יצחק ויעקב קדים לך סקר
 והטמד לעשרא אלפי בכרי כספא די
 אמרית לאעלא מבית גנוי דילי לבי
 גנוי דמלכא ולא אתקבלון מן קדם
 דאיתכון רחימין מן קדם אבוכון
 דבשמיא די בכל עידן דאתון
 מצליין קדמוי הוא מקבל צלותיכון

בצמא

דבבב

פתשגן

ויקח חסס כל כלי מלכות כהאר עווס : ויזא חסס כמנוכל וילך אל
 אריוס סוסי כהלך . ויקח חסס הסוס אשר היה בראש הסווס
 ואשר היה חלוי בו מרביד וכו' : ויחזוהו ברכו ויט שמו לסבול
 כל כלי המלכות ויאמר קשריו וירם שולי בגדיו . וילך ויסתור לפני
 מרדכי הלויק וישן ויאמר לו קום לך מרדכי הלויק בן אברהם יצחק
 ויעקב . סקר ואשרן הקדיומו לעשרה אלפים בכרי כסף אשר אמרתי
 להביא חביות בני אל בית גנוי כמלך ולא קבלו . ממני שסכס אסוב
 מלפני אביכס שססמיס : ובכל עת אשר אחס מחסלים אליו הוא
 מקבל מסססס ומושיע אסכס גאויביגס . ועסס קום נח מרדכי
 הלויק

וישבו הספיים והלויקת האלם : וכבוד הזה לא ישבה לו . וישן
 המלך ויאמר לפתן הספיים והלויקת אשר שלחתי . איך חבטל אחס
 וכל כבוד הזה אל יגעז ומתו : ויעשר כהמלך שניה ויאמר לו .
 סמו חסן מיש ומכרה אל חסל דבר מכל אשר דרתי : (יא) ויקח .
 וכריתו חסן השפע כי דבריו אינם נשמעים לפני המלך . כח אל
 גנוי כמלך ככשיח קומה ולא כנקיפה כ כל ומשוי ראש : כלאויו
 וקצתם : כשיחיו כהסם : כשחיו לכסוס : כלכו אום : כמשינו
 מנוקעים : כקשרי חליו מוסיס . וכריוו דוסקוס ע לו . ויקח
 חסס לטוש מלכות אשר כביאו אחוס כיום רחשון אשר קם למלכותו

בְּצוּמָא הַכְרִין רְכִיב עַל סוּסֵיא
 דְּמַלְכָא. כִּד שְׁמִיעַ הָמֵן ית פְּתַגְמָא
 הָדִין עַל לְבִיגְנוּי דְּמַלְכָא וְאַפִּיק
 מִתַּמָּן כַּל מִינֵי בּוּסְמִין וּמִשְׁתַּנִּין מִבִּין
 וּמִשַׁח יִתִּיה וְאַסְחֵי יִתִּיה וְאַלְבִּישׁ
 יִתִּיה לְבוּשָׂא דְּמַלְכוּתָא וְתַקִּין יִתִּיה
 שְׁפִיר בְּכָל תְּקוּנֵי מַלְכוּתָא. וְאוּבִיל
 יִתִּיה מִן סְעוּדָא דְּשִׁרְדַת לִיה אַסְתַּר
 מִלְּפָתָא. וּמִן קָדָם דְּרְכִיב עַל סוּסֵיא
 דְּמַלְכוּתָא אִישְׁתַּדְרָא לִיה מִן בֵּית
 מַלְכָא עֶסְרִין וּשְׁבַע־אַלְפִין עוֹלִימוּי
 בְּחִירֵי וּכְסִין דְּרַהֲבָא בִּימִינֵיהוּן
 וּכְזוּא דְּרַהֲבָא בְּסַמְאִיהוּן (דְּמַכְרִיזִין)
 וּמִשְׁבַּחִין וְאוֹלִין קָדָם מְרַדְכֵי צַדִּיקָא
 וְאַמְרִין כְּדִין יִתְעַבִּיד לְגַבְרָא
 דְּמַלְכָא צְבִי בִּיקְרִיה וְכִד תּוֹזֵן בֵּית
 יִשְׂרָאֵל. אֲזֵלוּ מִן יִמִּינֵיהּ וּמִן שְׁמַאלֵיהּ
 וּמִעֲנִין וְאַמְרִין הַכְרִין יִתְעַבִּיד לְגַבְרָא
 דְּמַלְכָא דִּי בְרָא שְׁמַיָא וְאַרְעָא צְבִי

פתשון

הלדיק משתק והלכש חוץ לכוש מלכות ורכב על כוס המלך
 ושן מרדכי הלדיק ויאמר להמן : כהן הרשע חמשפחה עמלק נחר
 לי ועיר ואוכל לחם שלשה ואשפה מי ראש ואחרי כן הולאני ותחלה
 אחי על העץ . וישן המן ויאמר למרדכי קום לך מרדכי הלדיק
 כן זרע טוב : למימי אבוחוס נעשו לכם אוחוס ומופתים גדולים
 ועלומים : העץ אשר בנינוחי לרמחי בנינוחי . אחי קום נא
 פורדי הלדיק והלכש חוץ לכוש מלכות ורכב על כוס המלך ודבר
 המלך לא יוסר . וישן מרדכי ויאמר להמן . כיושב בחגיגה שלשה
 ימים ושלשה לילה חינכך ירכב על כוס המלך . וכשמוע המן אח

בִּיקְרִיה וְאַדִּיקַת אַהֲתַר וְתוֹתִית
 מְרַדְכֵי בְּר אַחוי דְּאַבוּהָא דְּלְבִישׁ
 לְבוּשָׂא דְּמַלְכוּתָא וּכְתָרָא דְּמַלְכוּתָא
 יְהִיב בְּרִישִׁיה וְרְכִיב עַל סוּסֵיא
 דְּמַלְכוּתָא אִוְרֵיאִית וּשְׁבַחִית לַאֲהָא
 דְּשְׁמַיָא עַל פּוֹרְקָנָא הָדִין. כִּד יְהִיב
 מְרַדְכֵי סְקָא עַל גּוּשְׁמָא וְקִישְׁמָא
 יְהִיב עַל רִישִׁיה לְעֵנֵי מְעִיקִין וּכְתָא
 שְׁעַתָּא דְּתוֹתִיתֵיהּ לְמְרַדְכֵי בְּר אַחוי
 דְּאַבוּהָא עֲנָתָה וְאַמְרַת לִיה עַלְךָ
 אֲתַקִּים כְּתָבָא דְּכְתִיב בְּכְתִיבֵי
 קְדִישֵׁי מְקִים מְעַפְרָא מְסַבִּינָא וּמִן
 קִיבְלָתָא לְמַכְיֵי רוּחָא לְמוֹתְבָא
 יִתּוֹן עִם שְׁלִיטִין וְכוּרְסִיה יִקְרָא
 מִתְּסִינְסוֹן. וְאוּף מְרַדְכֵי שְׁבַח וְאַמַּר
 הַפְּכָתָא כְּפִידָא רִידֵי לְתַדְוָתָא
 עֲבַרַת סְקָא מְנֵי וְאַלְבִּישַׁת יִתִּי
 לְבוּשָׂא דְּמַלְכוּתָא. אִישְׁבַּח יִתְךָ יי
 עַל פְּרוֹקֵי וְלֹא תְדִית יִת (לְבַהוּן)

הכתב

כדברים האלה כל אל גנזי המלך ויוליא מהם כל מוח בשמים ושמן
 המשחה . וימשח אותו וירחץ אותו וילביש אותו לבוש מנכות ויעדה
 אותו כיוצא בעדיי מלכים . ויבא אותו מן המשחה אשר שלחה לו
 אפסר המלכ . וכרס ירכב על כוס המלך שולה לו מביח המלך
 שבעם ועשרים אלף נערים בנדרים . וכוס זה בנימוס נגיבז וזה
 בשמאלם . והיו קוראים ומחליים וכוללים לפני מרדכי הלדיק
 ולומרים ככה יעשה לאיש אשר המלך הפך ביקרו : וכדאוחס בני
 ישראל את מרדכי כלנו בימיו ובשמאלו וישנו ויאמרו : ככה יעשה
 לאיש אשר הפך כבורא במים ולרץ הפך ביקרו . והבן שכפר וחרס

וְיָשָׁע בֵּית מַלְכָּא בִּיקְר
 וּבְרַבּוֹ סְגִיָּאָה וְהָמָן אֶתְחַסֵּף וְאוֹל
 לְבֵיתָהּ אֲבַל וְרִישִׁיהָ מְכַסִּי וּבַהֲהִיא
 שְׁעֵתָא הָוָה בִּידוּי דְהָמָן אַרְבַּע
 אֹמְנִין סַפְרָא דְסַפְרֵיהָ לְמַרְדֵּכִי .
 וּבִאֲנִיא דְאַסְמִי יְתִיהָ . גּוֹלְיִיר דְהָוָה
 נְגִיד לְסוּסָא . בְּרוּזָא דְהָוָה מְכַרְוֵי
 קְדָמוּי וְאָמַר כְּדִין יִתְעַבִּיד לְגַבְרָא
 דְמַלְכָּא צְבִי בִיקְרֵיהָ : יִי וְיִסְפְּרוּ וְחֲנִי
 דְהָמָן לְוֹרֵשׁ אֲנַתְתִּיהָ וְלִכְל רְחִימָא יִת
 כָּל מַה דִּי אַרְעָ יִתִּיהָ וְאָמְרִין לִיהָ
 חֲכִימוּי וְוֹרֵשׁ אֲנַתְתִּיהָ לָא שְׁמִיעַ לָךְ
 מִן קְדָמִיתָא דְהָוָן תְּלִתָא גּוֹבְרִין
 יְהוּדָאִין בְּמַדְיַת כְּבָל חֲנִינְיָה מִישָׂא
 וְעֻזְרֵיהָ וְעַל דָּלָא שְׁמַעוּ לְמַדּוּי
 (מַלְכָּא) דְנָבוּכַדְרֶצַּר שְׂרָא יִתּוּן
 לְאַתּוּנָא דְנוּרָא וְנִפְקוּ מִן שְׁלַהּוּבִיתָא
 דְנוּרָא . וּמוֹמָא לָא הָוָה בְּהוֹן אֶלָּא

פתשגן

אח מרדכי בן אחי אביה לבוש בלבוש מלכות וכתר מלכות בראשו
 ורוכב על סוס מלכות . וחסכת וחסלה אח אלהי בשמים על החשופה
 הואל ואשר ענה אותו בעת ליתו אחרי אשר ראהו אותו לבוש שק
 על בשרו ואשר על ראשו . וכעת הואל אשר ראהו אסתר אח מרדכי
 בן אחי אביה עתה וחסתה לו . עליך נחמייס מה שכתוב בכתבי
 הקודש מקיס מעפר דל מאספות וריס אביון לכושבי עם נדיבים
 וכסא כבוד יגמילס . וגם מרדכי נתן שכח והודאס ויאמר הפכת
 מספרי נחול לי וחלשיני לבוש מלכות . אודך ה' על חשופתי
 ולא שמתח את לב אויבי עלי . (יב) וישב מרדכי אל שער סתלק

נִפְקַ לִישָׁנָא דְנוּרָא מִגּו
 וְאוֹקִיד לְמֵאדָּא כְּלוּ קוּרְצִיהוּן
 חֲנִינְיָא מִישָׂא וְעֻזְרֵיהָ פְּלִטוּן מִן
 נוּרָא יְקִידָתָא . וְהִשְׁתָּא אִין :
 מְרַדְכֵי מִן בְּנֵיהוּן דְגּוֹבְרֵי הָ
 עוֹבְדוּי דְמִיָּין לְחַד מְנַהוּן הִידָה
 שְׂרִית לְמִיפְּל קְדָמוּי לָא תִיכּוּל
 אֲרִי מִיפְּל תִּיפְּל וְלָא חֲקוּם : יִי עוֹת
 עוֹד הֵינּוּן מִמְּלָלִין עִמִּיהָ וְשִׁילְטוּן
 דְמַלְכָּא קְרִיבּוֹן וְסַרְהִיבּוֹ לְמִתְיָאִית
 הָמָן לְמִשְׁקִיא דִּי עֲבַדְתָּ אֶסְתֵּר : ו
 אִי וּיְבֵא וְעַל מַלְכָּא וְהָמָן לְמִשְׁתֵּי עִם
 אֶסְתֵּר מְלַכְתָּא : ב וְיֹאמֵר וְיֹאמֵר
 מַלְכָּא לְאַסְתֵּר אוּף בְּיוֹמָא תִּנְיָא
 בְּמִשְׁקֵי דְחַמְרָא מַה שְׁיַיְתֵּךְ אֶסְתֵּר
 מְלַכְתָּא וְיִתִּיהִיב לָךְ וּמַה פְּעוּתֵיךְ
 דְמִן פְּלָגוֹת מְלַכּוּתָא וְיִתְעַבִּיד : ג
 וְתַעַן וְעַנְתָּ אֶסְתֵּר מְלַכְתָּא וְיֹאמֵר
 אִין אִי שְׂבַתִּית חֲסָדָא וְרַחֲמִין קְדָמְךָ

מלכא

הכתב

ביקר וגדולה רבה : והמן נחביש ונכלס וילך אל ביתו חבל וחשוני
 ראש . וכעת הסיא ה' בירי המן ארבעה כלי אומנות : הסער אשר
 בלח בו אח מרדכי : והגן אשר רחץ אותו בו : ההכל אשר בו היה
 מוהך את הסוס : וכלי החלירות אשר בו היה קורא לפניו ולומר
 ככה יעשה לאיש אשר החלץ חפץ ביקרו . (יב) ויספר המן לורש
 אשתו ולכל אוהביו את כל אשר קראו . ויאמרו לו חממו וורש
 אשתו : הלא ידעת אם לא שחצת מני קדם שהיו במדינות ככל שלשה
 אנשים יהודים והם מניח מישאל ועזריה . כי על אשר לא שמעו
 את דבר החלץ נבוכדנצר השליך אותם אל חוף כבשן האש וילאו

מלכא

קָדָם מַלְכָּא וּמַלְכָּתָא : וְהַמֶּלֶךְ
 וּמַלְכָּא קָם בְּחִימְתִּיה מִן מִשְׁקִיא
 דְּחַמְרָא וְעַל לְגִינַת בֵּיתָן וְהָיוּ
 מְקַצְצִין קָדְמוּ אֵילָנִין טָבִין דְּתַנּוּחַ
 חֲמִיתִיה מִיְנִיה וְלֹא נִתְתַּ וְהָמֵן קָם
 לְמַבְעֵי עַל נַפְשִׁיה מִן אַסְתֵּר מַלְכָּתָא
 מִמּוֹל דְּחָוָּא אַרוּם שְׁלִימַת עֲלוּי
 בִישְׁתָּא מִן קָדָם מַלְכָּא : וְהַמֶּלֶךְ
 וּמַלְכָּא תָב מְנִינַת בֵּיתָנָא לְבֵית
 מִשְׁקִיא דְּחַמְרָא מִסְתַּכֵּל וְחַמִּית
 הָמֵן רְמִי עַל עֶרְסָא דְּהוּת אַסְתֵּר
 יִתְיָבָא עֲלֶיהָ וְאָמַר לִיה מַלְכָּא אֹפֵף
 לְמַכְבְּשִׁית מַלְכָּתָא עִמִּי בְּטַרְקִלוֹנָא
 אֶת בְּעִית פְּחָגְמָא נִפְק מִן פּוּמָה
 דְּמַלְכָּא וְאִפּוּי דְּהָמֵן הוּיִין תְּפִיין : ט
 וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תְּרַבּוּנָא חַד מִן סְרִיסָיָא
 קָדָם מַלְכָּא וְהָא חַרְבוּנָא דְּכִיר
 לְבִישְׁתָּא

הכתב

מַלְכָּא וְאִין עַל מַלְכָּא שְׁפִיר תְּתִיֵּהב
 דִּי נַפְשִׁי בְּשִׂאלְתִּי וְעִמִּי בְּבַעוּתִי : ד
 כִּי אַרוּם אֹדְרַבְנִית אָנָּא וְעִמִּי
 לְמִישִׁיצִיא וְלְמַתְקַטְלָא וְלְמוֹכְדָּא
 וְאִילוּ לְעַבְדִּין וְלְאַמְהָן אֹדְרַבְנָא
 שְׁתַּקָּא הוּיָנָא אַרוּם לִית בְּעִיל
 דְּבַבִּיה דְּמַלְכָּא שְׁוִי בְּמַנְנָא דְּמַלְכָּא
 ה וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר מַלְכָּא אַחְשׁוּרוּשׁ
 לְתוֹרְגְמָנִיה וַיֹּאמֶר תוֹרְגְמָנִיה לְאַסְתֵּר
 מַלְכָּתָא מַה יוֹדֵן וְכֵן מִן יוֹדֵן גְּבָרָא
 דְּחָשִׁיב לְבִיה לְמַעַבְד כְּדִין : טו
 וְחָאמַר וַיֹּאמֶר אַסְתֵּר גְּבָרָא בִישָׂא
 וּבְעִיל דְּרַבָּא הָמֵן בִישָׂא הָדִין וְלָמָּה
 אֶתְקַרִי שְׁמִיה הָמֵן הָא מִן בְּעָא
 לְמַפְשִׁטֵּי רִיָּה בְּאוּמַתְהוֹן דִּיהוּדָי
 דְּאֶתְקִרוּן בְּנוֹי דְּמָרִי כּוֹלָא וְהוּא
 בְּעִי לְמַקְטֵל יָחַן וְהָמֵן אֶתּוּעַ מִן

פתשגן

ההרבה כי אין אויב המלך טוב צנוק המלך. (ט) ויאמר המלך
 אשרים לחליץ ויאמר לחליץ לאסתר המלכה מי הוא זה וכן מי הוא
 זה האיש אשר מולל לנו לעשות כן : (ו) וחאמר אבחר איש לר ואיוב
 המן הרע הזה ולגוס גקרא שמו המן (הא מן) הכס הוא מי בקס
 לשלוח ידו בעם יבודים אשר גקראו בני אל חי והוא בקס להרוג אותם
 והמן בעטח חלפרי המלך ובמלכה . (ז) והמלך קם בהמתו ממטחה
 היין ויצא אל גמח הכיחן ודיכו בורחוס לפרו עני פירוט טובום
 אשר בהם חסוך הממו ממנו ולא שגכס : והמן עמד לבקש על נפשו
 מאסתר המלכה כי ראה כי גלחה אליו הרעס מחא הכוץ . (ח)
 והמלך שב מניגים הכיחן אל ביח מטחה היין : ראה ויחבונן אח המן
 גוסל על החס אשר אסתר יובכה עליה . ויאמר לו שמלך הכס
 לכבוש אח המלכה עמי בבית אחא חקקס : כדבר ילא מפי המלך
 שני

חלשט אש ומוס לא היה כס : אך יאלה לפון אש חסוך הככשן וחשדוף
 אש הכאשים אשר הלשינו אותם : ומכירא חיסאל וטוריס כזו פליטי
 חסוך ככשן האש הכועבר ועסק אש ים מרדכי אחד מבני בחנשים
 האלה חטשו דומים לאחד חכס - באשר החילוח לפסול לפניו לא
 חוכללו כי פסול חסול ולא חקוס : (יד) עודם חודברים עמו ושרידי
 המלך בנישו ויבחיילו להביא אח המן אל המשפט אשר עסקס
 אסתר . ז (א) ויצוא המלך והמן לשחוס עם אסתר המלכה . (ב)
 ויאמר המלך לאסתר גם כיום השני במטחה היין מה שאלתך אסתר
 המלכה ויחן לך ומה בקשתך עד חגי המלכות ותעש . (ג) וחטן
 אסתר המלכה וחאמר אש מלאחי חסוד ורמחוס לפריך המלך ואש
 טל המלך עוב חטן לי נפשי בשאלתי ועמי צבנקשתי . (ד) כי נחכרס
 אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואילו לענדים ולשפוחים נחכרנו

לבישאתא אלא על הרא דכיד לטב
 מטול דעם המן היה בעצתא די
 נסיב (עצתא) למעבר צליבא
 למרדכי וכד תמא דשלימת ביישאתא
 על המן ועל ביתיה אזל אוף הוא
 לגרמיה ואמר ליה למלכא אוף לך
 מלכא בעי המן נקטול וניסב ית
 ית מלכותך מינד. ואם לא מהימנת
 לי שדר וחוי ית צליבא דעבד המן
 למרדכי דמלל טבתא על מלכא.
 והא קאים בביתיה רומיה חמשין
 אמין עני מלכא ואמר למרדכי צלוב
 יתיה עלוי. ועל מרדכי אתקיים מה
 דכתיב בכתבי קרישי כד דעי מן
 קדם י ארחתיה דגברא אף בעלי
 דכבו יתמכו עמיה. עני מלכא
 ואמר למרדכי יהודאי די שויב
 למלכא מקטול קום אזיל וסב ית
 המן בעיל דבכא בישא מעיקנהון

פתשון

ופני המן חמו : (ט) ויאמר הרבונא אחר מן הסריסים לפני
 המלך - וסנה הרבונה וכו' לרע אך על זאח וכו' לטוב. כי הוא
 עם המן היה בעלמו אשר לקח לעשות סעך למרדכי : ובראחו כי
 כלחה הרעה על המן ועל ביהו הלך גם הוא בעלמו : ויאמר לתלך
 גם לך המלך בקש המן להריב ולקחח חלכותך מך. ואם אין אחיה
 מאמין לי שלח וראה אח העץ אשר עשה סחן למרדכי על אשר דבר
 טוב על המלך : וסנה הוא עומד בביתו נכוח חמשים אחת : ויען
 המלך ויאמר למרדכי חלכו עליו. ועל מרדכי חמשים מה עקב

דיהודאי וצלוב יתיה על צליבא
 דאתקין לנפשיה ורון יתיה דינן
 בישין ועבד ביה היך דשפוי
 באפיד. בהא שעתא נפק מרדכי מן
 מלכא ונסכ ית המן מן תרעביח
 מלכא עני מרדכי ואמר להמן איתא
 לך עמי המן סנאה ובעיל דבכא
 בישא (דידי) ומעיקנהון דיהודאי
 ונצלוב יתך על צליבא די אתקנתא
 לגרמך. ויתלו עני המן רשיעא
 ואמר למרדכי צדיקא קדם עד לא
 יסקון יתי על צליבא. בבועו מינד
 מרדכי צדיקא לא תצליבני בהדין
 דצליבין לגברין הדיומין. גברי
 עלמא לא ספנית יתון ודברדכי
 מדינתא אשת עבירו קדמוי ארגי שית
 מלכין במימר פומי ובמלל סיפותי
 אברילית מדינן. ואנא המן פתשגר
 דמלכא הוה שמי והוית מתקרי

הכתב

בנחבי הקדש ברנות ה' דרני אום גם לויבו ישלים אחו : ויען
 המלך ויאמר למרדכי סיהודי אשר הליל אח המלך ממות. קוסילך
 וקח אח המן האויב הרע לורר סיהודים ושפטחו בשש ימים רעים
 ושעה בו כטוב בעיניך : כעת ססיה ילא מרדכי מלח המלך ויקח
 אח סחן משגר בית המלך ויען מרדכי ויאמר להמן : בוא עמי
 סחן השואה האויב הרע אשר לי ונורר הסורדים ונחלה אותך על
 העץ אשר סכימום כנלך. ויען המן הרעע ויאמר למרדכי הלדיק
 ערס יעלן אחויה על העץ אבקס מתך מרדכי הלדיק שלא חתלה אחי
 כאשר

אָבֵא לְמַלְכָּא • זִינַע אָנָּא מִיְנֵךְ דְּלֵא
 תַּעֲבִיד לִי הֵיךְ מַה דְּחֻשִׁיבַת לְמַעֲבִיד
 לָךְ • חוּם עַל יְהוּרֵי וְלֵא תִקְמְלֵנִי
 וְתַתְּבַלְנִי כְּאַנְג אָבֵא סְבִי אֵתִי מְרַדְכִי
 עֲבִיד הֵיךְ מִיבּוּתְךָ כְּקַטּוּל נַפְשֵׁי לֵא
 תִקְמְלֵנִי כְּמֵא דְלִית בְּכוּן קַטּוּלֵי נַפְשֵׁי
 לֵא תִדְבֵר לִי סְנֵא תֵא דְאַנְג וְקִנְאָתָא
 דְעַמְלָק וְלֵא תִקְנִי לִי כְּבַעִיד דְבָבוּי
 בְּדָךְ וְלֵא תִנְמַר לִי כְּמֵא דְנִמְר
 (וְנִקְס) עֲשׂוּ אָבֵא • נִיסוּן רַבְרַבִּין
 אֲתַעֲבִידוּ לָךְ כְּמֵא דֵאֲתַעֲבִידוּ
 לֵאבְהִתְךָ בְּדַ עֲבִירוּ בִימָא • עֵינֵי
 כְּהִתְקַדְמְחֵי אֲפָךְ (וּפּוּמֵי לִית) אָנָּא
 יְבִיד לְמַפְתַּח מִן קְדָמְךָ • עַל דִּי
 נְסִיבִית עַלְךָ עֵיצָתָא מִן רְחִימֵי וּמִן
 זְדִשׁ אֲתַתִּי בְּכַעוּ מִיְנֵךְ חוּם עַל נַפְשֵׁי
 מְרִי מְרַדְכִי צְדִיקָא לֵא תִמְחִי שְׁמִי
 בְּפְרִיעַ בְּעַמְלָק אָבֵא וְסִיבּוּתִי עַל
 צְלִיבָא לֵא תִצְלוּב וְהֵיךְ דִּי אֲתַ בְּעִי

קַטּוּרִיתִי • רִישֵׁי תַעֲרֵי בְּסִיפֵיה
 דְּמַלְכָּא דִּי בִיה מִתְקַטְלִין כָּל
 רַבְרַבְנוּ דְּמַדִּינְתָא שְׂרֵי הֶמֶן צִוַּח
 וּבְכִי וְלֵא אַרְפִּין מְרַדְכִי אֹדְנִיה לִיה
 וְכִד תּוֹא הֶמֶן דְּלֵא מִשְׁתַּמְעִין מִלּוּי
 נָטַל אֵילֵיא וּבְכִיתָא עַל נַפְשִׁיה
 בְּמַצִּיעוֹת גִּינַת בִּיתְנָא • מַתִּיב וְכֵן
 אָמַר אֲצִיתוּ לִי אֵילֵנֵיא וְכָל שְׂתִילֵיא
 דִּי שְׂתִלִּית מִן יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית דְּבַר
 הַמְדָתָא בְּעִי מִיסוּק לְאַכְסַנְדְרִיא
 דְּבַר פְּנִדְרֵא אֲתַכְּנִשוּ פּוֹלְהוֹן וְעִצּוּ
 עֵיצָה מִן דְּרוּמִיה תְּמַשִּׁין אֲמִין
 יִצְטָלִיב הֶמֶן עַל רִישִׁיה • גּוֹפְנָא אָמַר
 קוּצְרָא אָנָּא וְלִית אָנָּא יְכֵלָא דִּי צְטָלִיב
 בְּרִישֵׁי מַחְמַת דְּמִינֵי נְסִבִין חֲמַר
 דְּנִיסוּבִין • אִידְרָא אָמַר יִצְטָלִיב
 בְּרִישֵׁי לֵא יְכִילָנָא דִּי צְטָלִיב בְּרִישֵׁי
 דְּמִנֵּי נְסִבִין לְכַבּוּרֵיא וּמִנֵּי לְבִשׂ אַדָּם
 וְחוּה • וַיִּתְּא אָמַר יִצְטָלִיבוּ בְּרִישֵׁי

לא

הכתב

פתשון

עניי כחו מראות פיך - ואין לי פתחון פה לפניך - אחר אשר
 לקחתי עליך טלה מאוכזבי ומזרש אחזי - בבקשה מתוך חוסה נא על
 נפשי ארוני מרדכי הדיק ולא תחמה אח שמי בחברה כעמלק אבי
 ושיבחי לא תחלה על העץ - והרגני כאשר אתה חסך - כרות ראשי
 במרחב המלכות אשר בה נהרגים כל גדולי המדינות - ויחל המן
 ללעוק ולבכות ולא העם מרדכי את אלוני אלני - וכראות המן כי
 אין דבריו נשמעים נשא קולו ביללה ובכיה אל חוק גנת הבית - וכן
 אחר האלוני לי טלה הבן והנשים אשר נוסעו מימי בראשית - כי
 בן המדחא מתקש לעלות לאכסנדריא של בן פנדיורא - החקבלו כלם
 לשלח

כאשר יתנו האנשים הפוחזים : אחשי העם אשר מעולם היו כאין
 נבדו וכאשם ותחוסו נחשבו לי - ושרי המדינות נשתעבדו לפני הרגזתי
 תמלכות כשבב פי - וברוח שפתי הבהלתי מדינות : אנו המן תמסה
 לחוק היה שמי - ואב לחוק נקראתי : ירא אני מתוך שלח תעשה לי
 כאשר וזמתי לשעות כך חושה נא על כבודי ולא תהרגני ותשחיתני
 כאלג אבי הוקן - אחס מרדכי עשה כשוקר ולא מהרגני נעשי
 כאשר אין כנס הרוני נעש אל חזוקר לי פאלח אב וקלח עמלק
 ואל תקא לי בלכך כאובי : ואל תבור אוחי כאשר נקס ונער עשו אבי
 נהים גדולים נעשו לך כאשר נעשו לאכותיך בעברים בים סוף :

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה • וְעוֹד דִּי אֲנָא שׁוֹמֵף
 עִם אֲתְרוּגָא • צוּחַ בְּלוּטָא וְאֵמַר דִּי
 יִצְטְלִיב בְּרִישֵׁי לָא יְכִילְנָא דְדַבּוּרָא
 מְנִיקְתָּא דְרַבְבִּיקָה קְבוּרָה תְּחוּתוּי •
 קָרָא בּוּטְמָא וְאֵמַר דִּי יִצְטְלִיב
 בְּרִישֵׁי לָא יְכִילְנָא דְאֲבִשְׁלוּם בְּרִיה
 דְדוּד אֲצְטְלִיב בְּרִישֵׁי • רוּמָנָא אֵמַר
 דִּי יִצְטְלִיב בְּרִישֵׁי לָא יְכִילְנָא
 דְצַרְדִּיקָא מְתִירָן לְקַבְלֵי • שְׁמִינּוּ
 מִינֵי אֵמַר אֲרוּא זְקוּפוּ יִתִּיה לְהֶמֶן
 רְשִׁיעָא וְלַעֲסָרָא בְּנוּי עַל זְקִיפָא דִּי
 אֲתַקֵּן לְנַפְשִׁיה • וִיתְלוּ וּזְקִיפֵינִת
 הֶמֶן עַל קִיסָא דְאֲתַקֵּן לְמַרְדְּכֵי
 וְחַמְתִּיה דְמַלְכָּא דְשִׁרֵי בְּמֵרוּמָא
 נַחַת וְעַל מַרְדְּכֵי אֲתַקֵּינִים מֵהַ דְכַתִּיב
 בְּכַתְבֵי קְדִישִׁין • צְדִיקָא מִן עֲקֵתָא
 אִישְׁתִּיב וְעַל רְשִׁיעָא חֲלָפוּי • ח' א
 בְּיוֹם בְּיוֹמָא הַהוּא יְהִיב מַלְכָּא
 אֲחִישׁוּרוּשׁ לְאַסְתֵּר מַלְכַּתָּא יִת
 בִּיתָה

הכתב

לֹא יְכִילְנָא דִּיִּצְטְלִיב בְּרִישֵׁי דְמִנֵּי
 נִסְבִּין מִשְׁתָּא לְמַנְרֵתָא • חֲפִים רוּיָא
 בְּרָא יִתִּי לְמַפְרַע שְׁטָרָא דְעוֹבְדֵי
 נְבִיא • סַב חֲרִינָא דִּיִּצְטְלִיב בְּרִישֵׁיהִי •
 אֵמַר דִּיקְלָא קָדָם נְטוּרִיה • יִרְעִין כָּל
 בְּנֵי אֲנָשָׁא דְהוּא הֶמֶן רְשִׁיעָא כִּר
 בְּרִיה דְאֲנִי כִּר בְּרִיה דְעַמְלֵק כָּל
 כָּל מַלְכֵי יוֹדוּן קְדָמָךְ דָּאת • הוּא
 אֲדָהָא וְלִית כִּר מִנְךָ וְלִדְיָאָה
 לְמַפְרַק כְּנִיָּא כְּמָא דְפְרִיקְתָּא יִת
 אֲבָהָתָא • מְתִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 יִשְׂרָאֵל לְכָל מַה דְאֵמַרְתָּ נִסְבִּי יִתְךָ
 בְּעֵצָה דִּיִּצְטְלִיב בְּרִישֵׁךְ דָּאת וּוּגָא
 לְכַנְשֵׁתָא דְצִיּוֹן סְבִירָא • אֵמַרְתָּ
 אֲתְרוּגָא דִּיִּצְטְלִיב בְּרִישֵׁי לָא
 יְכִילְנָא דִּי עָלִי אֲתוּבַל עִמָּא כּוּלְהוֹן
 לְמִסְבַּ מִן אוּבֵי לְשַׁבְתָּא קְדָמָךְ •
 פְּתַח אָסָא פּוּמִיה וְאֵמַר דִּיִּצְטְלִיב
 בְּרִישֵׁי לָא יְכִילְנָא • דִּי עָלִי אֲמַרִּין

פתשגן

האלהים ואין עוד מלבדך וכן נראה להליל הבנים כאשר הללנו האבות
 הטיב הקב"ה ייסר נחך כל מה שאמר לקח אוחך בענה לבלי
 הסלות עליך כי אהר רעים לבת ליון הרעים • באחריו אמר לא
 יוכל להסלות עלי כי באל כל העמים לי לקח מפרי להלל ולשבח
 לפניך • פחה הסדם את פיהו ויאמר אינו יכול להסלות עלי כי עלי
 אומרים שגון ושמהם • עוד שאני חר עס האחרון • נעק האלון
 זיאתר אינו יכול להסלות עלי כי תחסי נקודה דבורה מינקה רבקה
 קרהם האלה ויאמר לו יוכל להסלות עלי כי אצלום כן דוד נחלם
 עלי

לעלה ויאמרו מי שהוא גבוה מהמים אמה יחלה המן עליו • הנפן
 אחרי קדם חי ואין כי יוכל לחלוני עלי וממני לוקחים סיון
 לביאים • הסלסה אחרי חין אפי וכולם לחלוני עלי כי ממני לוקחי
 ספרי ונכורים וממני לבסו אדם ומס • הים אמר עלי לא יכול
 להסלות כי ממני לוקחים השמן למאור • והמגלם סודות ברח אומי
 להלם גבי עובדיה סביאי • יוקח לא עץ אמר ונחלם עליו • אמר
 החמר לפי סומרו כל האנשים יודעים כי זה הוא המן הרשע כן
 בנו של אגו ומורע עמק כל המלמה מודים לפניך כי אהר הוא

ביתיה דהמן בעיל דבכי דיהודאי
 ומרדכי על קדם מלכא מטול
 דתויתא אסתר מה הוא לה *
 ויסר ואעביר מלכא ית עזקתיה די
 אעביר מהמן ויהבא למרדכי
 וישויתא אסתר ית מרדכי על ביתיה
 דהמן * ותוסף ואוסיפת אסתר
 ומלילת קדם מלכא ונבלת קדם
 דיגלוי ובכת ואתחננת ליה למעברא
 ית בישא דהמן בר המרתא אנגיא
 וית מחשבתיה די חשב על יהודאי *
 ד ויושט ואושיט מלכא לאסתר ית
 שרביטא דדהבא וקמת אסתר
 ועלת קדם מלכא * ותאמר ואמרת
 אסתר אין על מלכא שפיר ואין
 אישכחית חסדא ורחמין קדמוי
 וכשר פתגמא קדם מלכא ותקנא
 אנא בעינוי יתכתיב כתבא למבטל
 ית אנרתא מחשבתיה דהמן בר

והותימו

הכתב

פתשגן

וחסד אסתר אח מרדכי על בית המן . (ג) ותוסף אסתר וחדרי
 לפני המלך וחטול לפני רגליו ותכר וחתמן לו להעביר את רעת המן
 האנני והאח מחשבתו אשר הטב על היהודים . (ד) ויושט המלך
 לאסתר את שרביט הזהב וחסד אסתר ותעמוד לפני המלך . (ה)
 ותאמר אסתר את על המלך טוב ואם מלאכי מן לפניו וכשר הדבר
 לפני המלך ושובה אלי בשנינו יחב להשיב את חסדיים מחשבת
 סמן בן המרשע האנני אשר כתב לאכזר את כל היקורים אשר בכל
 מדינות המלך . (ו) כי אינכה אוכל וראוי ברעם אשר ימלא את
 עמי

יח

עלי * הרמן אמר אנני יכול להחלו עלי כי הנדקום חטולים כי
 שמעוני אמר הארז חלו את המן הרע והא עשרת בניו עלי : על
 העץ אשר הכין לו : (י) ויחלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי
 וחמח המלך היושבי בשמים שכה . ועל מרדכי תקיים מה שבחוב
 בכתבי ספרם לריק מלך ויבא רשע תחמו : (א) ביום .
 ההוא יאן המלך לחשורם לאסתר המלכה עת בית המן אורר
 סיהודים ומרדכי בל לפני המלך כי הנדיה אסתר מה הוא לה *
 (כ) ויסר המלך את כבעמו אשר העביר מהמן וקמה למרדכי

וְחֹתְמֵימוּ בַעֲזֻקְתִּיהָ דְּמַלְכָּא מְטוּל
 דְּכִתְבָּא דְּאַתְכַתְבָּא בְּשָׁמִיּה
 דְּמַלְכָּא וּמִתְחַתִּים בַּעֲזֻקְתִּיהָ דְּמַלְכָּא
 לֹא בְּשִׁילִי טוּיִלְקָאוּ וְאַתְקָרְיָאוּ סְפָרוּי
 דְּמַלְכָּא בּוּמָנָא הָהִיא בִּירְחָא
 תְּלִיתָאָה דִּי הוּא יְבַח סוּן בַּעֲסָרִין
 וְהִלְתָּא יוֹמִין בִּיהָ וְאַתְכַתִּיב כִּכְלָמָה
 דִּי פְקִיד מְרַדְבִּי עַל יְהוּדָאֵי וְאַל
 יִקְרוּי דְּמַלְכָּא וְעַל רַבְבָּנּוּי וְעַל
 שִׁלְמָנּוּי דְּמַדִּינְתָּא דְּאִית מֵהֵנְדָקִי
 וְעַד כּוּשׁ לְמָאָה וְעַסְרִין וְשִׁבְעַ מְדִינָן
 מְדִינָא וּמְדִינָא הֵיךְ כְּתָבָא וְעָמָא
 וְעָמָא הֵיךְ לִישְׁנָא וְעַל יְהוּדָאֵי הֵיךְ
 כְּתַבִּיהוּן וְהֵיךְ לִישְׁנָהוּן * י וִיכְתוּב
 וְכַתַּב בְּשָׁמִיּה דְּמַלְכָּא אַחֲשִׁירוּשׁ
 וְחַתִּים בַּעֲזֻקְתִּיהָ דְּמַלְכָּא וְאַשְׁתַּדְרִין
 אֲגָרָתָא בִּיד רַחֲמָיָא בְּסוּסוֹתָא
 רוֹכְבֵי רַכְשָׁא עַרְשִׁילֵי בְנֵי רַמְבֵּיא *
 י א אֲשֶׁר דִּי יֵהֵב מַלְכָּא לִיהוּדָאֵי

פתשגן

עמי ואיכנה אונל וראוינו באבדן מולקטי . (ז) ויאמר המלך
 אחשורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היסודי . הכה את השמח ומחמלה
 אשר שלמדך ואשר אחרתי לך מליוס עם אח : ואהיה עושה חמד
 מלכים ושרים ומליוס משפחה אח ואהיה עשה מהם הנמוים
 וחמויים : ואהה אמחה לי אין אני יודעה כי גמח אבי ואחי עובו
 אחי ילדה וק נה : ועשה סנה בית המן מחי לאסתר וואחו חל על
 סען על אשר סנה ירו ביהודים . (ח) ואהה נחבו על היהודים
 כעוב בעירסם בשם המלך ומחמונו בַּבְּשֵׁת המלך כי כתב אשר נכתב

דְּאִית בְּכָל קְרִיתָא וּקְרִיתָא
 לְמַתְבַּנְשָׂא וּלְמִיקָם עַל נַפְשִׁיהוּן
 לְמִשִּׁינָא וּלְמִקְטָל וּלְמוֹכְדָא ית כָּל
 חִלּוֹתָא עָמָא וּמְדִינְתָּא דִּי מְעִיקִין
 יְהוּן מַפְלִיא וּנְשִׂיא וְאַף בְּתִיהוּן
 וְעוֹבְדֵיהוּן נִיבּוּזוּן * י בִּיּוֹם בְּיוֹמָא
 חָדָא כּוֹלְהוּן מְדִינְתָּא דְּמַלְכָּא
 אַחֲשִׁירוּשׁ בְּתִלְתָּא עֶסֶר לִירְחָא
 תְּרִי עֶסֶר דְּהוּא יְרְחָא דְּאָדָר * י
 פְּתִשְׁגָן פִּירוּשׁ כְּתָבָא וְדִיטְגָמָא
 אַתְפְּרַסְמַת מַלְכָּא אַחֲשִׁירוּשׁ שְׁדַר
 אֲגָרָתָא עַל יְתִבֵי יָמָא וַיְבִשְׁתָּא .
 וְעַל אַרְכֻנֵי מֵאחֻזֵי וְעַל רַבְרַבֵּי וְעַל
 חִילוֹתָא דִּי דִּיִּרִין בְּכָל אַרְעָא
 שִׁלְמִיכוּן יִסְנָא . כְּתָבָא כְּתָבִית
 לְמַחֲוִיָּא לְכוּן רַבּוּ מְטוּל דִּי בַּעֲמָיִן
 סְנִיאֵן שְׁלִיטִית וְעַל יְתִבֵי יָמָא
 וַיְבִשְׁתָּא אֲמִלִּיכִית וּבִיהָ בְּמַלְכוּתָא
 לֹא נִתְרַבְּרַב אֱלָא בְּרוּחָא נִיחָתָא

דבתב

בשם המלך ונחמוס כבשעם המלך אין להשיב . (ט) ויקראו סושי
 המלך בשם הסיח כחדש הסליס הוא חמש סיון בשלושה ועשרים בו
 ויכתב ככל אשר ליה מרדכי אל היהודים ואל האשרדפנים ובקמות
 ושרי המדינות אשר מהודו ועד אל טבע ועשרים וחמש מדינות.
 מדינה ומדינה נכתבה ועם ועם כלשונן ואל היהודים נכתבם
 וכלשונם : (י) ויכתוב . בשם המלך אחשורוש ויחמם בטבעת המלך
 וישלח ספרים ביד רלים . בסוסים רוכבי הכסף האהשתיים בני
 הרמזים : (יא) אשר נמן המלך ליהודים אשר בכל עיר ועיר
 להקפל

ומכיכותא

צדיקין ודמא זכיא סגיאה נישכחן פד
 בישתא קא עברו ודינא דקמלא לא
 הוו חייבין ואתהון הינון גוברין צדיקין
 אסתרו די משפחא בכל הדרא
 ומרדכי דתפיכבבל חוכמתא ומומא
 לא אשתכחית בהון ולא באומתהון
 ואנא משיבית בגרמי דאומתא
 אחרייתא שאיל מני ואנא לא הויתי
 ידע דיהודאי שאיל מני דמקדין
 בנין למדי כודא די הוא ברך שמיא
 וארעא וכמלפון רברבין ותקופין מני
 רבר יתון גיית אברתהון . מטול אוף
 דהמן בר המדחא מהנדא היה ומן
 ורעיה דבית עמלק היה ואתא לוחן
 וחוא מינן מכתא רכתא ושבתא
 סגיאה ורבותא ורבינן יתית ויקרינון
 יתיה אבא דמלכא ומן ימיניה
 דמלכא הוא יתיב . הוא לא ידע

למסוברא

הכתב

ומשיכחא נהלך כל יומין ובשלמא
 סגיאה למי יוויא יתכון ש מא סני .
 וכל דדיירין תחות מלכותי וכל דצבי
 למתגרא בימא ובבישתא
 למתהפכא בין עמא לעמא ובין
 לישנא ללישנא חדאנא מן סופא
 דארעא ועד סופא . כרין בתבית
 למחוייא לכוך עד תמימותן
 וקשימותן דהנון רחמינן לכל עממיא
 ומוקרין לכל מלכיא ועבדין טב עם
 כל שליטני ארעא . ואית גוברין
 דמקרבין למלכותא ומלכותא
 אתמסרת בידיהון . ובנבליהון
 ובשקרותיהון אטעון ית מלכותא
 וכתבו ית אנרתא דלא תקנין קדם
 שמיא . נאוף בבני אג שא בישין . ועל
 מלכותא הינון קשיין והוא שאידתא
 דשאילו מן מלכא ניקמלון גוברין

פתשגן

בין ביבשה . ולכחסף בין עם לעם ובין לבין לשון . אחד חיי
 מחקת הרץ ועד קלה : לכן נכתבו להגיד לכם על מחימות
 ועל נאמנותם אשר הם לזוכים את כל הטמים והולקים עבור לכל
 המלכים ועושים טוב עם כל שרי הארץ : ויש אנשים קרובים
 למלכות . והמלכות נמכר בידם ובנבליהם ושקריהם הסמו את
 המלכות ויכתבו את הספרים אשר לא יזכרים לפני האלהים וגם הם
 רעים לפני האלהים . וכס הקים במלכות . ואלה הוה הכהלה אשר
 באלן מחא במלך לברוך האשים ודיקים ודם נקי רב צפון . על
 לא חמם ככסו וחינה בני חוה : ואלה הם האנשים הכלדיקים אשר
 חסם . אחרת המשובחת בל יופי ומרדכי כמהוכס בכל הכמות .

ומום

להקבל ולעמוד על נפשם לבשמד הרוב ולהצד את כל חיל עם
 ומריה הגרים אוחם טף ונשים וגם בחיכם ושלל לבו . (יב)
 ביום אחד בכל מדינות המלך האשורום בשלטה עמד למש שנים עשר
 סוף חודש אדר . (יג) פתשגן הכתב להנחן דח מלח המלך
 אשורום אשר שלחו ספרים על יושבי סיס והיבשה . ועל של . וי
 במדינת והשרים ועל במחילים היושבים בכל ארצי שלומכס ירבה .
 נכתבו נחבי להודיע לכם בדגלתי אשר משלתי בגווש רבים : ואשר
 משלתי על יושבי סיס והיבשה . ובנולכותי לא באתי והתגדלתי אך
 צטטם וברוח נמוכה החלנתי כל ומי ונקלוס רב . למען חס שלום
 דב קס : וכל ביושבים סמח מקמלתי . נקמתיים לסחור בין בים

קריאתא וקריאתא אתר די פתגמוי
 דמלכא וגזרתיה מטין חדוותא
 ודיצא ליהודאי ומשיתא וזמרתא
 טבא וסגיאין מן עממי דארעא
 מתגיידין מטול דנפל דתלתא
 דיהודאי עילויהון * ט * ובשנים
 ובתרי עשר ירחא הוא ירח אדר
 בתלת עשר יומין ביה דמטין פתגמוי
 דמלכא וגזרתיה למתעבדא ביומא
 די סברו בעלי דבכיהון (דיהודאי)
 למישלט בהון ביה ביומא אתהפיכו
 יהודאי ושלטו בסנאיהון * בנקהלו
 אתבנשו יהודאין בקורוהון בכד
 מדינתיה דמלכא אחישורוש
 למפשוטי דיהון ולמקטול לאגשי
 דבעו בישתהו וגבר לא קם מן
 קדמיהון מטול די נפלת אימתהון
 על כל עממיא * ג * וכל וכל שליטוני

מדינתא

הכתב

למסוכרא ית יקריה אוף למקבלא
 מלכותא אלא הוה מהרהר בלביה
 למקטל ית מלכא ולמיסב מיניה ית
 מלכותא מטול דהמן בר המדתא
 צלובין יתיהוכל דהוה שוי אכמין
 ברישיה * ומן די ברא שמיא וארעא
 אסיק מתשבתיה ברישיה * ד
 הרצים דהמיא רוכבי ריכסא
 ושליטוני נפקו טרדיין ודחיפין
 בגזרתיה דמלכא ודיטגמא
 אתפרסמת בעושיין בירתא * טו
 ומדרכי ומרדכי נפק מן קרם מלכא
 בלבושא דמלכותא תכלא וחורי
 והמניכא די דהבא רבתא וגלימא
 דבוץ וארגון טב וקרתא דשויין
 בדהא וחדאי * טז * ליהודים ליהודאי
 הות נהורא וחדותא ודיצא ויקרא *
 ובכל ובכל מדינתא ומדינתא ובכל

פתגמן

רוכבי כרכס האחשארנים יאלו מבהלים ודחופים כדבר המלך והרס
 נחנה בשטון הבירה : (טו) ומרכי ילא מלמי המלך בלבוש
 מלכות חללא ומור ועטרת וזב גדולה ותכריך בוך וארמון והעיר
 שטון להלא ושמה ליהודים : (יז) ליהודים היחא אורה ושמה
 ושטון ויקר : (יח) ובכל : מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום
 אשר דבר המלך ודחו מניע שמה ושטון ליהודים משקה ויום טאב
 ורבים מעמי הארץ מחיבים כי נפל פחד יהודים עליהם : ט
 (א) ובשנים עשר חודש הוא חדש אדר בשלשה עשר יום בו אשר
 הגיע דבר המלך ודחו להעשות ביום אשר שברו אויבי יהודים
 לשלום כהם ביום ההוא נהפכו יהודים וישלטו בשונאיהם : (ב)
 נקבלו

ומוס לא מאלא בס ולא בעמס * ואלי חשבתי בעלמי כי שאל ממני עם
 אחר ולא הייתי יודע כי יהודים כמה אשר שאל ממני * הנקראים
 ביים לאהון הכל אשר ברא שניים ורחץ * ויהלם אותם ולא אנוחם
 במלגים גדולים ועלומים ממני * ואף גם כי המן בן המרחא היה
 מהודו ומזרע עמלק ויבוא אלינו ויקבל ממנו טובה הרבה ויקר
 ונדולס במחד מאור וברלנו אותנו וקראנו אותו אב למלכות : ולימין
 המלך היה יושב : והוא לא ידע להחזיק בגדולתו ויקרו * גם לא
 לקבל המלכות * אחזם חשב בלבו להרוג את המלך ולקחת המלכות
 ממנו על כן חלינו אותו על העץ : והסיכונו בחזונו בראשו ומי אשר
 ברא את השמים ולא הארץ השיב מחשבחו בראשו * (כו) הרלים

בִּירְתָּא קְדָם מְלָכָא : י ויאמר ואמר
 מְלָכָא לְמַתְעַבְדָּא כְּדִין וְדִימְגָמָא
 אִיתְפְּרִישַׁת בְּשׁוּשַׁן . הָמוּ אִיצְטְלִיב
 עַל תְּלַת אַמִּין . פִּרְשֵׁנְדָתָא רְחִיק
 מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . פִּרְשֵׁנְדָתָא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמִּין רִלְפֹון רְחִיק
 מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . רִלְפֹון אִיצְטְלִיב
 עַל תְּלַת אַמְתָּא אַסְפָּתָא רְחִיק
 מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . אַסְפָּתָא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמְתָּא . פּוֹרְתָא
 רְחִיק מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . פּוֹרְתָא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמִּין . אֲדִלְיָא
 רְחִיק מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . אֲדִלְיָא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמִּין אֲרִידְתָּא
 רְחִיק מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . אֲרִידְתָּא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמִּין . פִּרְמִשְׁתָּא
 רְחִיק מִיְנִיה אַמְתָּא חֲדָא . פִּרְמִשְׁתָּא
 אִיצְטְלִיב עַל תְּלַת אַמִּין אֲרִיסִי רְחִיק

אבא

הכתב

זורר היותם הרגו ונבזה לא נלהו אח ידס י' פ' זיור הם
 בא מספר הכרונים בשטון כבירכ לפני המלך : (י) ויאמר המלך
 לאסתר המלכה בשטון כבירים הרגו היותם ולאד החש מלוח איש
 ולא עשרת בני המן בשאר מדינות המלך חש עשו ומה שלחך וימתן
 לך ומה בקשת עוד וחסש - (יא) והאמר לאסתר אם על חנולך
 טוב יתן גם מחר ליהודים אשר בשטון לטבוח נדה חיוב ולא עשרת
 בני המן יחלו על העץ - (יב) ויאמר המלך להטבוח כן והדת
 נחנה בשטון הכירים - המן מלכה על בטש המוח פירשתיא ורובן
 ממנו חמש אחת : פירשתיא נחלה על שלש אחות - דלפון רמון
 ממנו חמש אחת : דלפון נחלה על שלש אחות :

ההפחה

ימ

מְדִינְתָּא וּמְנַסְטְרִי וּדְכַרְכְּנִיא וְעַבְדִּי
 עֲבִידְתָּא דִּי לְמְלָכָא מְשַׁבְּחִין יַת
 יְהוּדָאִי מְטוּל דְנִפְלַת אִיסְתִּיה
 דְמַרְדֵּכִי עֵילוּיְהוּן : י כִּי גִדּוּל מְטוּל
 דְתַקִּיף מַרְדֵּכִי בְבִיתִיה דְמְלָכָא
 וְשָׁמְעִיה אֲזִלִּין בְּכוֹלְהוּן מְדִינְתָּא
 מְטוּל דְגִבְרָא מַרְדֵּכִי אֲזִיל וְתַקִּיף :
 ה ויכו וקטלו יהודאין בכל בעלי
 דְבְבִיהוּן מְחָתָא דְחֲרָבָא וְדִיקְטָלָא
 וְדִשְׁיָצִיא וְעַבְדוּ אֲוִף בְּסַנְאִיְהוּן
 הִיךְ צִיבִיוֹנִי נִפְשִׁיהוּן
 וּכְרַעוּתִיהוּן : י ו בשושן
 וּבְשׁוּשַׁן בִּירְתָּא קְטִילוּ יְהוּדָאִין וְגַמְרוּ
 חֲמֵשׁ מֵאָה גּוֹבְרִין : ט ואת וית
 עֲשֵׂרְתֵי בְנוֵי רְהֶסֶן בַּר הַמְּדָתָא
 דְהוּי מְעִיק לִיהוּדָאִין קְטִילוּ וּבְבִיזְתָּא
 לֹא אֲוִשִׁיטְגִית יִדִּיהוּן : י ביום ביום
 הָהוּא עַל מְנִינְיָא דְקְטִילָא בְּשׁוּשַׁן
 פִּרְשֵׁנְדָתָא

נקלה היותם בעדיהם ככל וזינותו המלך להטבוח לשלח יד
 במדקשי רעחם ואיש לא עמד בפניהם כי נפל פחדם על כל העמים
 (ג) וכל ערי המדינות והאשרשדדנים והפחות ועושי המלכה אשר
 למלך נחשאים לח היותם כי נפל פחד מרדכי עליהם . (ד)
 כי גדול מרדכי כחה המלך ושמעו כולן בכל המדינות כי האיש מרדכי
 חולק וגדול . (ה) וינו היותם בכל אויביהם נחש חרב והרגו
 ולאדן ועשו בטחיהם כרצונם : ובשטון הכירה הרגו היותם ולאד
 חמש מלוח איש - (ז) ולא פרשתיא : ולא דלפון . ולא אספתא
 ולא פורתא . ולא אדליא . ולא אריתהא . ולא פרמשהא : ולא
 אריסי : ולא אחירי . ולא ויוחא . (ח) עשרת בני המן כן המדקח

מנייה אמתא תרא ~~אחייסי~~ אצטליב
 על תלת אמין ארדי רחיק מיניה
 אמתא תרא • ארדי אצטליב על
 תלת אמין וייתא רחיק מינה אמתא
 תרא • וייתא אצטליב על תלת אמין
 די הוא עשירא (ות) עשרתי בנוי
 דהמן אצטליבו על צליבא • והות
 צליבא משהא בארעא תלת אמין
 ובריה הנה רחיק מן ארעא תלת
 אמין • והוה אורביה די צליבא
 ארבעין וארבע אמין • והינון צליבין
 ברישיה הרי סכום דכולהון תמשיין
 אמין • ואתא מרדכי ותוא להמן
 ולבנוי רצליבין על צליבא עני
 מרדכי ואמר להמן את השבת
 למעבד בישתא (לעמא בית ישראל)
 וידע סתימאתא וגליאתא אסיק
 מתשבתך ברישך • את בעית

פתשגן

אספחא רחוק ממנו אמה אחת : אספחא נחלה
 על שלש אמות : פורחא רחוק ממנו אמה אחת • פורחא
 נחלה על שלש אמות • ארליח רחוק ממנו אמה אחת •
 ארליח נחלה על שלש אמות • ארירחא רחוק ממנו אמה אחת •
 ארירחא נחלה על שלש אמות • פרמסחא רחוק ממנו אמה אחת :
 פרמסחא נחלה על שלש אמות • אריסי רחוק ממנו אמה אחת •
 אריסי נחלה על שלש אמות • ארירי רחוק ממנו אמה אחת : ארירי
 נחלה על שלש אמות • ויחא רחוק ממנו אמה אחת • ויחא ויחא
 כעשירי נחלה על שלש אמות • ואח עשרה בני סמן חלו על היץ

למקמל יתן ולשציה יתן מנה
 כנפי באבונן די בשמיא והש...
 עבדינן עמך ולבנדך טבתא ועליבנן
 יתך ובנדך תחות כנפך : י יקהלו
 ואתפנשו יהודאי די הוו בשוישין
 (בידנתא) תוב ביומא ארבעת עשר
 לירחא דאדר וקטלו בשוישין תלת
 מאה גוברין ובבייתה לא אושיטו
 ית ידיהון * טו ושאר ושיארא יהודאי
 די במדינתא דמלכא אתכנשו וקמו
 והוו מארי כנפשיהון ואתנתו מן
 בעלי דבביהון וקטלו בסנאיהון
 שבעין ותמיציא אלפין ובבייתה לא
 אושיטו ית ידיהון ואלו הדין גוברין
 דקטלו יהודאי בשוישין הניון סנאיהון
 די ישראל די הוו אמרין דרביה ישראל
 מכא ועד (דקליל) יומין (בדון)
 קטילנן לכוון ומרפינון בניכוון לארעא

דבתב

ויסי העץ חקוע בלחץ שלש אמות • ובני הים רחוק מן הארץ שלש
 אמות • ואורך העץ הים ארבעה וארבעים אמה • והם תלוים עליו
 כהם חסר כלום חמשים אמה • ויצוא מרדכי וירא את בתן ואת
 בניו תלוים עליו : ויען ויחמר להמן אמה השכה לעשות סרע את עם
 בני ישראל • ויודש הספסרות והכבלות הטיב מחסכתך בראשך • אמה
 בקשה להרוג אותנו ולהשמידנו נחמסח כנפי אבינו ששמים • ועמה
 עשיו עמך ועם בניך יוב וחלינו אותך • ואת בניך חסח כנפך :
 (יב) ויקטלו היםודים אשר בששון גם ביום ארבעה עשר לחדש
 אדר ויהרגו בששון שלש מאות איש • וכבזה לא שלחו את ידם
 ושמר

טו ביום ביום תלת עשר יומין לירחא
 דאדר ואיתניתו בארבע עשר ביה
 ועברוניתיה יומא הרוחא ומשיקיא *
 יו והיהודים ויהודאי די הוון בשושין
 אתפנשו בתלת עשר ביה ובארבע
 עשר ביה ואתנתו בתמשא עשר
 ביה ועברו יתיה יומא הרוחא
 ומשיקיא * יח על כן מטול הרין
 יהודאין די הוון בכפרוניא די יתבין
 בקורוי דקיקתא עברונית יומא
 דארבע עשר לירחא דאדר הרוחא
 ומשיקיא ויומא טבא ומשידרין מן
 גבר לתבריה * יט ויכתוב וכתב
 מרדכיית פתגמא האילין ושרד
 איגראתא על כולהון יהודאי ראית
 בכולהון מדינתא דמלכא אחישורוש

דקריביא ויהודיא * כ לקיים
 למקיימא גזירתא עליהון למהו
 עבדין ית יומא דארבע עשר לירחא
 דאדרונית יומא דתמש עשר ביה
 בכל שיטא ושיטא * כא בימים ביומא
 היך די אתניתו בהון יהודאי מן
 בעלי דכביהון ובירחא די אתהפך
 להון מן עקתא לתרוותא ומאבילא
 ליומא טבא למהו עבדין יתון
 יומתא דמשיקיא וחרוותא ומשידרין
 מן (ודורנון) גבר לתבריה ויהבין
 מתנאתא למסכניא * כב וקבל
 וקבילו יהודאי עליהון ית פל מה
 דשריא למעברונית מה דכתב
 מרדכי בגינהון * כג כי מטול דהמן
 בר המרתא (דמורעא) אנג

מעיקהון

הכתב

פתשגן

(יד) ושאר סבורים אשר במדינות המלך נקבלו ועמוד על נפשם
 ונוח מאויביהם והרגו בשנאיהם מחסה ושכשם אלף ונבזה לא
 שלחו אח דים . והאנשים האלה אשר ירנו בשושן הם שנאיהם
 של ישראל . ואשר היו אומרים לבי ישראל מהיום הזה ועד ימים
 אחים נהרגו אחסר ואח בייכס נכס ונשליכס על הארץ * (טו)
 ביום שלשה עשר למחש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אוהו יום
 משחה ושחמה * (טז) והסבורים אשר בשושן נקבלו בשלשה
 עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח במשחה עשר בו ועשה אוהו יום
 משחה ושחמה : (יז) על כן הסבורים הפריזים היושבים בערי
 הפרוזע עושים אח יוב ארבעה עשר למחש אדר שחמה ומשחה ויום
 טוב ומשלוח מנות איש לרעהו : (יח) ויכתוב מרדכי אח
 הדברים האלה וישלח ספרים אל כל הסבורים אשר בכל מדינות

המלך אחרשום הקרובים והרחוקים . (יט) לקיים עליהם להיות
 עושים אח יום ארבעה עשר למחש אדר ואח יום המשח עשר בו
 בכל שנה ושנה . (כ) בימים אשר נהו בהם הסבורים מאויביהם
 והמחש אשר נספך להם מינון לשחמה ומחלל ליום טוב לשחוח אוהם
 ימי משחה ושחמה . ומשלוח מנות איש לרעהו ומחנות לאבוינים :
 (כא) וקבל הסבורים אח אשר החלו לעשות ואח אשר כהן מרדכי
 אליהם . (כב) כי המן בן המדחא האגגי צורר כל הסבורים
 חשב על הסבורים לאבדם השיל פור הוא הגורל להוהם ולאבדם :
 וכראות סופרי המלך כי המן ובניו חלויים על העץ ימים רבים
 אמרו מדוע עברת אסתר על מה שכתוב בתורה לא הלין נבלחו
 על העץ . והמן אסתר וחאמר אליהם על אשר הרג שאל המלך
 אח ברי הנבעושים היו בני בניו חלויים על העץ מחללת קלר
 שצוריס

מעיקנהון דכל יהוה רחשיב על
 יהודאי למגמרא יתון : (צבע פייסא
 רמא מלתא הוא ערבא לשגשיהון)
 ולמשיציא יתון וכר חזו (לבכריא
 דמלכא) דהמן ובנוי צליבין על
 צליבא יומין סניאין אמרין למה
 אסתר עברה על מה דכתיב
 באורייתא לא תבית נבילתיה על
 צליבא ענת אסתר ואמרין לון על
 דקמל שאול מלכא לגיורי גיבעונאי
 הון בנוי צליבין על צליבא מן שירוי
 חצרא דסערין עד יומא דנחת
 מטרא עליהון הון שיטא ירחי וכד
 הון רבית ישראל סלקין נתחזון בית
 טקד שא הון אמרין לון עממיא למא
 אילין צליבין עני בית ישראל ואמרין
 לון על רפשיט אבוהון אידיה בגיורי
 גיבעונאי וקמל יתון המן רשיעה די
 בעא למשיציא לכל בית ישראל על

חר כמה וכמה יהוי הוא ובנוי צליבין
 על צליבא כל יומי עלמא : כד
 ובבאה ובמיעלה אסתר קדם
 מלכא אמרת מה דכתיב בספרא
 משיציא תשיצון ית דכרניא
 דעמלק מתחות שמיא וקם המן
 מורעיתיה דבית עמלק וחשב
 מחשבתא בישא על דבית ישראל
 ומחשבתיה ברישיה סלקת וצליבו
 יתיה וית בנוי על צליבא : כה על כן
 מטול דקרו להון כרין קרו ליומא
 האילין פוריא על שום פייסא
 ועקתא דארע יתהון כרין כתיב
 ומפרש באגראתא הדיא (מה דתו
 אבהתא למקבע יומא על ניסא
 דעבר להון מריה דשמיא ומטול
 הכין עברו דירעון בניהון) על
 כרין מה דארע יתון : כו קימו
 קימו (עידאי מה) דקבידו יהודאי

עדיהון

הכתב

פתשנ

רעות על בני ישראל . וישב מהשבחו בראש ויחלו לחזו ולא כרו
 על העץ : (כד) על כן קראו ימים הללה פורס על שם השמר
 וסלה השמר חלל להם כחוב ומשורש בלגרא חלל : וזה מה
 שראו אבותינו לקבוע ימים על הכסים שעשה להם ארון שמים :
 ועל כן סמו שיתיו ביהם יורשים על ככה . ומה כניע אליהם :
 (כה) קיימו כעליוס מה שקבלו היסודים עליהם ועל בניהם
 ועל כל הגרים הסופים עליהם . ולא יצטרו לכיות פושטת אח שני
 ימים הללה כעסס וזוהוס כל שנה ושנה * (כו) יבמים
 הללה

שעורש עד ימי הסופים שנה מדשים : ובשלות ישראל לראות אח
 פי הארון כי בירושלים היו אומרים להם העמים על מה האשים
 הללה חלום : וכו' בני ישראל עושים ואומרים אליהם כל אשר
 שלח אליהם את ידו בנרי צבעונים ויהרגם : המן הרשע אשר
 בקם להשמיד את כל בני ישראל על אחת כמה וכמה סיכיה הוא
 ובנו חלום על העץ כל ימי עולם : (כג) ובכחה : אסתר
 נשי המן אחריה מה שכתב כמסר חרות מהם אחת אחת את
 יכר עמלק אחת הפסים . וקם המן חורש עמלק ויחשוב מהשכות

עליהון ועל בניהון ועל כל (ג'וריא)
 די מתוספין עליהון דלא יפסקו
 למהוי עבדין ית תרין יומיא האילין
 היך כתביהון והיך זמניהון בכל
 שיתא ושתא: כוודימים ויומיא האילין
 נדכרין ונתעבדין בכל דרא ודרא
 ודעיתא וזרעיתא מדינתא ומדינתא
 קרייתא וקרייתא ויומי פוריא האילין
 לא יעברון מני יהודאין ודכניהון
 לא (יספון ולא) יפסקו מנו בניהון:
 כחותכתוב וכתבת אסתר מלכתא
 ברתיה דאביחיל ומרדכי יהודאה
 יתכל תוקפא למקיימא ית איגרתא
 דפוריא הדין תניינות מטול דאין הוי
 שתא עיבורא לא יקרון מגילתא
 באדר קדמיא אלא באדר בתרא
 יקרון יתיה: כט וישלח ושדר
 איגראתא על כולהון יהודאי על
 מאה ועשרין ושבע מדינן מלכותא

דאתשורוש מילי דשלמא ודקושט
 ל לקיים למקיימא ית זמנת
 דפוריא האילין בזמניהון היך מה
 דקיימו עליהון מרדכי יהודאי
 ואסתר מלכתא היך מה דקיימו
 על נפשיהון ועל בניהון מילי
 דצומתא ועלותהון: לא ומאמר
 ומימרא דאסתר אתקיים מילי
 דיומיא האילין ואיתכתב בספרא
 דמגילתא: א וישם ושוי מלכא
 אתשורוש תמחא על (דירי) ארעא
 וכד ידע אתשורוש עמא דאסתר
 ותולדתא שוי יתון בני תרין בנו
 עלמא ותעביד יתון כולהון אומתא
 וכולהון מלכותא ושוי תמה על
 ארעא ועל תגארנימא: ב וכל וכל
 עובדי תוקפיה וגבורתיה ופירוש
 רבותיה דמרדכי די רבייתיה מלכא
 הלא אינון כתיבין על ספרא מילי

דיומיא

דכתב

פתשגן

האלה בזמניהם כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה
 ונאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דברי הזמנח והפקסם . (ג)
 ומאחר אסתר קיים דברי הפורים הלא ונכתב בספר המגילה
 (א) (ב) וישם המלך אתשורוש מה על יושבי הארץ : ונאשר יש
 אתשורוש עם אסתר ומולדתה עם אחיה מפשים בעולם . וכעבור
 לוחה כל הסמים וכל המתלנות וישם מהם על הארץ ואיי הים :
 (ב) וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשה גדולת מרדכי אשר גדלו המלך

האלה זכרים ונפשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה חדיים ומדינה
 ופיר ופיר וימי הפורים הלא לא יעברו מחוץ סיוורים וזכרם לא
 יסוף מורעם . והכתוב אסתר המלכה כח אביחיל ומרדכי היהודי
 לא כל חוקי לקיים את אגרת הפורים סולח . ולא יהיה השנה
 שפוברם לא יקראו המגלה באדר ראשון . כי אם באדר שני יקראו
 לוחה . (ב) וישלה פורים אל כל סיוורים אל שבע ועשרים ומאה
 מדינות מלכות אתשורוש דברי שלום ולחם . לקיים את ימי הפורים

תרגום

שני

מלכי מדי ופרסאי : ג כי
 מרדכי יהודאה פתשגור
 אחשורוש גזברא וסקא
 דיהודאי רב על כל עממא מסוף
 עלמא ועד סופיה א... שומעיה
 זכר מלכיא רחילו מקמיה וכד תמון
 ליה מודעועין מיניה הוא מרדכי

(דאמתיל למירא דכיא) ורמי לכוכב
 נוגהא דמוהר (ויוותן) ביני כוכביא
 ורמי לשפרפרא די נפיק בעידן
 צפרא והוא רבהון דיהודאי ורעי
 בסניעותהון דאתוי ותבע מכתא
 לעמיה ומליל שלמא לכל
 ורעיתיה :

נשלם תרגום שני על מגילת אסתר תהלה לאל עליון יושב בסזר :

פתשגור הכתב

סלא הם כחובים על ספר דברי הימים לכל מלכי מדי ופרס :
 (ג) כי מרדכי היסודי משה למלך אחשורוש פקיד וקן ליהודים :
 גדול על כל העמים מקום הסולם ועד קלכו . וכשחזר המלכים אח
 שחזרו יראו חמנו ובראחו יראו מפניו . הוא מרדכי הנחשל למר
 דור . והדומה לאילם הסמר המצורה והמברקה בין הכוכבים .
 ולאשחורת כבקר היוללת בעת שפר : וסוף גדול שנייהיים . והשפץ
 בגדולתם על אחיו : (דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל אדם :

תם ונשלם

בורסיה דהוה מוזמן ליה בשושין
 בירנתא הא בורסיה לא ידירה ולא
 דאבהתוי אלא בורסיה דמלכא
 שלמה דאתקן יתיה חירם כר אתתיה
 ארמלתא דצור בתכמה רבא . הוא
 שלמה מלכא רבא דאמליך יתיה
 קודשא בריך הוא מסוף עלמא ועד
 סופיה בתר יי ביה עד דלא אתיליד
 ממעי אמיה רחם יתיה גלא ליה רזין
 טמירין ואחוי ליה סחרין עמיקין .
 דעתא וחוכמתא יתב ליה ובנות
 לבא מן בראשית הוא הוה מסתפל
 בבעלי דינא כר הוו אתין למירן
 קדמוי ועד אנון לא יכילין לפללא
 קדמוי מילין דשקרא מן קדם דהוה
 ידע בין נבאחה ובין תיבא ויזא והדרא
 אשתפיד עלוהי ובתרא דמלכותא

פתשון
 ט"ו

אתיהיב ברישיה הינא ותסרא
 אלביש יתיה כמא דאלביש לדה
 אבוי . כליזמין עבר כפר תלת
 עשרי שנין ביומא קדמאה דקביל
 ית מלכותיה ידירה הוו קרו ליה
 ממול דהוה רחם למלך עלמא יי
 צבאות דהיכרין כתבא מפרש
 וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את
 שמו ידירה . שלמה הוו קרון ליה
 ממול שלמא דהוה ביומוי דהכן
 כתבא מפרש ואמר . וישב יהודא
 וישדאל לבטח בן הוו קרין ליה
 משום דהוה בני ית מקדשא דיי
 צבאות דהיכרין כתיב בנה בניתי
 בית זכור לך . איתאל הוו קרון ליה
 משום דמימר אלהא הוה בסעדיה
 דכן כתיב ויחפם מכל האדם . יקא

הכתב

הו

בו ערס צולר דומעי אמוו להבז אחוה גלס לו נפטר סודוח . וינד ל
 סחרים עמוקים . הכנה דעם חזן לו . זבימא לב מינד בראשית .
 הוא הוה מסתפל בעלל דיין מאד כיו נחיש לדון לפני . ואלף גס
 זכ לא הוה זכלים חבר לפניו דברי כצ כי הוא יהושע לבכרין זקנו
 ובן ריב : הור וכבר נשפך עליו . ומהר מנכות ביתו בראשו . תן
 והכר דלביס אולו בלבר בלביס אח דת רבוי . ובתיה אבר עבר
 מרס ימלך שלם ספרה סה . דיוב כרחשון נכנס על נשא מלכותו
 הוה קדאיש לו ידירה על אבר ביה אורב אורו . חק שטולס די
 לבחוס טווי . כלשר כמחז מפרש זישלח ביד חזן כביעל ויקרא
 טווי זירדיס : שלמה הוה קוראיש לויפל אורחא הבלוס מאד כיו
 דינוי טקן כחוב ויכר יהודים וישלח לבחוס : קן טני קוראיש לו יקא
 אשר בנה אח ונקדס ה' לכאוש טקן נכרובים פתשון ית ואל לך :

מיקאל

סטורס . והניס חישדאל . שלמה וחאמל מישאל : שלמה כחוב
 כלשר חמרנו : כאלחב כחוב אס יש גוי ונמלכה : תכובדנר
 זחמורב . חבל חמבורש קר מלכותו ולא הוה מוטל כי אס על
 שבע ועשרים ומהה מדינה : וחדוש זכר לעלוש על שבע ועשרים
 וחמש מדינה : כי כן אחר הקב"ש עמיד הוא לקחח מח אסתר לאשה
 אשר היא מוריסה של סיה ואשר הוה ימי שי מיה שבע ופכריו וחאח
 סנה . חנא כח בתה של סיה אשר מיה חיהה חלס ועשרים ושבע שנים
 וחמלך על שבע ועשרים ומהה מדינה : (ב) בימים ההם -
 נכנס סמך חמבורש על כסאו כחוזן לו בשותן הכירה : זה הכבא
 לא הוה לו ולא לאבוקיו . כי אס כסאו אשר לחך שלמה אשר
 דינוי חירס כן אשה חלמנה חלור רחמנס רבס : הוא שלמה כמלך
 גדול אשר חמלך אורו הקב"ש חקלס טעלס ועד קלסו . נדר כי

ב